

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

วีรชัย วะชุม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

วิรัช วะชุม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHER LEADERSHIP IN THE MODERN
ERA AND THE OPERATIONAL EFFECTIVENESS OF THE STUDENT
ASSISTANCE SYSTEM IN SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON PHANOM

BY

WEERACHAI WACHUM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

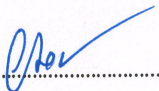
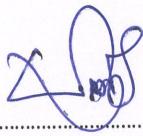

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

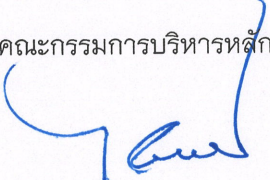
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ วีรชัย วะชุม

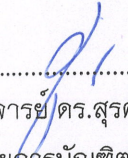
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการสอบ.....	กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธนา สุวรรณไตรย์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวบุตร) ประธานที่ปรึกษา
	วิทยานิพนธ์
 กรรมการสอบ.....	กรรมการสอบและ
(ดร.สุมัทนา หาญสุริย์)	(ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม) กรรมการที่ปรึกษา
	วิทยานิพนธ์
 กรรมการสอบ.....	กรรมการสอบ
(ดร.ประภัสร สุภาสอน)	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวบุตร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 17 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจน สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพธิ์ใส รองศาสตราจารย์ ดร.สายนต์ บุญใบ ดร.ยศกร สิทธิศักดิ์ไพบุลย์ ว่าที่ พ.ต.วิเชียร อุส่าห์ นายภูวนารถ ตั้งศิริ นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ นายวชิระ พลพิทักษ์ นางรตวรรณ น้อยเกา นางยุคลธร โพธิ์ศรี นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์ นายสุชาติ สระแก้ว และนายสมหมาย จำเริญเศษ ที่กรุณาเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะทางพัฒนา ในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ทุกคน ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล เอกสาร เพื่อการวิจัย พร้อมทั้งนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 24 ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและ บรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

วีรชัย วะชุม

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ผู้วิจัย	วีรชัย วะชุม
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ดร.พกาพรณ วัฒนานาม
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 326 คน จำแนกเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน
51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน จากจำนวน 51 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบ
แบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถาม
ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.356 – 0.801 ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.956 และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.831 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940 สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม
ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
โดยรวมแตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตาม
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามขนาดโรงเรียน
และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.366^{**}$)
6. แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ
ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 2 ด้าน
ประกอบด้วย 1) การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ คือ สถานศึกษา
ควรส่งเสริมการฝึกฝนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ พร้อมการส่งเสริมบุคลากรในการคิด
เชิงสร้างสรรค์ที่มีกระบวนการทำงาน 2) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม
ในยุคไทยแลนด์ 4.0 คือ สถานศึกษาควรเพิ่มศักยภาพและสร้างนวัตกรรม
ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับความทันสมัย

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน

TITLE	The Relationship between Teacher Leadership in the Modern Era and the Operational Effectiveness of the Student Assistance System in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom
AUTHOR	Weerachai Wachum
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra Dr. Pakapan Wananam
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

This research aimed to examine, compare, and determine the relationship between teacher leadership in the new era and the effectiveness of the student assistance system in schools under the Secondary Education Service Area Office Nakhon Phanom. The research was conducted based on the perspectives of school administrators, heads of student assistance systems, and classroom teachers, classified by status, school sizes, and work experience. The sample group, obtained through stratified random sampling, consisted of 326 participants, including 51 school administrators, 51 heads of student assistance systems, and 224 classroom teachers from 51 schools in the 2023 academic year. The research instruments comprised a set of questionnaires and interview forms. The set of questionnaires assessing the level of teacher leadership in the new era and the effectiveness of the student assistance system had the discriminative power values ranging from 0.356 to 0.801, and from 0.280 to 0.831, and the reliability of 0.956 and 0.940, respectively. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research results found that:

1. The teacher leadership in the new era was at a high level overall.
2. The operational effectiveness of the student assistance system was at the highest level overall.
3. The teacher leadership in the new era, classified by positions, showed no difference overall. When classified by school sizes and work experience, differences were observed overall.
4. The effectiveness of the student assistance system showed no significant difference overall when classified by positions. However, significant differences were observed when classified by school sizes and work experience overall.
5. The teacher leadership in the new era and the effectiveness of the student assistance system showed a positive relationship at the .01 level of significance, with a moderate level of correlation ($r_{xy} = 0.366^{**}$).
6. The proposed guidelines for developing the relationship between teacher leadership in the new era and the operational effectiveness of the student assistance system encompassed two aspects: 1) Work Development through a Creative Thinking Process: Schools should facilitate ongoing training and development, along with promoting creative thinking among personnel to enhance work processes; 2) Learning Management to Create Innovations in the Thailand 4.0 Era: Schools should increase potential and create innovations in the Thailand 4.0 Era, and adjust teaching models to align with modernity.

Keywords: Teacher Leadership in the New Era, Operational Effectiveness of the Student Assistance System

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
หลักการแนวคิดของภาวะผู้นำ	22
ความหมายของภาวะผู้นำ	22
ความสำคัญของภาวะผู้นำ	24
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำ	27
คุณลักษณะของภาวะผู้นำ	29
หลักการแนวคิดของภาวะผู้นำครูยุคใหม่	31
ความหมายของภาวะผู้นำครู	32
ความสำคัญของภาวะผู้นำครูยุคใหม่	34
บทบาทของภาวะผู้นำครูยุคใหม่	38
องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่	44
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	79
ความหมายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	83
ความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	85
กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	88
บทบาทหน้าที่คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	112
ประวัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	112
โครงสร้างการบริหารงาน	112
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม..	113
ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	114
ทิศทางในการพัฒนาการศึกษา	116
นโยบายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	119
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	145
งานวิจัยในประเทศ	145
งานวิจัยต่างประเทศ	150
3 วิธีดำเนินการวิจัย	155
ตอนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	156
กลุ่มตัวอย่าง	159
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	162
การเก็บรวบรวมข้อมูล	167
การวิเคราะห์ข้อมูล	168
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	170
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	173

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	177
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	177
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	178
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	180
ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	180
ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครู ยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	234
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	243
ความมุ่งหมายของการวิจัย	243
สมมติฐานของการวิจัย	244
วิธีดำเนินการวิจัย	245
สรุปผลการวิจัย	251
อภิปรายผลการวิจัย	253
ข้อเสนอแนะ	258
บรรณานุกรม	261
ภาคผนวก	269
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทาง การพัฒนา	271
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	277

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	301
ภาคผนวก ง คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	315
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	333
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนะทางพัฒนา	341
ภาคผนวก ช ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป	345
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนะทาง ในการพัฒนา	351
ประวัติย่อของผู้วิจัย	359

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่	53
2 ข้อมูลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	114
3 การแสดงจำนวนการจบหลักสูตรนักเรียน	139
4 แสดงจำนวนบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม	156
5 กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน	160
6 ข้อมูลจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน	180
7 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา	182
8 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์	183
9 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ	185
10 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้	186

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	187
12 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา	188
13 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 6 การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	190
14 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวม	191
15 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	192
16 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน	194

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน	196
18 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	198
19 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน	199
20 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ	201
21 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เป็นรายคู่	203
22 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	204

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่	206
24 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	208
25 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายคู่	210
26 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ	212
27 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	214
28 การเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	216

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 การเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายคู่	217
30 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จากตัวแปรทั้งหมด	220
31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม	221
32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 1 การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	223
33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 2 การคัดกรอง นักเรียน	225
34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ด้านที่ 3 การส่งเสริม นักเรียน	226

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านที่ 4 การป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน	228
36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านที่ 5 การส่งต่อ นักเรียน	230
37 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	232
38 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์	238
39 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	242
40 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับข้อมูล พื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ..	317

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
41 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู	318
42 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	325
43 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	335
44 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	338

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
2 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	100
3 กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	101
4 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	111
5 แสดงการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้รูปแบบ “OUNJAI Model”	130
6 สัมภาษณ์ นางยุคลธร โพธิ์ศรี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอุดมพัฒนาศึกษา อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครพนม ...	353
7 สัมภาษณ์ นางรตวรรณ น้อยเกา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครพนม ...	354
8 สัมภาษณ์ นายสุชาติ สระแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์ รังสฤษฎ์ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครพนม	354
9 สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษฎ์ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครพนม ...	355
10 สัมภาษณ์ นายสมหมาย จำเริญเดช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์” อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 นครพนม	355

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
11 สัมภาษณ์ นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม การจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม	356
12 สัมภาษณ์ นายภูวนารถ ตั้งศิริ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอุเทนพัฒนา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ...	356
13 สัมภาษณ์ ดร.วชิระ พลพิทักษ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเชียงยืนวิทยา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ...	357
14 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพธิ์ใส อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	357
15 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	358

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภายใต้ระบบการแข่งขันที่เสรีและไร้พรมแดน ได้สร้างความเหลื่อมล้ำให้เกิดขึ้นในสังคม ความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากรในกลุ่มคนรวย และกลุ่มคนจนของคนไทยมีช่องว่างมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งระบบข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการศึกษาของประชาชนรายบุคคลไม่ครบถ้วน และปัจจุบันทำให้รัฐไม่สามารถจัดสรรโอกาสและให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการจำเป็น ได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วน ประกอบกับความแตกต่างทางด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ยิ่งก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานและไปสู่การสร้าง ความเหลื่อมล้ำในโอกาสพร้อมทั้งความเสมอภาคทางการศึกษามากยิ่งขึ้น สะท้อนให้เห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละช่วงชั้นที่มีความแตกต่างกันระหว่างสถานศึกษา ขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน และปัญหาอื่น ๆ เช่น เด็กมีพัฒนาการที่ไม่สมวัย อัตราการออกกลางคันของผู้เรียน ปัญหายาเสพติดและการใช้ความรุนแรงในสังคมเป็นต้น (ศิริลักษณ์ ตี๋สุวรรณบวร, 2566, หน้า 1)

การปฏิรูปการศึกษามีเป้าหมายให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2562 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการ จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติมีความสุข และแนวทางจัดการศึกษาได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติ

และเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิด เป็น ลงมือทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 119)

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมได้มุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุน นักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็น สิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อ ผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมที่มากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพ กายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไป ตามความมุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะ บุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก และความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโตงอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน โดยครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกัน และแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ (กรมสุขภาพจิต, 2551, หน้า 10)

ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) ที่เป็นรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยครูทุกคนร่วมกันทำงานด้านการศึกษา มีการแบ่งปันความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ เรียนรู้การแก้ปัญหาาร่วมกัน มีการสะท้อนความคิดเห็นต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกัน จนเกิดเป็นพลังสามารรถจะผลักดันและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นพร้อม ๆ กันทั่วทั้งโรงเรียน (Katzenmeyer and Moller, 2001 p. 5; Murphy, 2005; และ Killion and Harrison, 2006) และโดยเฉพาะ York – Barr and Duke (2004, pp. 255 – 316 อ้างถึงใน ประไพศรี สัพพะกร, 2558, หน้า 98) ที่ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำครูว่าเป็นกระบวนการที่ครูรายบุคคลและรายกลุ่มมีอิทธิพลต่อเพื่อนร่วมงาน โดยมีหลักสำคัญให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในโรงเรียนในการปรับปรุงวิธีปฏิบัติการณ์เรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้จะดีและยั่งยืน ถ้าครูทำงานการเรียนรู้แก่นักเรียนให้มากขึ้นไปกว่าการสอนในห้องเรียนของตนเอง เพื่อช่วยปรับปรุงการศึกษาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเริ่มจากผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำกระจายงานให้ครูเพื่อให้ครูได้มีส่วนช่วยกันพัฒนาคุณภาพนักเรียน รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ได้กำหนดให้ภาวะผู้นำครูเป็นสมรรถนะหนึ่งในครูประจำสายงาน (Functional Competency) เป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

“ภาวะผู้นำครู” เป็นรูปแบบพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของครูที่ครูช่วยกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน เพื่อมุ่งให้นักเรียนทุกคนในโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น (ประไพศรี สัพพะกรและคณะ, 2558, หน้า 97 – 98) โดยการนำปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ภาวะผู้นำที่ครูในระดับต่าง ๆ ในสถานศึกษามีโอกาสที่จะนำหรือเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำแบบนี้เป็นการสร้างสถานการณ์ทำให้คนได้ทำงานหรือเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถที่จะสร้างและทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น เป็นการนำเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน ภาวะผู้นำครูเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับชุดของพฤติกรรมและการกระทำที่เกิดขึ้นร่วมกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ เครือข่ายระหว่างแต่ละคนในโรงเรียน (ไชยา ภาวะบุตร, 2560, หน้า 323) ซึ่งผู้บริหารจะทำให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น และสามารถจูงใจผู้อื่นให้กระทำหรือปฏิบัติงานที่ช่วยให้

บรรลุป้าหมายขององค์กรได้ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ มีการสร้างสรรค์และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน โดยมีองค์ประกอบ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นทีม 3) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และ 4) ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน (อรรถพล สุนทรพงศ์, 2565, หน้า 34)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐาน เพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน คือ ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหาร และครูอาจารย์ให้ส่งเสริม ดูแล พัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนทุกคนมีครู อาจารย์ อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้บ้าน โรงเรียน และชุมชน เชื่อมประสานและรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชน ให้เกิดผลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2547, คำนำ) โดยในสถานศึกษาการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียน และแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงานกิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ ไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม เด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คัดกรอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 2)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ให้ความสำคัญในการ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยปัจจุบันมีการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และ 5) การส่งต่อ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิด ขึ้นกับนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2562 หน้า 34)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากร ในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นที่มา ของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม โดยภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในแผนปฏิบัติการประจำปี บพ.พ.ร. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่ต้องการ พัฒนาโรงเรียนให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทันเวลา ด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม สนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสามารถดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนได้เรียนจนจบหลักสูตรและ ลดอัตราการออกกลางคันตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นอย่างไร
6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และ
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม
สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา

6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
และหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ
ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสารสนเทศที่ได้จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่
3. ได้สารสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม เพื่อให้การสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
4. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูที่ปรึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อให้เกิดการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของรัตติยา พร้อมสิน (2559, หน้า 177); รินนา ราชชาวี (2559, หน้า 113 – 114); ญัฐชนก เนาวรังษี (2562, หน้า 75); ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562, หน้า 147); นพวรรณ พรหมศิริ (2563, หน้า 172 – 175); ประเมศวร์ วรรณทองสุข (2563, หน้า 139); ผกาวัลลี เกียรติไก่อวล (2563, หน้า 55); วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 58); ศิรินันท์ ทองบ้อง (2564, หน้า 74); Suranna and Moss (2002, p. 23); Richardson and Sarah (2006, อ้างถึงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 54) ซึ่งแบ่ง

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ออกเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- 1.2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ
- 1.3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
- 1.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0
- 1.5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
- 1.6 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 13) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน
- 2.5 การส่งต่อนักเรียน

ประชากรการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,782 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,601 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ดังนี้

1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 21 คน รวม 26 คน

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 74 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 37 คน และครูที่ปรึกษาจำนวน 607 คน รวม 718 คน

1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 12 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 12 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 985 คน รวม 1,038 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งมีผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ไม่มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง

หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษา โรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก จำนวน 8 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีทั้ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา มี 37 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษา โรงเรียนละ 4 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง จำนวน 222 คน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 12 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษาโรงเรียนละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 96 คน

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 326 คน แยกเป็นเป็นผู้ประกอบการสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

1.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1.2 หัวหน้าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1.1.3 ครูที่ปรึกษา

1.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

1.1.2.1 ขนาดเล็ก

1.1.2.2 ขนาดกลาง

1.1.2.3 ขนาดใหญ่ / ขนาดใหญ่พิเศษ

1.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

1.1.3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี

1.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

2. ตัวแปรตาม แบ่งเป็นดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ในการศึกษารุ่นนี้ มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

2.1.2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ

2.1.3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้

2.1.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

2.1.5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

2.1.6 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

2.2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตามแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 13) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

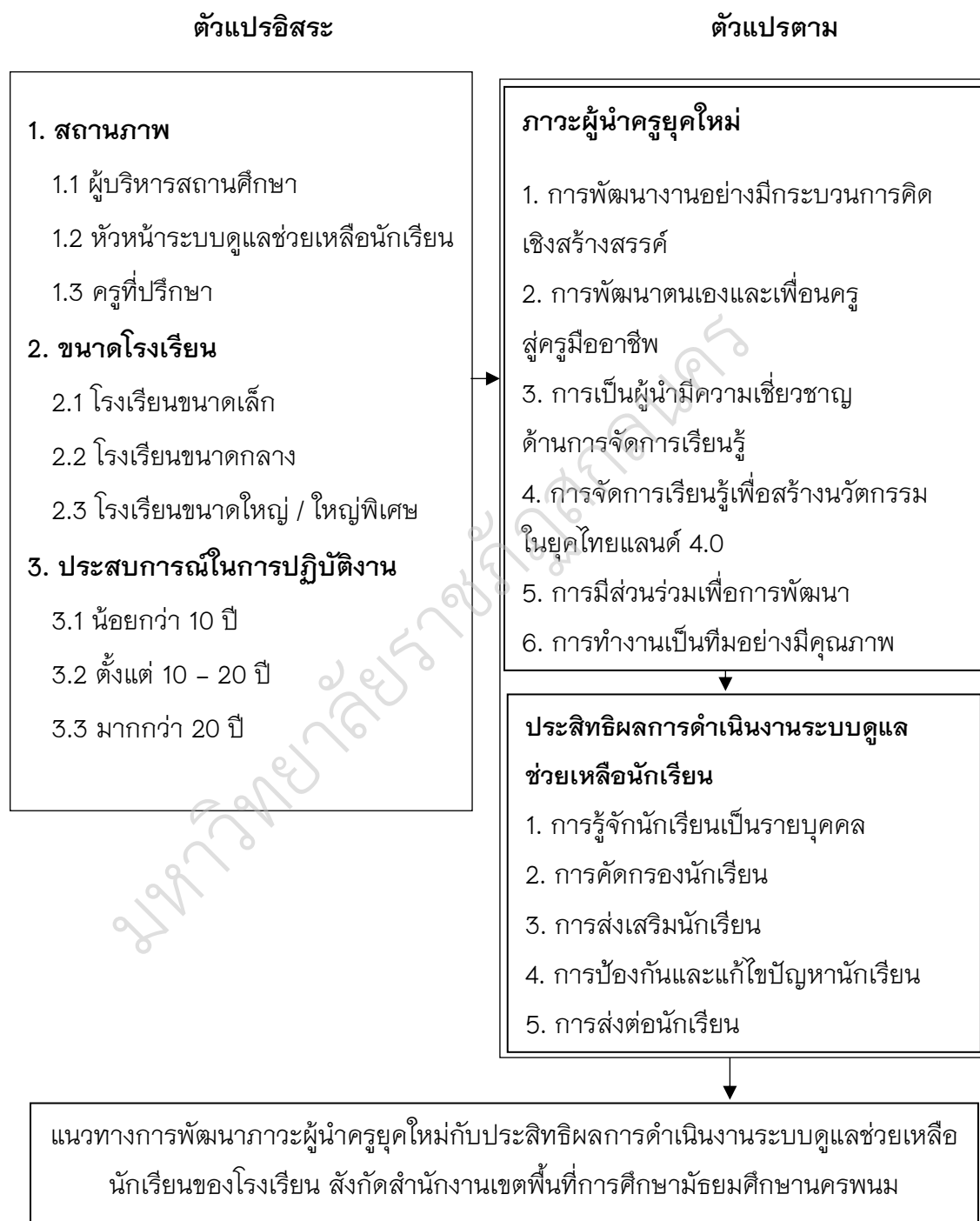
2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

2.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2.5 การส่งต่อนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่เกิดอิทธิพลต่อบุคคลรอบข้าง มีความสามารถชักจูง โนมน้าวใจผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมปฏิบัติงานไว้วางใจ และให้ความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ เต็มความสามารถ ตลอดจนเกิดเครือข่ายของความสัมพันธ์ภายในองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรได้วางเป้าหมายไว้ เพื่อเกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อองค์กร

2. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำครูในการเป็นแบบอย่างที่ดีมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างครูภายในองค์กร ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิด พิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบด้าน จนเกิดแนวความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถรวบรวมแนวคิดที่หลากหลายของเพื่อนร่วมงาน ก่อให้เกิดผลผลิตนวัตกรรมที่แปลกใหม่ มีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นใช้ปัญญาในการแลกเปลี่ยนความคิด เพื่อบรรลุในการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นการมุ่งมั่นพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูผู้นำ ในการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนครูและนักเรียน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยวิธีต่าง ๆ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ตลอดจนแนะนำเพื่อนครู ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ในยุคดิจิทัลของศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน โดยเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพครู ศึกษาวรรยาบรรณวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณ ความเป็นครูสู่การเป็นครูมืออาชีพ และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูปฏิบัติหน้าที่งานอย่างมีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งพัฒนาและปรับปรุงวิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ อย่างแจ่มแจ้ง มีการใช้เทคนิคและยุทธวิธีการสอน การใช้จิตวิทยาอย่างเหมาะสม และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครู เพื่อสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ภายใต้อาการแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ และในด้านการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง สามารถบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) และ E – Learning ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่และทันสมัยจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning: RBL) นำไปสู่การพัฒนาทักษะ มีการสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางการพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประสานงาน พุดคุยการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการทำงานเป็นทีม มีความสามัคคีในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานร่วมกันกับเพื่อนครู เพื่อให้งานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก่อให้เกิดประสิทธิผลสำเร็จสูงสุดของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้

2.6 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ หมายถึง การพัฒนาสถานศึกษา ด้วยความร่วมมือของเพื่อนครูทุกคน มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานสูง มีการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ สื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน และนำความรู้ ความสามารถนั้นมาใช้ในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ กระตุ้นให้ผู้อื่นดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเป็นระบบ และพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่มีความเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่สามารถวัดได้ตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale)

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างมีระบบและขั้นตอน ซึ่งเป็นการส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไข ปัญหาและพัฒนาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจาก วิกฤติทั้งปวง โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานและคุณภาพ มีหลักฐาน การทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาโดยดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ใกล้ชิดด้วยความรัก ความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้ออกาส และภาคภูมิใจใน บทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่น ๆ โดยใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม มีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ เพื่อคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา เพื่อจะไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มาทำการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือ ในการคัดกรองนักเรียน เช่น แบบประเมิน SDQ ระเบียบสะสม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านและอื่น ๆ ตามดุลพินิจของครูที่ปรึกษา และยึดถือตามเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียนของโรงเรียนพิจารณาอย่างสมเหตุสมผล เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการดูแลช่วยเหลือให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียน ทุกคน ทุกกลุ่ม ให้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับ และได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง

สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานของโรงเรียน หรือเป็นไปตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมให้ความคาดหวังไว้ โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโครงการพิเศษอื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน หมายถึง การดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการที่หลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การสื่อสารกับผู้ปกครอง ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นและการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นมาแล้วให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ดีขึ้น หรือกรณีเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หลังจากการได้รับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การส่งต่อภายในโรงเรียนและการส่งต่อไปยังภายนอกโรงเรียน โดยในการส่งต่อนักเรียนจะต้องมีการบันทึกข้อมูลการส่งต่อ รายงานผลการติดตามช่วยเหลือให้นักเรียน และประเมินผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลการพัฒนาการส่งต่อนักเรียนของโรงเรียนต่อไป

การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สามารถวัดได้โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale)

4. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2566

4.2 ครูที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566

4.3 ครูที่ปรึกษา หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ที่ทำหน้าที่สอนและได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนโดยจำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยโรงเรียนที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 119 คนลงมา

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,679 คนขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงที่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือครูที่ปรึกษาจนถึงเวลาปัจจุบันแบ่งเป็น

6.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 1 ปี – 9 ปี

6.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปี – 20 ปี

6.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม หมายถึง หน่วยงานของทางราชการที่จัดตั้งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดนครพนม 12 อำเภอ ประกอบด้วย สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 51 โรงเรียน

8. แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม หมายถึง วิธีการที่นำไปสู่การพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำภาวะผู้นำครูยุคใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่มีค่าเฉลี่ยรายด้านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาพิจารณาหาแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยจะนำ ด้านดังกล่าวไปสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ให้สูงขึ้นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ ประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ขอบข่ายที่ศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อการหาความรู้ที่จะนำมาใช้ของการกำหนดกรอบแนวคิด ของการวิจัย จึงได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. หลักการ แนวคิดของภาวะผู้นำ
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
 - 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำ
 - 1.4 คุณลักษณะของภาวะผู้นำ
2. หลักการ แนวคิดของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
 - 2.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
 - 2.3 บทบาทของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
 - 2.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.1 ความหมายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.2 ความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.3 กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.4 บทบาทหน้าที่คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
 - 4.1 ประวัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
 - 4.2 โครงสร้างการบริหารงาน
 - 4.3 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

4.4 ข้อมูลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม

4.5 ทิศทางในการพัฒนาการศึกษา

4.6 นโยบายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการแนวคิดของภาวะผู้นำ

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

ปัจจุบันหลักการ แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ทำให้เกิดมุมมองความหลากหลายในการพัฒนา มาสู่หลักการ แนวคิดและทฤษฎี โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มีนักวิชาการและนักวิจัย หลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

รินนา ราชขารี (2559, หน้า 20 – 21) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (leadership) หมายถึง กระบวนการหรือความสามารถของผู้นำ ที่จะโน้มน้าวและจูงใจ ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตาม ทำงานได้อย่างมีความสุขและยินดีทำ เพื่อให้บรรลุ ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ร่วมกันขององค์กร โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะในการพูด

ผกาพลี เกียรติไกรวัล (2563, หน้า 14 – 15) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่กลุ่มให้การยอมรับเป็นผู้นำกลุ่ม สามารถชักจูงชี้แนะ โน้มน้าวผู้ตาม ให้ปฏิบัติตามและนำพาให้องค์กรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่องค์กร ต้องการได้

ศิรินันท์ ทองบ้อง (2564, หน้า 19) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของผู้นำที่เกิดจากการใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ เพื่อชี้แนะหรือสั่งการ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สุทธิกานต์ บริเอก (2564, หน้า 40) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงผู้นำ ถือเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้นำยุคใหม่จะต้องมีความ

พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยสามารถสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนไปด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกัน

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 23) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อบรรลุผลในเป้าหมาย เป็นบุคคลที่จำเป็นต้องมีทักษะเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดที่ดี นำความคิดสู่การปฏิบัติ ชักจูงใจคนอื่นให้เห็นคุณค่าของความคิดและทำให้มั่นใจได้ว่าความคิดนั้นตอบสนองต่อเป้าหมายของส่วนรวม

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 25) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นการใช้อิทธิพลของผู้นำกับผู้ตาม โดยการโน้มน้าวใจ การสร้างค่านิยมและความเชื่อให้คล้อยตามและปฏิบัติงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในองค์การ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 34) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารจะทำให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น และสามารถจูงใจผู้อื่นให้กระทำหรือปฏิบัติงานที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความสามารถทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ มีการสร้างสรรค์และพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 16) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ ของผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานในฐานะผู้ใช้อิทธิพล เพื่อเป็นวิธีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีพฤติกรรมตามที่ตนต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จทางการบริหาร โดยอาศัยศาสตร์และศิลป์ในการชักจูงคนให้มาร่วมกิจกรรมกัน เกิดการร่วมมือที่ดี เต็มไปด้วยพลัง มีความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

Lunenburg & Omstein (2000, p. 113) ได้รวบรวมความหมายของคำว่า “ภาวะผู้นำ” ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลของกลุ่มในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จ

2. ภาวะผู้นำ คือ การเข้าไปมีอิทธิพล ชี้นำทิศทาง แนวทางการกระทำและการแสดงความคิดเห็น

3. ภาวะผู้นำเป็นอิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลต่อองค์การ

4. ภาวะผู้นำเป็นการสร้างทีมงานที่ร่วมกันอย่างเหนียวแน่น เพื่อการบรรลุเป้าหมาย

5. ภาวะผู้นำเป็นการชักชวนผู้อื่นให้ปรับเปลี่ยนแนวคิดในเรื่องการเห็นผลประโยชน์ส่วนตัวและยอมรับเป้าหมายของกลุ่มให้เป็นเป้าหมายของกลุ่มให้เป็นเป้าหมายของแต่ละคน

6. ภาวะผู้นำเป็นการชักชวนกลุ่มบุคคลอื่น เพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากต่อสวัสดิการของกลุ่ม

Howell & Costley (2001, pp. 1 – 4) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหนึ่งใช้เพื่ออิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่ม ในการทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มเห็นว่าอิทธิพลนั้นมาอย่างถูกต้องและมีความชอบธรรม

Yukl (2002, p. 345) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการอิทธิพลของบุคคลคนหนึ่งที่มีต่อคนอื่นในองค์กรในด้านต่าง ๆ ทั้งการเป็นคณชี้แนะ การจัดโครงสร้าง การอำนวยความสะดวกและการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคล

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อบุคคลรอบข้าง มีความสามารถชักจูง โนมน้าวใจผู้อื่นหรือเพื่อนร่วมปฏิบัติงานไว้วางใจ และให้ความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ เต็มความสามารถ ตลอดจนเกิดเครือข่ายของความสัมพันธ์ภายในองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรได้วางเป้าหมายไว้ เพื่อเกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อองค์กร

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์การใด ๆ ก็ตาม ทรัพยากรบุคคลถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกลไกการทำงานให้ดำเนินไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การนั้น ซึ่งในการขับเคลื่อนกลไกการทำงานนี้เองทำให้เกิดการใช้ภาวะผู้นำขึ้น ในหน่วยงานหรือองค์การ บุคคลที่สามารถใช้ภาวะผู้นำ จนทำให้ผู้ร่วม

ปฏิบัติงานเกิดการยอมรับทั้งทางกาย โดยการลงมือปฏิบัติตามและทางใจ คือ การชื่นชม ยินดีเห็นชอบด้วย โดยทำให้สมาชิกทุกคนเกิดการร่วมมือร่วมใจ พึงพอใจ ทำให้บุคคล ที่ใช้ภาวะผู้นำนี้ถือเป็นผู้นำในหน่วยงานหรือองค์การนั้น ๆ โดยผู้นำจะแสดงบทบาทในการ นำเพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานหรือองค์การ การวางแผน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้ให้ความสะดวก ตลอดจนเป็นตัวแทนติดต่อกับบุคคลภายนอกและเป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของกลุ่ม ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้นำแต่ละคน que แสดงออกถึงพฤติกรรม ในแต่ละสถานการณ์โดยใช้กระบวนการโน้มน้าว จูงใจ เพื่อให้ผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น คล้อยตาม ซึ่งการใช้ภาวะผู้นำนั้นจะมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในทุกสถานการณ์ (บุญเลิศ อ่อนกุล, 2545; บุญญา ปันธุ์ภักดี, 2546; ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2549 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2565, หน้า 25)

ผู้บริหารองค์กร ควรจะมีภาวะผู้นำ เพราะภาวะผู้นำของการบริหารเป็นปัจจัย ที่สำคัญ ประการหนึ่งที่มีส่วนในการกำหนดความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์กร โดยทั่วไปภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อหน่วยงาน ดังนี้

1. เป็นส่วนที่ดึงความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ กล่าวขยายความก็คือ แม้ผู้บริหารมีความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องงานมากมาย เพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากขาดภาวะผู้นำแล้วความรู้ความสามารถดังกล่าวมักจะไม่ได้ถูกนำ ออกมาใช้อย่างเต็มที่ เพราะไม่สามารถกระตุ้นหรือชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามและปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน หน่วยงาน ประกอบด้วยบุคคลจำนวนหนึ่งมาร่วมกันซึ่งจะมากหรือน้อยแล้วแต่ขนาดของหน่วยงาน บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การศึกษา ประสบการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ การที่บุคคลซึ่งมีข้อแตกต่างในเรื่องดังกล่าวมาอยู่ร่วมกันในองค์กร สิ่งหนึ่งมักจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นคือความขัดแย้งแต่ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในรูปใด ถ้าผู้บริหารในหน่วยงานมีภาวะผู้นำที่มีคนยอมรับนับถือก็มักจะสามารประสาน หรือช่วยบรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในหน่วยงานได้ โดยการชักจูงประนีประนอม หรือประสานประโยชน์ให้บุคคลต่าง ๆ ในหน่วยงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พ้นฝ่าอุปสรรคเพื่อให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้า กล่าวโดยสรุปก็คือ ภาวะผู้นำ ช่วยผูกมัดเชื่อมโยงให้สมาชิกของหน่วยงานมีเอกภาพนั่นเอง

3. ช่วยโน้มน้าวชักจูงให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่องค์กร องค์กรจะต้องมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายอย่างเพื่อที่จะทำให้สมาชิกตั้งใจและทุ่มเททำงานให้ เช่น บุคคลได้ทำงานตรงความถนัดและความสามารถผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักรับฟังความคิดเห็นการประเมินผลการปฏิบัติงานก็ต้องมีความยุติธรรมและสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ที่ขาดเสียมิได้คือ ผู้บริหารขององค์กรจะมีภาวะผู้นำในตัวผู้บริหารจะทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความยอมรับ เกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นว่าผู้บริหารไม่เพียงแต่นำ องค์กรให้อยู่รอดเท่านั้น แต่จะนำความเจริญก้าวหน้า ความภาคภูมิใจ เกียรติยศชื่อเสียง และความสำเร็จมาสู่องค์กรด้วย

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขันเมื่อใด ก็ตามหน่วยงานต้องเผชิญกับสภาวะคับขันหรือสภาวะที่อาจกระทบถึงความอยู่รอด ภาวะผู้นำของผู้บริหารจะยิ่งทวีความเข้มแข็ง และกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพ ต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่ขาดประสิทธิภาพต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานรอดพ้นจาก สภาวะ คับขันดังกล่าว (ภารดี อนันต์ทวี, 2553, หน้า 77 – 78 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ ไชยดำ, 2558, หน้า 12 – 13)

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2558, หน้า 14) ได้ให้ความหมาย ความสำคัญของ ภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้นำมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐหรือเอกชน องค์การที่แสวงหาผลกำไรหรือไม่แสวงหาผลกำไร จึงต้องการได้มาหรือพัฒนาบุคลากรของตนให้เป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ

ริมนา ราชชาวี (2559, หน้า 23) ได้สรุปว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการที่หน่วยงานหรือองค์กร จะประสบความสำเร็จนั้น ผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่ ความสำเร็จ ซึ่งถือว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่สามารถใช้ภาวะผู้นำ ให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่เกิดการยอมรับ เกิดความพึงพอใจและให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ดำเนินงานนั้นเป็นไปด้วยความสะดวก พร้อมทั้งเป็นผู้แสดงบทบาทต่อเพื่อน ร่วมงานหรือใต้บังคับบัญชาขับเคลื่อนนโยบายขององค์กรไปสู่ความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้ผู้นำ

การเป็นผู้นำจะมีลักษณะของการเป็นผู้บริหารจัดการ ที่มีการวางแผน การบริหาร การนำเสนอผลงาน การคิดเชิงวิเคราะห และ การจะชี้วัดถึงความเป็นผู้นำที่ดี ความสามารถก็ต้องดูที่ว่าผู้นำมีความเชื่อในคุณค่าของคน ศรัทธาในคุณค่าที่มีอยู่ในตัวทุกคน เชื่อว่าทุกสามารถดูแลและจัดการตัวเองได้ ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ สิ่งที่น่าสนใจในบทบาทของผู้นำยุคใหม่จะไม่ใช่ผู้ที่คอยสั่งการ แต่จะเป็นผู้ที่คอยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแต่ละคนสามารถทำงานที่ตัวเองรับผิดชอบให้สำเร็จ รวมถึงการคิดสิ่งใหม่ ๆ การนำคุณค่าที่มีในตัวบุคลากรมาสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรม (ไชยา ภาวะบุตร, 2565, หน้า 50)

คำว่า “บทบาท” (Role) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากหลาย ซึ่งแต่ละอย่างก็มีความหมายที่ไม่แตกต่างกันมากนัก นักจิตวิทยาสังคมได้กล่าวถึงที่มาของบทบาทว่ามาจากคำเต็มว่า “บทบาททางสังคม” (Social Role) ซึ่งหมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่คาดหวังของบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคือ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอยู่ อีกฝ่ายหนึ่งคือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้น

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 31) ได้สรุปว่า บทบาทของผู้ผู้นำ หมายถึง ผู้นำต้องมีความสามารถในประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและกำหนดเส้นทางเดินไปสู่จุดหมายปลายทางในอนาคตได้ สามารถคาดการณ์และพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแทนที่ดีขององค์การ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สร้างความเชื่อมั่นแก่ทีมงาน ริเริ่มกิจกรรมที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่กลุ่ม วางตนเป็นสมาชิกทีมและผู้นำทีมที่เหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทของตน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 50) ได้สรุปว่า บทบาทของผู้ผู้นำ หมายถึง บทบาทเบื้องต้นประกอบเกี่ยวข้องกับงานและคนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของคนที่จะประสบความสำเร็จ การแสดงออกเช่นนี้เป็นความเกี่ยวพันกันระหว่างความคิดของผู้ดำรงตำแหน่งเองกับความคาดหวังของผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันกับการใช้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ บทบาท จึงมีความหมายแยกออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. บทบาทที่มาพร้อมกับตำแหน่ง เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับตำแหน่ง เมื่อบุคคลดำรงตำแหน่งใดก็ต้องแสดงบทบาทตามกฎหมาย ภาระหน้าที่ กฎหมาย ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และสิทธิหน้าที่ที่กำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน

2. บทบาทที่เป็นความคาดหวังของบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นบทบาทที่บุคคลที่เกี่ยวข้องคาดหวังว่าบุคคลที่เข้าไปดำรงตำแหน่งนั้น จะต้องมีความประพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับแบบแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมทัศนคติ ประสบการณ์การศึกษาอบรมของผู้เกี่ยวข้อง

3. บทบาทที่ปฏิบัติจริง เป็นบทบาทหรือพฤติกรรมที่แท้จริงที่บุคคลปฏิบัติ ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่มากพร้อมกับตำแหน่ง หรือตามความคาดหวังของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือของตนเองหรือไม่ก็ได้

Yukl (1998, p. 152, อ้างอิงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 29)

กล่าวให้ความหมายของบทบาทของผู้นำว่า บทบาทของผู้นำแต่ละคนแตกต่างกันตามบุคลิกลักษณะและสถานการณ์ ผู้นำมักถูกคาดหวังในด้านบทบาท (Role Expected) คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังไว้เกี่ยวกับตำแหน่ง หน้าที่ กฎ ระเบียบ วัฒนธรรม ความเชื่อของสังคม บางครั้งต้องการผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งธรรมชาติลักษณะของงาน แต่บางครั้งผู้นำไม่สามารถปรับตัวสอดคล้องกับบทบาทเหล่านี้ตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งการรับรู้บทบาทของผู้นำ (Perceived role) จะขึ้นอยู่กับความต้องการคุณลักษณะ ค่านิยมและทักษะของผู้นำ หากบทบาทตามความรับรู้ ของผู้นำไม่สอดคล้องกับบทบาทที่สังคมคาดหวังผู้นำอาจเกิดความขัดแย้งในบทบาทได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายในการบริหารจัดการในองค์การได้ ซึ่งผู้นำจะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้บทบาทที่สังคมคาดหวังและบทบาทตามการรับรู้ของตนเองไปในทิศทางเดียวกันที่สอดคล้องกัน จึงจะก่อให้เกิดการทำงานตามบทบาทของผู้ทำงานได้ดีและประสบความสำเร็จ

Hoy & Miskel (2001, p. 33 อ้างอิงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 29) กล่าวถึงลักษณะบางประการที่อธิบายธรรมชาติของบทบาท ดังนี้

1. บทบาทแสดงถึงตำแหน่ง สถานะ (Status) ภายในองค์การในสถานศึกษา ประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ เช่น อาจารย์ใหญ่ ครู อาจารย์ นักเรียน เป็นต้น
2. บทบาทถูกกำหนดโดยความคาดหวังและหน้าที่ของตำแหน่งนั้น ๆ ความคาดหวังเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมของแต่ละตำแหน่ง เมื่อบุคคลได้แสดงพฤติกรรมตามหน้าที่ของตำแหน่งนั้น ๆ เขาก็ได้แสดงบทบาทของเขา บทบาทเป็นเสมือนพิมพ์เขียวในการปฏิบัติงานของเขา

3. บทบาทเป็นตัวแปร คือ สามารถแปรเปลี่ยนได้ ทั้งนี้เพราะว่าความคาดหวังบางอย่างจำเป็นต้องกระทำตามแต่ความคาดหวังอีกบางอย่างอาจจะมี ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติก็ได้

4. บทบาททั้งหลายในองค์การมีความคาบเกี่ยวกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น เป็นการยากที่จะอธิบายเฉพาะบทบาทของครูหรือเฉพาะบทบาทของนักเรียนโดยไม่ต้องอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้นำแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ตามบุคลิกส่วนตัวและสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ สามารถคาดการณ์และพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต บางครั้งผู้นำไม่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบทบาทตามความคาดหวังของสังคมได้ ซึ่งผู้นำจะต้องปรับปรุง และพัฒนาให้บทบาทที่สังคมคาดหวังและบทบาทตามการรับรู้ จึงจะก่อให้เกิดการทำงานตามบทบาทของผู้ปฏิบัติงานได้ดีและประสบความสำเร็จ

4. คุณลักษณะของผู้นำ

คุณลักษณะเฉพาะของผู้นำที่มีสัมพันธ์กับงานและประสิทธิผลของผู้นำที่มีความโดดเด่นและแตกต่างไปจากผู้อื่น เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวไว้ ดังนี้

สรยุทธ ลิ้มมาจันทร์ (2563, หน้า 27) ได้สรุปว่า คุณลักษณะของผู้นำหมายถึง ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์มองเห็นภาพอนาคต รู้จักกระจายงานให้ทีมงานอย่างเหมาะสม ต้องสร้างทีมงานได้ จะต้องเป็นคนที่ทำงานให้สำเร็จโดยเน้นทั้งงานเน้นทั้งคนและในการสร้างทีมงานที่ดี ต้องสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานได้ มีพลังในการสร้างกำลังใจให้กับทีมงานและต้องเป็นผู้พัฒนาคนอื่นอยู่เสมอ

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 26 – 27) ได้สรุปว่า ลักษณะของผู้นำไว้ 5 ลักษณะดังนี้

1. ความสามารถ (Capacity) ได้แก่ มีสติปัญญาดี มีความตื่นตัว มีความสามารถในการใช้ภาษาพูด มีความสามารถในการเริ่มต้น มีความสามารถในการตัดสินใจ
2. ความสำเร็จ (Achievement) มีการศึกษาดี มีความรู้ มีความสำเร็จทางด้านการกีฬา

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นผู้ที่คนอื่นสามารถพึ่งพาอาศัยได้ มีความคิดริเริ่ม มีความคงเส้นคงวา มีความมุ่งมั่นสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความต้องการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

4. การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีส่วนร่วมทางสังคม ให้ความร่วมมือ มีความสามารถในการปรับตัว มีอารมณ์ขัน

5. สถานภาพ (Status) เป็นผู้อยู่ในฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี เป็นที่นิยมชมชอบของคนทั่วไป

Frigon and Harry (1996, pp. 29 – 36 อ้างถึงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 33 – 34) กล่าวให้ความหมายคุณลักษณะผู้นำ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพิเศษ ที่มีคุณภาพเหนือผู้อื่น คุณลักษณะเหล่านี้เป็นการกำหนดพฤติกรรมผู้นำซึ่งจะต้องมีการแสดงออกอย่างมั่นคง ชัดเจนและมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ จะทำให้ประสบความสำเร็จมี 10 ประการ ได้แก่

1. การควบคุมอารมณ์ให้มีความรู้สึกที่ดี ระมัดระวังควบคุมอารมณ์ในที่สาธารณะ และต้องตัดสินใจบนรากฐานของความเป็นจริงอย่างมีเหตุผล

2. ความสามารถในการปรับตัวในทุกสถานการณ์ไม่ว่าสิ่งแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จะทำให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์

3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่ผู้นำจำเป็นต้องแสดงออกมาให้เห็นเพื่อแสดงความสามารถ วิสัยทัศน์และความสร้างสรรค์ของผู้นำในอนาคต ซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้ตาม

4. ความกล้าหาญ มีจิตใจและอารมณ์กล้าหาญเผชิญหน้ากับอุปสรรคอันตราย ความเจ็บปวดด้วยความตั้งใจแน่วแน่

5. ความเด็ดเดี่ยวและความเพียรพยายาม โดยแสดงความกล้าที่จะนำทีมและผู้ตามเมื่อต้องพบกับความยากลำบากในระหว่างการทำงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์สุดท้ายของการปฏิบัติงาน

6. พฤติกรรมด้านจริยธรรม จะเกี่ยวกับระบบค่านิยมและคุณธรรมพื้นฐานในฐานะของผู้นำ โดยเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างความซื่อตรงและความมั่นคง

7. การตัดสินใจด้วยวิจารณญาณ มีความสามารถตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็นที่ดีและมีทิศทางที่ถูกต้อง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง ความรู้ และความเข้าใจ

8. ความอดทน แสดงให้เห็นความกล้าหาญของบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยต้องมีความสามารถอดทนต่อภาวะความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจการทำงานจนบรรลุความสำเร็จ

9. ความไว้วางใจได้ เป็นลักษณะพื้นฐานของภาวะผู้นำที่จะต้องแสดงให้เห็นบุคคลอื่นเกิดความเชื่อใจในคำพูด การกระทำด้วยความมั่นคงและความภักดี

10. ความปรารถนา เป็นลักษณะความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะมุ่งไปให้ถึงความสำเร็จหรือความเป็นเจ้าของความจริงและผลสัมฤทธิ์นั้น ผู้นำที่ดีจะต้องมีความปรารถนาที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์

Northouse, Peter G (2010, pp. 15 – 21) กล่าวให้ความหมายของคุณลักษณะของบุคคลที่เป็นผู้นำ ดังนี้ 1) ความเฉลียวฉลาดและการมีสติปัญญา (Intelligence) 2) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self – Confidence) 3) ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (Determination) 4) ความซื่อสัตย์ (Integrity) และ 5) การเข้าสังคมและการสัมพันธ์กับสังคม (Sociability)

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ เป็นความสามารถและศักยภาพเฉพาะตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้นำบางประการไม่ได้ บุคคลที่เป็นผู้นำนั้นจะมีศักยภาพพิเศษแตกต่างจากบุคคลอื่นที่เป็นผู้ตาม โดยบุคคลที่เป็นผู้นำจะมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศ

หลักการแนวคิดของภาวะผู้นำครูยุคใหม่

ในยุคปัจจุบันภาวะผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับองค์กร ซึ่งการบริหารองค์กรใด ๆ หากขาดภาวะผู้นำหรือภาวะผู้นำมีน้อยย่อมจะทำให้องค์กรนั้นดำเนินกิจกรรมงาน ปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก องค์กรประกอบด้วยจำนวนบุคลากรที่มีค่อนข้างมากย่อมเกิดความวุ่นวาย ต่างคนต่างคิดต่างคนต่างทำโดยไม่ได้เกิดการประสานกัน อาจนำไปสู่ความขัดแย้งกัน การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ย่อมเกิดความล่าช้าหรือไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื่องมาจากความล้มเหลวขององค์กรต่าง ๆ ที่เป็นมา มักสืบเนื่องมาจากการขาดบุคลากรที่มีภาวะผู้นำนั่นเอง และไม่ใช่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้นที่จะต้องมีการภาวะผู้นำ จะต้องส่งเสริมภาวะผู้นำครูในโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำอีกด้วย

1. ความหมายของภาวะผู้นำครู

มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ทั้งนักวิชาการภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 8) กล่าวว่าให้ความหมายของภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่าให้ความหมายภาวะผู้นำครูในคู่มือการประเมินสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานของครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาสมรรถนะครู ตามนโยบายพัฒนาทั้งระบบ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. มีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับการเป็นครู
2. มีการสนทนาอย่างสร้างสรรค์
3. เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง
4. มีการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง
5. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

วีระศักดิ์ ไชยดำ (2558, หน้า 39) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานอย่างร่วมมือ รวมพลังนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องต่าง ๆ ระหว่างครูแต่ละบุคคลภายในสถานศึกษา รวมไปถึงความสามารถของครูในการนำทั้งในและนอกห้องเรียน และการนำครูคนอื่น ๆ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลในการกระตุ้นชักจูงเพื่อนครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เข้าร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน และให้ความร่วมมือรวมพลังในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วม

รินนา ราชزاری (2559, หน้า 58) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานทั้งในและห้องเรียน

มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีการเปลี่ยนแปลงการทำงานโดยปราศจากการชี้แจง การจูงใจจากผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อความตัดสินใจและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพสร้างเครือข่ายนำไปสู่เป้าหมายอันเดียวกันอย่างมีคุณภาพ

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตร (2559, หน้า 20) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง ความสามารถและพฤติกรรมของครูที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น หรือประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนจนสามารถสร้างความเข้าใจเรียนรู้ด้วยกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไชยา ภาวะบุตร (2560, หน้า 323) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง รูปแบบภาวะผู้นำที่ครูในระดับต่าง ๆ ในสถานศึกษามีโอกาสที่จะนำหรือเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำแบบนี้เป็นการสร้างสถานการณ์ทำให้คนได้ทำงานหรือเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถที่จะสร้างและทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น เป็นการนำเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน ภาวะผู้นำครูเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับชุดของพฤติกรรมและการกระทำที่เกิดขึ้นร่วมกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ เครือข่าย ระหว่างแต่ละคน ในโรงเรียน

ฐปนีย์ นารี (2561, หน้า 35) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง การกระทำของครูที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมการเรียนรู้ และการทำหน้าที่เป็นเช่นตัวการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนในโรงเรียน ภาวะผู้นำของครูมีความสำคัญต่อความเติบโต และวิวัฒนาการการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำการเรียนการสอน เพื่อบรรลุประสงค์หรือเป้าหมาย

ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562, หน้า 52) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำของครูที่มีส่วนสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันกับความสามารถในการสื่อสาร รับผิดชอบหน้าที่ การตระหนักถึงความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของงานเพื่อที่จะนำนักเรียนและโรงเรียนไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น รวมถึงครู ยังต้องเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำและมีบทบาทในการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนด้วย

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 18) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะความสามารถที่ครูได้แสดงออกซึ่งมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างซึ่งกัน และกันในองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง เพื่อนครู และการร่วมกันเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

ผกาวัลลภ เกียรติไกรวัล (2562, หน้า 20 – 21) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการแสดงออกของครูที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความคิด ความสนใจความต้องการหรือพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในองค์การให้มีความคิดไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีศิลปะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่น ๆ ประสานผู้อื่น (Connecting) ร่วมทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย พฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง การเป็นแบบอย่างทางการสอน

ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564, หน้า 21) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งครูจะมีความเป็นอิสระและสามารถชี้นำตัวเองได้มากขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 23) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง พฤติกรรมของครูในการแสดงออกเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการทำงานโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยเกิดจากทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ไม่มีการใช้อิทธิพลของฝ่ายบริหารเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครู หมายถึง การแสดงออกของครูในการร่วมกันทำงานอย่างร่วมมือรวมพลังนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างครูภายในองค์กร ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ไม่มีการใช้อิทธิพลของฝ่ายบริหาร เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำครูยุคใหม่

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2565, หน้า 324) ได้นำเสนอว่าการประเมินสมรรถนะครู หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

การทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการ โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบกิจกรรมจัดระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคล คณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดสมรรถนะครูในสถานการณ์ที่หลากหลายรูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) และการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า สมรรถนะครูผู้สอน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 1.2 การบริการที่ดี
- 1.3 การพัฒนาตนเอง
- 1.4 การทำงานเป็นทีม
- 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย

6 สมรรถนะ คือ

- 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
- 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 2.5 ภาวะผู้นำครู
- 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

เพื่อการจัดการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำครู เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนต้องมีภาวะผู้นำครู ซึ่งสมรรถนะประจำสายงานนี้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ของครูผู้สอนโดยตรง ในการบริหารจัดการชั้นเรียนของตนเอง คงต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารนักเรียนที่ตนเองสอนหรือรับผิดชอบอยู่ เป็นไปตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ซึ่งล้วนแต่เป็นการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมและมีภาวะผู้นำในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนอย่างมาก ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา (2550, หน้า 42 อ้างถึงใน ญัฐชนันท์ จันทคุปต์, หน้า 53) ที่ว่าในห้องเรียนครูต้องเป็นทั้งผู้สอนและเป็นผู้บริหาร จะเห็นได้จากการแสดงให้เห็นถึงบทบาทของครูในการเป็นครูผู้นำ (Teacher Leader) ชัดเจนขึ้น เช่น การมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยง (Mentors) ให้กับครูใหม่ บทบาทผู้นำทีมงาน (Team Leader) บทบาทกันเป็นผู้นำการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Developers) และผู้ให้การพัฒนาแก่บุคลากรต่าง ๆ (Staff Development Providers) เป็นต้น บทบาทผู้นำของครูดังกล่าวนี้ มีจุดหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ครูมีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการในกระบวนการปรับปรุง คุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนได้สำเร็จ โดยให้บทบาทผู้นำที่เกี่ยวข้องกับครูในด้านขบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process) และด้านขบวนการพัฒนาครู เพื่อเป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับแนวคิดของ (Lieberman and Miller, 2004, อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2565, หน้า 325 – 326) กล่าวว่า ภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านวัฒนธรรมการทำงานและคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาครู ให้เป็นครูผู้นำและใช้ภาวะผู้นำ เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ในโรงเรียนก่อให้เกิดประโยชน์ 4 ประการคือ

1. เปิดโอกาสให้ครูผู้นำได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

โดยที่ฝ่ายบริหารไม่สามารถจัดการศึกษาได้โดยลำพัง ท่องเที่ยวรับความร่วมมือและความรับผิดชอบในการกิจต่าง ๆ จากทุกฝ่าย โดยครูผู้นำเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดทีมผู้สอนที่มีความผูกพัน และเต็มใจในการปฏิบัติการสอนอย่างมืออาชีพ เป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือ และส่งเสริมครูผู้สอน ครูผู้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียนสู่การปฏิบัติ

2. การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้

รูปแบบการพัฒนาครูที่เน้นให้ครูผู้นำซึ่งเชี่ยวชาญด้านการสอน ให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาครูคนอื่น ตลอดจนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติการกิจแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูผู้นำและครู

ช่วยสลายบรรยากาศและวิธีการทำงานแบบต่างคนต่างอยู่ของครูและช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน

3. การประกาศเกียรติคุณ การสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในวิชาชีพและรางวัลสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำ ครอบผู้นำเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการสอนให้ครูคนอื่น จึงทำให้ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้นำลึกซึ้งและนำไปปฏิบัติได้จริง จนเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นไปได้ที่ครูผู้นำจะมีโอกาสได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติให้เป็นสิ่งกระตุ้นให้ครูคนอื่นเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน ทำให้วงการวิชาชีพครูมีครูที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญทางการสอนเพิ่มขึ้น ครูเหล่านี้จึงเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

4. การเป็นต้นแบบสำหรับครูผู้นำแบบประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน ถ้าโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำของครูเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ ย่อมทำให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นต้นแบบของสังคมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสื่อสารแบบเปิด เพื่อการปฏิบัติภารกิจไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กำหนดบทบาทของครูผู้สอนไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 26)

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการสอนซ่อมเสริมและพัฒนา
ผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

วีรยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 39 – 40) กล่าวให้ความหมายความสำคัญ
ของภาวะผู้นำครู หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียน โดยครูต้องเป็น
ทั้งผู้สอนและเป็นผู้บริหาร ดำเนินการในกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากความหมายความสำคัญของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ข้างต้น สรุปได้ว่า
การเกิดความเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียนนั้น ครูต้องเป็นทั้งผู้สอนและเป็นผู้บริหาร
ในกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินงาน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับ
เพื่อนครู ในการพัฒนาวิชาชีพของตนต่อไปและครูเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการนำ
วิสัยทัศน์ของโรงเรียนสู่การปฏิบัติก่อให้เกิดความเป็นเลิศ

3. บทบาทของภาวะผู้นำครูยุคใหม่

โลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็น
ผลจากความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประเทศต่าง ๆ
ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันสูงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องเร่ง
พัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะของประชากรในประเทศของตนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์
ที่มีคุณภาพ โดยมีเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากร คือ การศึกษา
เมื่อประชากรได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจะทำให้เกิดคนไทยที่มีศักยภาพและการสร้าง
สังคมที่รุ่งเรืองให้แก่ประเทศไทยบุคคลสำคัญที่จะเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
คือ ครู (Teacher) ดังนั้นในพุทธศตวรรษที่ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) กำหนดให้มี
แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการ
เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทครู ให้เป็นครูในศตวรรษ
ที่ 21 จากการเป็นผู้บอกความรู้ ผู้สั่งสอน เป็นผู้จัดการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้
เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิดและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างชาญฉลาด
พอกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคต (รุจิรา สุกใส, 2564, ออนไลน์)

บทบาทสำคัญของครูต่อการจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 มีดังนี้

1. สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น (Teach less Learn More) ส่งผลให้ครูต้องความรู้และสั่งสมประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง หรือศึกษาจากสภาพจริงเป้าหมายของการเรียนรู้เปลี่ยนจากเรียนรู้เพื่อเพื่อทักษะ ดังนั้นรูปแบบการสอนจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นของผู้เรียน

2. ครูเป็นครูฝึก (Coach) ครูต้องเรียนรู้หลากหลายศาสตร์และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการดำรงชีวิต และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน

3. สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ทำงานร่วมกันเพื่อขยายความรู้ของตนเองให้ออกไปได้มากที่สุด ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบร่วมกันและเกิดบรรยากาศการเรียนรู้แบบใหม่เป็นการร่วมมือ (Collaborative) มิใช่มุ่งการแข่งขัน (Competitive) เพื่อให้เกิดผู้ชนะและผู้แพ้ แต่เรียนรู้ที่จะร่วมมือเพื่อขยายความสามารถและนำไปสู่ทักษะการเรียนรู้พร้อม ๆ กัน

4. ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Student – directed Learning) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มต้น คือวิเคราะห์ตนเองว่าสนใจหรือถนัดในเรื่องใด ต้องการเรียนรู้ด้วยวิธีไหน ต้องการได้รับการประเมินแบบไหน และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนต่าง ๆ เพียงใด โดยครูควรส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อยของผู้เรียน รวมทั้งการทำข้อตกลงในชั้นเรียนระหว่างครูกับผู้เรียนเพื่อสร้างความมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

5. จัดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ หรือทำกิจกรรมด้วยตนเอง เรียกว่า การสอนโดยเน้นการใช้กิจกรรม (Activity Base Approach) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการทำงานจริง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะต่าง ๆ ตั้งแต่ทักษะการตั้งประเด็นปัญหา ทักษะการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูล ทักษะการลงมือปฏิบัติ ทักษะการสรุปผล และได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงานและทักษะการประเมินความก้าวหน้าของงานหรือกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังเป็นการฝึกการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนได้อีกด้วย

6. ครูประเมินผู้เรียนจากผลการพัฒนา (Teacher Evaluation) ปัจจุบันรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ควรต้องปรับเปลี่ยนจากการการสอบและตัดสินด้วยผลคะแนน เป็นการประเมินความก้าวหน้ามุ่งนำผลมาแสดงให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ทราบความก้าวหน้าของตนเอง เป็นการเสริมแรงเชิงบวกให้กับผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจให้พัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ให้มากกว่าเดิม โดยครูต้องมีความเชื่อว่า “ผู้เรียนสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ตลอดเวลา” ดังนั้นครูต้องเรียนรู้เพื่อให้มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่ต้องมีความละเอียดรอบคอบ มีความยุติธรรม ชัยันและอดทนต่อภาระงานของครูในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

7. ร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ครูต้องมีร่วมมือระหว่างเพื่อนครูในโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหาร โดยการจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อได้มีโอกาสพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนปัญหาและประสบการณ์นำไปสู่วิเคราะห์วางแผนและออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นความร่วมมือ (Collaboration skills) และการเรียนรู้แบบเป็นทีม (Team learning) บทบาทของครูในการเป็นผู้อำนวยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จะชัดเจนขึ้น และส่งผลต่อห้องเรียนอย่างเป็นระบบ

บทบาทภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ครูที่ดีต้องมีการเรียนรู้และปรับตัว อย่างสม่ำเสมอ หากครูขาดการพัฒนาตนเอง ไม่ค้นคว้าหาความรู้ที่ปรับเปลี่ยน ไม่แสวงหาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันกับยุคสมัย ก็จะทำให้ครูตกยุคของเรียนรู้ได้ ครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับตัวเร็วและยืดหยุ่นกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งครูควรมีการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2557; ประสาท เมืองเฉลิม, 2559; Gudmundsdottir & Hatlevik, 2018; Uerz and other, 2018) มีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนทุกคนล้วนมีความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างกัน การเรียนการสอนจึงมิใช่เป็นไปตามความต้องการของครูเท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม สร้างเสริมบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย เอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน

2. ผู้เรียน คือ ผู้ผลิตความรู้ด้วยตนเอง เมื่อสังคมก็ผ่านสู่การเรียนรู้ในยุคใหม่โดยใช้ความรู้ที่สั่งสมในยุคที่ผ่านมาเพื่อพัฒนานวัตกรรมและนำไปสู่การสร้าง

คุณค่าต่อการดำรงชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นแหล่งเรียนรู้อันมหาศาลที่สามารถเข้าถึงได้แบบไม่จำกัดสถานที่ ดังนั้น การติดต่อสื่อสารและการเชื่อมโยงข้อมูลสะดวก ประหยัด รวดเร็ว ความรู้จึงไม่ควรเป็นการเรียนเพื่อสอบและประเมินผลการเรียน แต่หากเป็นการประเมินการเรียนรู้ที่เป็นไปตามศักยภาพ รู้จักนำข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ต่อการตัดสินใจในการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต

3. บูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีมาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ความรู้มีอย่างมหาศาล แต่การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต และการทำงานจำเป็นต้องมีวิธีการนำมาใช้อย่างฉลาดรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุคที่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้ต่าง ๆ ล้วนได้รับการพัฒนาและต่อยอดจากผลงานวิจัยที่มาจากแต่ก่อน ได้ผ่านการยอมรับโดยแวดวงทางการศึกษา การนำความรู้มาบูรณาการจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบข้ามศาสตร์ จนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลายรูปแบบ อาทิ การข้ามศาสตร์ระหว่างดนตรีศึกษากับฟิสิกส์ ซึ่งเป็นศาสตร์ของมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ การเล่นดนตรีต้องมีความรู้เรื่องเสียง ความถี่รูปทรงรูปร่าง การออกแบบเครื่องดนตรี ในขณะที่ทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกี่ยวพันกับสุนทรียวัฒนธรรม การจรรโลงใจ การเชื่อมโยงความเป็นชุมชน หากครูทำความเข้าใจข้ามศาสตร์ก็สร้างมูลค่าทางความคิดและเกิดคุณค่าในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. แบบอย่างทางสังคมมีจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม ก็เปรียบดังผู้ที่ออกแบบสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต สามารถชี้้นำความคิดและวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมโดยใช้กระบวนการทางการศึกษาเป็นเครื่องมือ นำพาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นคนทางนำไปสู่การสร้างตัวแบบที่ดี ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งการเป็นต้นแบบในจริยวัตรการของตน ครอบครัว องค์กรคน องค์กรงาน มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดีที่จะสร้างสังคมคุณภาพ ในการเป็นต้นแบบนั้นต้องเป็นผู้ที่มี ลักษณะของการเป็นนักคิด นักแก้ปัญหา นักปฏิบัติและลงมือทำอย่างมุ่งมั่น เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตของงานอย่างสร้างสรรค์ ครูต้องสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) ให้แก่ผู้เรียน โดยนัยที่ครูเป็นต้นแบบทางการ

เรียนรู้ (Learning Idol) ที่ผู้เรียนสามารถยึดมั่นและนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการเรียนการทำงาน และการดำรงชีวิตได้

5. การพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง การคิดเป็นหัวใจสำคัญของการเริ่มต้นที่จะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หากวิธีการคิดนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อน ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย การมีทักษะคิดขั้นสูงสามารถทำได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นกับสภาพแวดล้อมและสภาพปัญหาที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การคิดตัดสินใจอย่างมีเหตุผลทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่อยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย

6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามวัยเต็มตามศักยภาพ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดและดำรงชีวิต ผู้ที่เรียนรู้ตลอดเวลาย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สามารถปรับตัวและดำรงชีพอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข สามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้อย่างเต็มที่ การอ่านหนังสือหรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัย การค้นคว้าวิทยาการใหม่ในประเด็นที่ร่วมสมัยย่อมสร้างมูลค่าทางวิชาการแก่ตัวครู การเข้าร่วมเวทีประชุมวิชาการ การทำวิจัยในชั้นเรียน และการเผยแพร่ ผลการวิจัย ย่อมช่วยให้ครูสร้างชุมชนวิชาชีพและชุมชนวิชาการได้อย่างดี ครูจะค้นพบศักยภาพแห่งตนได้อย่างไม่น่าเชื่อ เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง พร้อมที่จะเรียนรู้และรับสิ่งใหม่ ๆ ในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีความสุข อาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ในยุคใหม่นั้นมีหลากหลายรูปแบบและวิธีการ ซึ่งครูจะต้องเข้าร่วมชุมชนทางวิชาการและชุมชนวิชาชีพที่จะดึงศักยภาพของตนเองให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ ได้ การปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานและประเมินตนเองในการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ก็จะช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนด้วย

7. มีวิสัยทัศน์และตบถหลักทางความคิด การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการสร้างแรงจูงใจที่จะบรรลุความสำเร็จตามที่คาดหวัง แต่การจะบรรลุซึ่งวิสัยทัศน์นั้น ครูจะต้องเรียนรู้ ยอมรับ และเข้าใจในบางมิติของการทำงาน รู้จักวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การเป็นนักคิดก็ช่วยให้มองโลกอย่างรอบด้าน ไม่มีอคติต่อบุคคลหรือระบบการทำงาน หากแต่มองไปที่เป้าหมายว่าจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนบรรลุศักยภาพในการเรียนรู้อย่างแท้จริง การเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ก็ย่อมเกิดแรงบันดาลใจที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิด

การเปลี่ยนแปลงจากภายในจิตใจ และแสวงหาวิธีการที่จะแก้ปัญหาหรือทำให้งานนั้น บรรลุซึ่งความสำเร็จ ทั้งนี้ก็ต้องมีหลักคุณธรรม จริยธรรม ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจและกรอบ นำทางที่จะทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ ครูทำงานอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของหลักคิด ที่เหมาะสม

8. ฉลาดรู้ในการใช้เทคโนโลยี โลกแห่งข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้า ของวิทยาการสารสนเทศได้เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลายไว้ด้วยกัน การรับรู้และ ตอบสนองต่อข้อมูลที่นำเชื่อถือ จนสามารถนำไปปรับใช้ได้เหมาะสมเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะต้องมีการทำความเข้าใจ ครูควรพัฒนาตนเองโดยการค้นคว้าต่อยอดความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ เรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งรู้จักนำเทคโนโลยี สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน

9. มองโลกแบบองค์รวม ความรู้ต่าง ๆ ในชีวิตไม่ได้แยกส่วนหากแต่ ระบบการศึกษาต่างหากที่แยกความรู้เป็นส่วน ๆ เพื่อให้ง่ายและสะดวก ต่อการจัดการ เรียนการสอน ดังนั้น การเรียนในสถานศึกษาจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจทฤษฎีที่เหมาะสม แต่ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่แยกย่อยสองส่วนในการนำไปใช้แก้ปัญหา และดำรงชีวิต ครูยุคใหม่จึงพยายามเหนี่ยวนำให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพของการทำงาน และดำรงชีวิตในลักษณะองค์รวม รู้จักบูรณาการความรู้ รู้จักทำความเข้าใจในศาสตร์ อื่น ๆ ทำความเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างกันว่ามุมมองของความรู้ที่มีหลายมิติ ในการนำไปใช้ ทั้งนี้ขึ้นกับบริบทและสภาพแวดล้อมในช่วงเวลานั้น

10. ปฏิรูปตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูที่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา คือ ครูที่มีชีวิต หากหยุดการเรียนรู้แล้วครูควรปล่อยให้ตนเองลอยไปตามกระแสของความรู้ ย่อมอาจไม่ดีแน่ เนื่องจากวิทยาการต่าง ๆ มีพลวัตและขับเคลื่อนสังคมอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนก็มีพัฒนาการร่วมกับความทันสมัยของเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับการ ผลิตจากทั่วโลก ความรู้ทุกวันนี้สามารถเชื่อมโยงถึงกันอย่างฉับไว และสะดวกต่อการนำ ความรู้มาต่อยอด ครูจึงต้องปฏิรูปตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อที่จะได้ปรับตัวให้เท่าทัน กับความเปลี่ยนแปลงและเป็นต้นแบบที่ดีในการเรียนรู้ ปรับบทบาทในการทำงาน ได้อย่างยืดหยุ่นมีทักษะชีวิตและทักษะในการทำงาน

ครูต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ที่ปรึกษาในการพัฒนาตนเอง ต้นแบบของการดำรงชีวิต นักคิดออกแบบการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ นักสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นนักเรียน โดยที่แต่ละบทบาท

นั้นล้วนใช้หลักการเรียนการสอน ผสมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบทบาทของครูนั้นมีประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สังคมได้

จากบทบาทของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ข้างต้น สรุปได้ว่า ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่นักเรียน เป็นครูที่ปรึกษาเรียนรู้หลากหลายศาสตร์และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการดำรงชีวิต เปิดโอกาสในการร่วมมือในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน

4. องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ในที่มีผู้วิจัยทางการศึกษา ผลงานวิจัยของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 13 – 14) ได้กำหนดสมรรถนะของครู ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน ในสมรรถนะประจำสายงานได้มีสมรรถนะ ภาวะผู้นำครู ซึ่งนำเสนอภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ มีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู

1.1 พิจารณาบทพวน ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อนักเรียนและผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม

1.2 เห็นคุณค่าให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่น

1.3 กระตุ้น จูงใจ ปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่น ให้มีความผูกพันและความมุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

2. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์

2.1 มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่นโดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของนักเรียน และการพัฒนาวิชาชีพ

2.2 มีทักษะการฟัง พูด เปิดใจกว้าง ยืดหยุ่น ยอมรับทัศนะ
ที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน

2.3 สืบเสาะหาความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ที่สร้างความท้าทาย
ในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

3. การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.1 ให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน
โดยมีการวางแผน

3.2 ริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา
นวัตกรรม

3.3 กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้าง
เพื่อพัฒนานักเรียน สถานศึกษาและวิชาชีพ

3.4 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบการเปลี่ยนแปลง
ไปจากเดิมได้

4. การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง

4.1 พิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้
ของนักเรียนและการจัดการเรียนรู้

4.2 สนับสนุนความคิดริเริ่มซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรอง
ของเพื่อนร่วมงานและมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ

4.3 ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบประเมิน
การปฏิบัติงานของตนเองและผลการดำเนินงานสถานศึกษา

5. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์นักเรียน

5.1 กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทาย
ความสามารถของตนเองตามสภาพจริงและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้

5.2 ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของนักเรียนต่อผู้ปกครอง
และนักเรียนอย่างเป็นระบบ

5.3 ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้
จากผู้ปกครอง

5.4 ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อ
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์นักเรียน

5.5 ตรวจสอบข้อมูลการประเมินนักเรียนอย่างรอบด้านรวมไปถึงผลการวิจัย หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นระบบ

ปราโมทย์ พลราช (2559, หน้า 52) กล่าวให้องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 2) การเรียนการสอน 3) การมีส่วนร่วม 4) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5) การบริหารจัดการ และ 6) มุ่งความสำคัญผู้เรียน

รินนา ราชขารี (2559, หน้า 79) กล่าวให้องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู มีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านการเป็นแบบอย่าง 5) ด้านการพัฒนาตนเอง และเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ และ 6) ด้านการมีส่วนร่วม

สมัย ะชุม (2560, หน้า 30) กล่าวให้คัตสรองค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู
2. การเป็นแบบอย่างทางการสอน
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
4. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ปาริฉัตร คำเห็น (2560, หน้า 17) กล่าวให้องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู
2. การเป็นแบบอย่างทางการสอน
3. มีส่วนร่วมในการพัฒนา
4. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ณัฐพล ปินทอง (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 ผลการวิจัย พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำ ครูในยุคการศึกษา 4.0 มี 5 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบที่ 1 คุณลักษณะของภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้คือ 1.1) ครูเป็นนักคิด นักพัฒนาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามยุคการศึกษา 4.0 1.2) ครูปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 1.3) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู

1.4) ครูยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 1.5) ครูมีแบบวิธีคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ผู้ศึกษาเห็นว่าคุณลักษณะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 และตัวบ่งชี้ที่ได้มามีความเหมาะสม นอกจากครูจะต้องมีจรรยาบรรณ จิตวิญญาณ ยังต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งพัฒนาคณาชาวไทยให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะตามบทบัญญัติและเพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ นันทะศรี (2559) เรื่องการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู วิชาชีพในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความสำคัญของวิชาชีพครู 2) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู 3) บุคลิกภาพของครู และ 4) พฤติกรรมการเรียนการสอนของครู และสอดคล้องกับการศึกษาของชนิตา รุ่งเรือง และเสรี ชัดเข้ม (2559, อ้างถึงใน ธีรพล ปินทอง, 2562, หน้า 80) เรื่องกรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) : แนวทางใหม่แห่งการพัฒนามนุษย์ พบว่ากรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) สามารถเปลี่ยนแปลงได้และพัฒนาได้ โดยกรอบความคิดเติบโตมีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ เนื่องจากสามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้และนำไปสู่การมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เมื่อครูเกิด Growth Mindset ครูก็สามารถนำไปถ่ายทอดเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนในยุคการศึกษา 4.0

2. องค์ประกอบที่ 2 การทำงานเป็นทีม และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ 2.1) คุณครูมีทักษะและกระบวนการทำงานเป็นทีม 2.2) ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และ 2.3) ครูสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่าการทำงานร่วมกันในองค์กรต้องอาศัยร่วมมือกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การสนับสนุน และการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายร่วมกัน สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิชย์ (2559 อ้างถึงใน ธีรพล ปินทอง, 2562, หน้า 81) จากหนังสือเรื่อง บันเทิงชีวิตครู สู่ชุมชนการเรียนรู้ ได้สรุปการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงชีวิตครูจากผู้สอน เป็นนักเรียน เปลี่ยนจากโดดเดี่ยว เป็นมีเพื่อนมีกลุ่ม รวมตัวกันเป็นชุมชน ทำงานปรึกษาหารือ และช่วยเหลือกัน โดยมีเป้าหมายเด็ดเดี่ยวชัดเจน คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ซึ่งหมายความว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก่นักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียนอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

3. องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านศาสตร์ การสอนแนวใหม่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านศาสตร์การสอนแนวใหม่ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 3.1) ครูจัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนสู่การเป็นนวัตกรรม 3.2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ศาสตร์การสอนแนวใหม่สู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 3.3) ครูจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการ และ 3.4) ครูจัดการเรียนรู้ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ของครู ช่างต้น มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของชาติที่ระบุในแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นคนไทย ให้เป็นคนดี พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามัคคี พร้อมความร่วมมือกันพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน อีกทั้งการนำประเทศไทยให้ก้าวข้าม ประเทศที่มีรายได้ปานกลางและลดความเหลื่อมล้ำด้วยนวัตกรรม และได้กำหนดเป้าหมาย ด้านผู้เรียนโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (3Rs 8Cs) สอดคล้องกับ ประภาดา คนค่อง, วัฒนา สุวรรณไตรย์, ธวัชชัย ไพใหญ่, สุรัตน์ ดวงชาชม (2560 อ้างถึงใน ธีรพล ปินทอง, 2562, หน้า 81) ศึกษาเรื่องการพัฒนา ภาวะผู้นำ เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนอนุบาลคำชะอี ได้ศึกษา องค์ประกอบของภาวะผู้นำครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและเพื่อนร่วมงาน 2) การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการคิด 4) การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ 5) การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 6) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 7) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4. องค์ประกอบที่ 4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้าง นวัตกรรม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 4.1) ครูสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม 4.2) ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมสู่การเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า องค์ประกอบดังกล่าวสำคัญต่อการทำงานของครู ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ในเรื่องต่าง ๆ โดยการนำความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างสื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการเข้าถึง จัดการ บูรณาการ ประเมินผล การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาจัดการเรียนรู้

ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับวรลักษณ์ คำหว่าง และนงลักษณ์ ใจฉลาด (2560, อ้างถึงใน ญัฐพล ปินทอง, 2562, หน้า 81) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ได้ศึกษาประเด็นทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ 1) ด้านเทคโนโลยี ควรสัมมนา อบรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมต่อระบบเครือข่าย ให้ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยี 2) ด้านสื่อควรจัดสรรงบประมาณ กำหนดแนวทางการพัฒนา ผักผ่อนทักษะ ในการผลิตสื่อ ออกแบบ และใช้สื่อได้ตรงกับตัวชี้วัด และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจัดเก็บสื่อได้อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมต่อกระบวนการหรือในรู้ ประเมินผลจากคุณภาพของสื่อและวัตถุประสงค์การใช้ 5) องค์ประกอบที่ 5 ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ครูมีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ที่กว้างไกล 2) ครูมีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการเรียนรู้ 3) ครูมีความรู้ในเนื้อหา ทักษะการสอน และจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) ครูจัดทำสาระสนเทศในชั้นเรียน และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และ 5) ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลและการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า องค์ประกอบดังกล่าวคือ ลักษณะพฤติกรรมที่ครูได้แสดงออกในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างเชี่ยวชาญ ส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานได้มีพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ครูในยุค 4.0 เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาชาติ คือ การมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ซึ่งส่งผลให้ครูต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อจะได้นำความรู้กลับมาพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ รฐากร แสนภูวา อภิสิทธิ์ สมศรีสุข และอนุสิทธิ์ นามโยธา (2560 อ้างถึงใน ญัฐพล ปินทอง, 2562, หน้า 82) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของครู ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดบรรยากาศที่ดีของสถานศึกษา 2) ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ 3) ด้านการทำงานด้านหลักสูตร 4) ด้านการเป็นผู้นำที่มีความสามารถ 5) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และ 6) ด้านการวัดผลและประเมินผล

ณัฐชนก เนาวรังษี (2562, หน้า 76) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูระดับมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่ามี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการเป็นครูมืออาชีพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ จัดการสร้างชุมชนให้การเรียนรู้ มีทักษะด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และรักการบริการ

องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการคิด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงระบบ และการคิดตั้งคำถาม

องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน การยอมรับความแตกต่างของบุคคลและการลดความขัดแย้ง

องค์ประกอบหลักที่ 4 ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การผลิตนวัตกรรมการสอน การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

นพวรรณ พรหมศิริ, ทรัพย์ศิริฐ จันทักษ์, วันเพ็ญ นันทะศรี (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มี 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านกายภาพ
2. ด้านบุคลิกภาพ
3. ด้านสติปัญญาและความสามารถ
4. ด้านสังคม

York – Barr & Duke (2004, อ้างถึงใน วีระศักดิ์ ไชยดำ, 2558, หน้า 42 – 43) ได้สังเคราะห์งานวิจัยของภาวะผู้นำของครู ผลการศึกษา จำแนกลักษณะภาวะผู้นำของครูออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การประสานงานและการจัดการงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นที่ใช้ร่วมกันในเขตพื้นที่การศึกษา

2. การพัฒนาวิชาชีพครูให้กับเพื่อนร่วมงาน
3. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
ของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
4. การมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน
5. การส่งเสริมวิชาชีพครู
6. การสร้างพันธมิตรร่วมกับสถาบันผลิตครู

Rebecca O. Bagley (2014, อ้างถึงใน ญัฐพล ปินทอง, 2562 หน้า 42) ได้ศึกษา 10 คุณลักษณะของนวัตกรรมที่ยอดเยี่ยม 1) เป็นผู้ทำในสิ่งที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อนด้วยความท้าทาย 2) เป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นเพื่อนำองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ 3) เป็นคนที่มีการสร้างเครือข่ายเรียนรู้จุดด้อยจุดแข็งของบุคคล 4) เป็นนักประดิษฐ์สร้างความหลากหลายเพื่อตอบสนองทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี 5) เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำและผู้ตามเพื่อให้การทำงานเกิดการคิดสร้างสรรค์และนำไปสู่การพัฒนาให้การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 6) เป็นผู้ที่กล้าได้กล้าเสียภายใต้ความเสี่ยง 7) เข้าใจถึงการทำงานที่ต้องการมีพัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 8) กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงภายใต้ความคิดที่ล้ำสมัยของคนส่วนใหญ่ 9) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเรื่องการบริหารจัดการเป็นอย่างดี 10) เป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่แตกต่าง

Jack Zenger & Joseph Folkman (2014, อ้างถึงใน ญัฐพล ปินทอง, 2562, หน้า 42) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง 10 คุณสมบัติของผู้นำด้านนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วย

1. เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ยอดเยี่ยม
2. การมุ่งมั่นที่เน้นผู้บริโภค
3. สร้างบรรยากาศแห่งการไว้วางใจซึ่งกันและกัน
4. การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม
5. เชื่อมมั่นในหน่วยงาน
6. มีความสามารถในการโน้มน้าว
7. มีการกำหนดเป้าหมายที่สูงขึ้น
8. มีการทำงานอย่างรวดเร็ว
9. มีความซื่อสัตย์
10. มีการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน

Jessica Day (2017, อ้างถึงใน ญัฐพล ปินทอง, 2562, หน้า 42) กล่าวถึง

10 คุณสมบัติของนวัตกรรมที่ยอดเยี่ยม ซึ่งประกอบด้วย

1. ต้องเห็นคุณค่าของนวัตกรรม
2. มีความตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น
3. นวัตกรรมต้องถ่ายทอดความรู้สู่ผู้อื่น
4. ต้องเริ่มคิดเริ่มทำจากบางสิ่ง
5. เป็นนักพัฒนาเพื่อหาวิธีการอื่น ๆ ที่เป็นไปได้
6. มีการคิดบวก
7. มีการกระตุ้นเพื่อให้เกิดนวัตกรรม
8. ทำงานเป็นทีม
9. มีเครือข่ายและมีการทำงานร่วมกัน
10. ให้คุณค่าของนวัตกรรมต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางสังเคราะห์ โดยองค์ประกอบเหล่านี้ ถือเป็นองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบตามกรอบแนวคิด เพื่อการวิจัยต่อไป ซึ่งแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	นักวิจัยและนักการศึกษา											รวมความถี่ (11)	ร้อยละ	ปัจจัยที่ใช้ได้
	1. รัตติยา พร้อมสิน (2559)	2. รินมา ราชาภิ (2559)	3. ณัฐชนก เมาว์รังษี (2562)	4. ปิยณัฐ วงศ์เครือธร (2562)	5. นพวรรณ พรหมศิริ (2563)	6. ประเมศวร์ วรรณทองสุข (2563)	7. ผกาภาลี เกียรติไกรวัล (2563)	8. วีระยุทธ แสงไชย (2564)	9. ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564)	10. Suranna and Moss (2002)	11. Richardson and Sarah (2006)			
1. ความเป็นครู / การเป็นครูมืออาชีพ / วุฒิภาวะ ความเป็นครูผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู	✓		✓						✓			3	27.27	
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓		✓							✓		3	27.27	
3. การเชี่ยวชาญด้านการสอน / การจัดการด้าน การเรียนรู้ / การเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน / การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	✓	✓				✓		✓		✓		5	45.45	✓
4. การพัฒนาตนเอง / ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครู มืออาชีพ / การเป็นครูมืออาชีพ / การพัฒนาตนเองสู่การเป็น ครูอาชีพ	✓	✓	✓	✓			✓	✓		✓	✓	8	72.72	✓
5. การทำงานเป็นทีม	✓		✓	✓						✓		4	36.36	✓

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	นักวิจัยและนักการศึกษา											รวมความถี่ (11)	ร้อยละ	ปัจจัยที่ใช้ได้
	1. รัตติยา พร้อมสิน (2559)	2. รินมา ราชากริ (2559)	3. ณัฐชนก เมาวรังษี (2562)	4. ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562)	5. นพวรรณ พรหมศิริ (2563)	6. ประเมศวร์ วรรณทองสุข (2563)	7. ผกาวัล เกียรติไกรวัล (2563)	8. วีระยุทธ แสงไชย (2564)	9. ศิริรัตน์ ทองป้อง (2564)	10. Suranna and Moss (2002)	11. Richardson and Sarah (2006)			
6. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง / การเป็นบุคคล แห่งการเปลี่ยนแปลง	✓						✓	✓				3	27.27	
7. ด้านการวัดและประเมินผล / การใช้เทคโนโลยี ในการวัดและการประเมินผล		✓				✓						2	18.18	
8. ด้านการเป็นแบบอย่าง		✓					✓					2	18.18	
9. ด้านการมีส่วนร่วม / การมีส่วนร่วมในการพัฒนา		✓					✓	✓		✓		4	36.36	✓
10. การพัฒนากระบวนการคิด / ด้านสติปัญญาและ ความสามารถ / การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง / ทักษะการคิด เชิงสร้างสรรค์			✓	✓	✓				✓			4	36.36	✓

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	นักวิจัยและนักการศึกษา											รวมความถี่ (11)	ร้อยละ	ปัจจัยที่ใช้ได้
	1. รัตติยา พร้อมสิน (2559)	2. รินมา ราชาภิ (2559)	3. ณัฐชนก เมาวังสี (2562)	4. ปิยณัฐ วงศ์เครือธร (2562)	5. นพวรรณ พรหมศิริ (2563)	6. ประเมศวร์ วรรณทองสุข (2563)	7. ผกาสิ เกียรติไกรวัล (2563)	8. วีระยุทธ แสงไชย (2564)	9. ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564)	10. Suranna and Moss (2002)	11. Richardson and Sarah (2006)			
11. การมีคุณธรรม จริยธรรม / การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			✓			✓						2	18.18	
12. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี / การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 / ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล / การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี			✓	✓		✓			✓			4	36.36	✓
13. ด้านกายภาพ					✓							1	9.09	
14. ด้านบุคลิกภาพ					✓							1	9.09	
15. ด้านสังคม					✓							1	9.09	
16. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์									✓			1	9.09	
17. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน									✓			1	9.09	

ตาราง 1 (ต่อ)

	นักวิจัยและนักการศึกษา													
	1. รัตติยา พร้อมสิน (2559)	2. รินมา ราชากริ (2559)	3. ณัฐชนก เมาวรังษี (2562)	4. ปิยณัฐ วงศ์เครือธร (2562)	5. นพวรรณ พรหมศิริ (2563)	6. ประเมศวร์ วรรณทองสุข (2563)	7. ผกาสิ เกียรติไกรวัล (2563)	8. วีระยุทธ แสงไชย (2564)	9. ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564)	10. Suranna and Moss (2002)	11. Richardson and Sarah (2006)			
ภาวะผู้นำครูยุคใหม่														
18. การเป็นผู้นำในการแก้ปัญหา											✓	1	9.09	
19. วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี						✓						1	9.09	

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า มีนักวิชาการได้กล่าวองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ได้หลายด้าน จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเลือกความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 35 ขึ้นไป สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ โดยในแต่ละด้านผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลักษณะของตัวแปรที่มีความหมายคล้ายกัน กำหนดเป็นชื่อตัวแปรใหม่ ได้ดังนี้

1. การพัฒนากระบวนการคิด / ด้านสติปัญญาและความสามารถ / การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง / ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
2. การพัฒนาตนเอง / ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ / การเป็นครูมืออาชีพ / การพัฒนาตนเองสู่การเป็นมืออาชีพ / การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ
3. การเชี่ยวชาญด้านการสอน / การจัดการด้านการเรียนรู้ / การเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน / การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
4. การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี/การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 / ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล/การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0
5. ด้านการมีส่วนร่วม / การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
6. การทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแปรใหม่ คือ การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

จากการสังเคราะห์ของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สรุปเป็นองค์ประกอบได้ 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ 2) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ 3) การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 5) การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา และ 6) การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ได้ดังนี้

1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

1.1 ความหมายการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

ณัฐชนก เนาวรังษี (2562, หน้า 77) ได้กล่าวความหมายว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การพัฒนากระบวนการคิด โดยผู้บริหารโรงเรียนควรนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไปเป็นตัวชี้วัดในการพัฒนาครู ในโรงเรียนของตนเองให้มีทักษะในด้านการคิดอย่างหลากหลายในการบริหารงาน และการสอน

ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562, หน้า 15) ได้กล่าวความหมายว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นความสามารถในการมองหาทางเลือกหลายทิศทางโดยการคิดอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งในแนวกว้าง และแนวลึกตลอดจนสามารถสร้างแนวคิดใหม่ซึ่งอาจต่างจากแนวคิดเดิมบ้างเล็กน้อย หรือแปลกไปจากความคิดเดิม ซึ่งเป็นการรวบรวม ประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ความคิดใหม่ ๆ หรือผลผลิตใหม่ ๆ

ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564, หน้า 13) ได้กล่าวความหมายว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู พิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความคิดริเริ่มซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองของเพื่อนร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและผลการดำเนินงานสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างรอบด้าน พิจารณาอย่างถี่ถ้วน ไตร่ตรองความคิด จนเกิดแนวความคิดใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถรวบรวมแนวคิดที่หลากหลายวิธีการของเพื่อนร่วมงานและก่อให้เกิดการสร้างพัฒนารูปแบบที่แปลกใหม่หรือผลผลิตนวัตกรรมที่ใหม่ ๆ เกิดขึ้นเพื่อการดำเนินงานในสถานศึกษา

1.2 ความสำคัญการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

ทศพร มนตรีวงษ์ (2559, หน้า 8) ได้กล่าวความสำคัญว่า พฤติกรรม และการแสดงออกของครูที่แสดงถึง ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร ด้วยการนำวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติ เข้าใจถึงสภาพปัญหาของสถานศึกษา สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ การมีวิสัยทัศน์แห่งการเปลี่ยนแปลง การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวความสำคัญว่า ครูพิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความคิดริเริ่ม ซึ่งเกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองของเพื่อนร่วมงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ และใช้วิธีการหลากหลายในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและผลการดำเนินงานสถานศึกษา

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 8) ได้กล่าวความสำคัญว่า ครูเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ที่กว้างไกล มีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มีทักษะ การสอน และจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล มีการจัดทำสารสนเทศในชั้นเรียนพร้อมทั้งรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลประเมินผล และการวิจัย

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 8) ได้กล่าวความสำคัญว่า การที่ครูแสดงพฤติกรรมการมีความสนใจในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความสำคัญการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงการพัฒนาองค์กร ด้วยการนำวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ลงสู่การปฏิบัติ มีความรู้ที่จะพัฒนาหลักสูตร วางแผนจัดการเรียนรู้ สนับสนุนความคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ และจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เปลี่ยนแปลงตนเองทันต่อกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีการจัดทำสารสนเทศในชั้นเรียนพร้อมทั้งรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลประเมินผล และการวิจัย

1.3 องค์ประกอบการพัฒนาอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

มีนักวิจัยได้ให้ขอบข่ายขององค์ประกอบการพัฒนาอย่าง

อย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

รัตน กันทาง (2559, หน้า 5) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการพัฒนาอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ว่า การทำภารกิจหน้าที่ที่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างไตร่ตรอง ต้องนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ หรือมโนทัศน์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการกิจให้เหมาะสมตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอย่างมีศาสตร์และศิลป์

วีระพงษ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 6) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการพัฒนาอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ว่า พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มในการแก้ไขและปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยดี มีความสามารถในการคิดและตัดสินใจเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ทำงาน พร้อมทั้งร่วมกันเสนอแนวทางการพัฒนางานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนครู เพื่อจะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน สามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับเพื่อนร่วมงานและได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา

สร้อยสุตา กรีน (2563, หน้า 12) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการพัฒนาอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ว่า พฤติกรรมที่ครูแสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง เพื่อนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติวัดได้จาก

- 1) การพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพ ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีเจตคติทางบวกต่อผู้เรียนในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2) การเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แก่ เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง พร้อมปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และ
- 3) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร เทป โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และมีการเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันแบบ PLC อย่างต่อเนื่อง

ปัทมวิชญ์ นาโลก (2565, หน้า 8) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการพัฒนาอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ว่า ผู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้อื่นมีพฤติกรรมคล้ายตามให้มีเป้าหมายและภารกิจร่วมกัน โดยพฤติกรรมที่มุ่งเน้นจะเกิดผล

การเปลี่ยนแปลงในระดับมากขึ้นกว่าปกติ เป็นแบบอย่างของพฤติกรรมสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ มีความสามารถในการคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมั่นในตนเองและมีเจตคติทางบวกตัดสินใจเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่าง ๆ สร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นการใช้ปัญญาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อเป็นการมุ่งสู่การพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา

2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ

2.1 ความหมายการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ

มีนักวิจัยและนักวิชาการได้ให้ความหมายการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562, หน้า 18 – 20) ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อสารการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในทุกสถานการณ์

รัตติยา พร้อมสิน (2559, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง ความต้องการและความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสร้างแรงบันดาลใจ โดยการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อมุ่งมั่นให้เกิดความสำเร็จ

รินนา ราชชาลี (2559, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง การที่ครูแสดงคุณลักษณะที่ดี เช่น การที่ครูมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตนเอง เชื่อมั่นในตนเองเป็นครูผู้นำพัฒนาเพื่อนครู เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างสม่ำเสมอ เข้าร่วมประชุม สัมมนา รับความรู้มาพัฒนาตนเองและเพื่อร่วมงาน แสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความตระหนักถึงความก้าวหน้าในอาชีพ มีเครือข่ายในการพัฒนา และถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ไชยา ภาวะบุตร (2560, หน้า 217) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การฝึกอบรมปฏิบัติการและการนิเทศ ติดตามผลงานของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน โดยนำหลักการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนา

ประยงค์ ศรีโทมิ (2561, หน้า 29) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กร การค้นหาวิธีการ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพื่อกระตุ้นให้ทรัพยากรมนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ สร้างบรรยากาศองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และการเปลี่ยนค่านิยมให้ถูกต้องในเรื่องความรับผิดชอบ

ปิยณัฐ วงศ์เครือศร (2562, หน้า 15) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และด้านภาวะผู้นำของครู โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนครูและการฝึกอบรมอยู่เสมอ เพื่อมุ่งมั่นให้ประสบผลสำเร็จ

ผกาวิไล เกียรติไก่อวล (2563, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกในการวิเคราะห์ตนเอง โดยมีความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเอง การเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู และการฝึกสอนงานแก่เพื่อนครู

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 61) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูในการมุ่งมั่นและพัฒนาตนไปสู่ครูมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนและช่วยเหลือครูคนอื่นให้สามารถพัฒนาไปสู่

ครูมีอาชีพด้วย ภายใต้บรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกันของครู สร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นการใช้ปัญญาให้ทีมสร้างแนวคิดใหม่ สร้างวิธีการใหม่และนำไปสู่การปฏิบัติ จนเห็นผลเชิงประจักษ์ได้ สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนรู้ เป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษากับครูใหม่

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 38) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดหลักสูตรการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง มีการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม ประชุม และสัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ โดยเน้นให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 77) ได้ให้ความหมาย การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง เป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และก้าวทันความรู้ มีลักษณะนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ถอดลักษณะครูผู้สอนในยุคอดีตที่ความรู้อยู่เพียงในตำราและถ่ายทอดเพียงการท่องจำให้เป็นครู นักวางแผน นักจัดการ นักวิจัยครูที่ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

Suranna and Moss (2002, p. 23) ทำการวิจัยค้นหาภาวะผู้นำของครูในการเรียนการสอนวิชาชีพครูพบว่า ครูผู้ที่มีภาวะผู้นำมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ 1) เป็นผู้สอนที่ดีในห้องเรียน 2) เป็นผู้นำทางชีวิตให้กับเพื่อนครู 3) เป็นผู้พัฒนาหลักสูตร 4) รับผิดชอบต่อตัวแทนขององค์กรทั้งในโรงเรียนหรือของสมาคมท้องถิ่นและ 5) ทำงานร่วมกับครูคนอื่น ๆ และผู้บริหารด้วย

Richardson and Sarah (2006, อ้างถึงใน วีระยุทธ แสงไชย, 2564, หน้า 54 – 55) ได้ระบุลักษณะและหน้าที่ของครูที่มีภาวะผู้นำ ว่าแม้บทบาทแบบเป็นทางการของครูจะยังคงดำเนินอยู่ แต่บทบาทใหม่ของครูที่มีภาวะผู้นำกลับเป็นไปในแบบไม่เป็นทางการและได้รับมาจากประสบการณ์ในการเรียนการสอน ซึ่งบทบาทด้านนี้แสดงออกได้ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและแลกเปลี่ยนทักษะของตนและผู้อื่นแก่ครูใหม่

2. เป็นผู้ที่หมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอและเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา

3. การเป็นแบบอย่างในการพัฒนาความร่วมมือ

4. ดูแลเอาใจใส่นักเรียนของตน

5. เข้าใจความขัดแย้งอันมักจะเกิดขึ้นกับภารกิจของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูผู้นำในการเป็นแบบอย่างที่ดีแสดงถึงความสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และก้าวทันความรู้ มีลักษณะนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างผลงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.2 ความสำคัญการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ

มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ดังนี้

ทศพร มนตรีวงศ์ (2559, หน้า 7) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความสนใจและมุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถวัดได้จากองค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเอง การมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถพัฒนาได้ และการฝึกอบรมตนเองด้วยการเรียนรู้อยู่เสมอ

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตร (2559, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ครูกำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ความสามารถของตนเองตามสถานภาพจริง และปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนต่อผู้ปกครอง และผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนจากผู้ปกครอง ปรับเปลี่ยนบทบาทและปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และตรวจสอบข้อมูลการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมไปถึง

ผลการวิจัย หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ครูเป็นนักคิด นักพัฒนาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีรูปแบบวิธีการคิดในรูปแบบกรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) มีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครู และยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การที่ครูแสดง พฤติกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู และเพื่อนร่วมอาชีพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง พฤติกรรมครูที่แสดงถึงการพัฒนาตนเอง รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง กำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำความสามารถของตนเองตามสภาพจริงและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างต่อเนื่อง ตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปรับเปลี่ยนบทบาทและปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และตรวจสอบข้อมูลการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ เพื่อนครูและนักเรียน เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู รักษาจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครูที่ดี และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 องค์ประกอบการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ

มีนักวิจัยได้ให้องค์ประกอบการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ดังนี้

รัตนา กันทาทอง (2559, หน้า 5) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีคุณลักษณะ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สนใจติดตามความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาวิชาชีพ หมั่นศึกษาค้นคว้าสิ่งที่สนใจใคร่รู้ แล้วนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพ

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 6) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครู ที่แสดงออกถึงการวางแผนในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการเรียนรู้ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน มีส่วนในการสนับสนุน

การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม สามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับครูคนอื่น มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนครูเพื่อก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ชาติชาย ก่อคุณ (2562, หน้า 20) ได้กล่าวว่า กระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาโดยมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานให้มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อองค์กรตลอดจนให้เกิดทักษะความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนา งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ในสถานศึกษาได้

สร้อยสุตา กรีน (2563, หน้า 13 – 14) ได้กล่าวว่า กระบวนการ จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ การดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจผู้เข้ารับการพัฒนา โดยให้ผู้เข้ารับ การพัฒนามีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงจังกทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง บทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ได้เรียนรู้ ร่วมกันได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันและกันมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงานและสรุปข้อความรู้ที่ได้ นำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ปัทมวิชญ์ นาโสก (2565, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาและพัฒนาความรู้อยู่เสมอ อ่อนน้อมถ่อมตน ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การให้ความช่วยเหลือแนะนำและคำปรึกษาแก่ เพื่อนครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการวางแผนในการดำเนินชีวิตและการ ปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการเรียนรู้ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน มีส่วนในการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม สามารถเป็นที่ ปรึกษา และความช่วยเหลือแนะนำให้กับเพื่อนครูคนอื่น มีความสามารถในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนครู เพื่อก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้

3.1 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

รัตติยา พร้อมสิน (2559, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะของครูที่สอดคล้องกับบทบาทและตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งมีปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและพัฒนาทักษะการสอน มีความเข้าใจผู้เรียนและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะในการสื่อสาร และการยกตัวอย่างการใช้สื่อและการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

รินนา ราชชาวี (2559, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูมีความสามารถในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ ครูที่มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและมีแนวปฏิบัติจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ครูมีทักษะในการสื่อสาร มีทักษะด้านการวางแผน ด้านการวิเคราะห์ด้านการตัดสินใจ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีทักษะในการจูงใจ ทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีทักษะในการนิเทศ การใช้เทคโนโลยี และการสืบค้นข้อมูล

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 61) ได้กล่าวว่า การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูในการเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนที่เกิดจากตัวเอง เป็นแบบอย่างที่ดีของการสอนและการเรียนรู้ เป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน แสดงความเชี่ยวชาญระดับสูงด้านการเรียนการสอน มีทักษะการสอนแบบมืออาชีพ และเป็นผู้สอนที่ดีในห้องเรียน

ปรเมศวร์ วรรณทองสุข (2563, หน้า 13) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีต่อความก้าวหน้าของผู้เรียนหรือการมุ่งเน้นที่พฤติกรรมของครู ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรู้ในวิชาเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างดี ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยมีเทคนิคการสอนและจิตวิทยาที่เหมาะสมกับรายวิชาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

อย่างสม่ำเสมอ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ และต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง

3.2 ความสำคัญการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ทศพร มนตรีพงษ์ (2559, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานของครูที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศทางการสอน จนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของเพื่อนครู สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ครูมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพ มีทักษะการฟัง การพูด และตั้งคำถาม เปิดใจกว้างยืดหยุ่น ยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่นเพื่อเป็นแนวทางใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานและสืบเสาะข้อมูล ความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ที่สร้างความท้าทายในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ความสามารถในการใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ อย่างหลากหลายรวมทั้งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาการที่สอนอยู่เสมอ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน และจัดบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ความสำคัญการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมครูปฏิบัติหน้าที่งานอย่างมีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศทางด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นพัฒนาการรอบด้านของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของเพื่อนครู ยอมรับทัศนคติที่หลากหลายของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางใหม่ ๆ ของการปฏิบัติงาน พัฒนาความรู้ที่เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นทางวิชาชีพ สร้างความท้าทายและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนมีบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

3.3 องค์ประกอบการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ มีนักวิจัยได้ให้องค์ประกอบการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ

ด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 7) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการพัฒนาและปรับปรุงวิธีหรือรูปแบบการสอนให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ จนเป็นที่ยอมรับของเพื่อนครู มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีการเตรียมการสอนและใช้รูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นภายใต้ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

ชาติชาย ก่อคุณ (2562, หน้า 18) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำเอาเนื้อหา สาระ ความรู้ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้แบบองค์รวมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สร้อยสุตา กรีน (2563, หน้า 12 – 13) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูระดับมัธยมศึกษา ในการจัดกิจกรรมด้วยการผสมผสานบูรณาการ โดยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออก โดยการใช้ภาษา ท่าทาง ตลอดจนการใช้สำนวนภาษาในการสื่อสาร ผูกการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ วัดได้จาก 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่เป็นสำคัญควรมีทักษะกระบวนการคิด มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถประยุกต์กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ควรศึกษาค้นคว้า วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ และการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและ 3) การวัดและประเมินผล วิเคราะห์ผลการประเมินและนำผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน

ปัทมวิษญ์ นาโสก (2565, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ที่จัดการสอนที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนการสอนที่ดี มีวิธีการสอน

ที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีการติดตามใส่ใจนักเรียน และต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนและเพื่อนร่วมวิชาชีพ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการพัฒนาและปรับปรุงวิธีหรือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ จนเป็นที่ยอมรับของเพื่อนครู มีการใช้เทคนิคและสื่อการสอนที่หลากหลาย มีการเตรียมการสอน และใช้รูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดขึ้น ภายใต้อาณาเขตต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

4.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมใน

ยุคไทยแลนด์ 4.0

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ดังนี้

ปิยณัฐ วงศ์เครือศรี (2562, หน้า 14 – 15) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นการปฏิบัติจริงจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการลักษณะ STEM Education จัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างหลากหลาย จัดการเรียนรู้ได้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จัดการเรียนรู้แบบ E – learning จัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่เพื่อสร้างนวัตกรรม และจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

ปรเมศวร์ วรรณทองสุข (2563, หน้า 69) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่ทำหน้าที่สอนแสดงออกถึงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในการยกระดับการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้

ศิริพันธ์ ทองป้อง (2564, หน้า 14) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูในการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของตนเองตามสภาพจริงและปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ยอมรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความคาดหวังด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนจากผู้ปกครอง ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเองให้เอื้อต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ตรวจสอบข้อมูลการประเมินผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมไปถึงผลการวิจัย หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง การออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการยกระดับผลการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งการจัดการเรียนรูปแบบ Active Learning การบูรณาการ STEM Education มุ่งการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างหลากหลาย จัดการเรียนรู้ได้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จัดการเรียนรู้แบบ E – learning จัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

4.2 ความสำคัญการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ดังนี้

ทศพร มนตรีพงษ์ (2559, หน้า 8 – 9) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า พฤติกรรมการแสดงออกของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มองเห็นคุณค่า ให้เกียรติ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเป็นที่รักของเพื่อนร่วมงาน สามารถรักษาระดับคุณภาพของงานที่ตนได้ปฏิบัติและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้ ตลอดจนได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี สามารถวัดได้จาก 1) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2) มีมนุษยสัมพันธ์กับคนรอบข้าง 3) รักษาระดับคุณภาพของงานที่ปฏิบัติและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และ 4) ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 8) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ครูจัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนสู่การเป็นนักนวัตกรรม จัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการโดยใช้ศาสตร์

การสอนแนวใหม่สู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ

ณัฐนันท์ จันทคุปต์ (2566, หน้า 7) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่าการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และจำเป็นต่อตัวนักเรียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อดำรงชีวิต โดยที่มีการกำหนดหน้าที่ของครูผู้สอนไว้ว่า ไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ในการสอนหนังสือและเน้นเนื้อหาสาระ แต่ครูต้องสอนในเรื่องของการใช้ทักษะต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง ครูจัดการเรียนการสอน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการโดยใช้ศาสตร์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใหม่และหลากหลาย โดยการมุ่งนำสู่พัฒนาการทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จนทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะ

4.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุค

ไทยแลนด์ 4.0

มีนักวิจัยได้ให้องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ดังนี้

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 7) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความสามารถในการสอนอย่างเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ ครูมีการพัฒนาตนเองในศาสตร์ของการสอนที่หลากหลาย บูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการสอนและจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกมีความรัก เมตตาต่อศิษย์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

ฐปณีย์ นาธี (2561, หน้า 12) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมหรือความสามารถที่แสดงออกให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

โดยปราศจากการควบคุมของฝ่ายบริหารหรือผู้อื่น ผู้นำทางวิชาการนอกจากจะเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นแล้ว ยังจะต้องพัฒนาดตนเองหรือเรียนรู้จากผู้อื่นด้วยเช่นเดียวกัน และก่อให้เกิดแรงบันดาลใจหรือพลังการเรียนรู้ให้กับศิษย์ ส่งผลต่อการพัฒนาจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

วิโรจน์ แยมอุทัย (2565, หน้า 5) ได้กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทันสมัย การกำกับดูแล ชั้นเรียนแต่ละรายวิชา การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน / ประจำวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และมีสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะชีวิตให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ ครูพัฒนาดตนเองในศาสตร์ของการสอนที่ทันสมัย มีสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลาย บูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการสอน และจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ใช้เทคโนโลยีในทางที่ถูกต้องเหมาะสม สร้างแรงบันดาลใจหรือพลังการเรียนรู้ให้กับศิษย์ ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก มีความรักเมตตาต่อศิษย์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครูและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

5.1 ความหมายการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ดังนี้

รินนา ราชชารี (2559, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ปฏิบัติตนของครู และเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติต่อกัน ทั้งในด้านการทำงานและด้านส่วนตัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ เพื่อร่วมงานนำปัญหาด้านการทำงานมาปรึกษาและยอมรับความคิดเห็นของท่าน ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี เคารพและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ให้ความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ

ผกาวิไล เกียรติไก่อ้ว (2563, หน้า 41) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของครู ที่แสดงออกถึงการร่วมมือในการวิเคราะห์ และกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีความมุ่งมั่นในการนำวิสัยทัศน์ไปใช้ในการพัฒนา

โรงเรียน การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของโรงเรียนและเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่องมีความ รับผิดชอบในการตัดสินใจและผลการทำงานร่วมกับคณะครู รวมทั้งขอรับการสนับสนุน จากเพื่อนร่วมงาน เพื่อแก้ไขปัญหาให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้พัฒนาและขยาย ความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางดำเนินกิจกรรม โครงการหรือการ ดำเนินงานใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 66) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม ความสามารถของครูในการเป็นผู้สร้างเครือข่ายที่สามารถปฏิบัติงานเป็นทีมกับเพื่อนครู ในโรงเรียนของตนและสามารถปฏิบัติงานในชุมชนได้ ทำงานร่วมกับครูคนอื่นและผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาโรงเรียนเป็นผู้นำด้านการมีส่วนร่วม การให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับครูคนอื่น และการเป็นแบบอย่างในการผสานความร่วมมือ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของครู ที่แสดงออกถึงความสามารถในการวางแผนชีวิตและทำงาน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน วิเคราะห์และเรียนรู้ในสิ่งที่กระทำจากประสบการณ์ทั้งของตนเองและผู้อื่น ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความกล้าและมุ่งมั่นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการ ที่แตกต่างจากเดิม สร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานเป็นทีมกับเพื่อนครู เพื่อการพัฒนา โรงเรียนอย่างเป็นระบบ

5.2 ความสำคัญการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ดังนี้

ทศพร มนตรีพงษ์ (2559, หน้า 9) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมหรือ การแสดงออกของครูที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือกับเพื่อนครู บุคคล หรือ หน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น สามารถวัดได้จาก องค์ประกอบ การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาร่วมกัน การทำงานเป็นทีม และการมีเครือข่าย การปฏิบัติงานร่วมกัน

นันทรัตน์ ฤทธิบำรุง (2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า กระบวนการ จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและทัศนคติที่ดี ในการปฏิบัติงาน อันเป็นการยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ครูพิจารณา ทบทวน ประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและส่วนรวม ให้เห็นคุณค่าความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติ ผู้อื่น และกระตุ้นจิตใจหรือปรับเปลี่ยนความคิดกับการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพัน มุ่งต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความสำคัญการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือกับเพื่อนครู บุคคล หรือหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น เห็นคุณค่าและความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นและการให้เกียรติผู้อื่น กระตุ้น โน้มน้าวใจหรือปรับเปลี่ยนความคิดกับการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันต่อเป้าหมาย ของการทำงานร่วมกัน ทำงานเป็นทีม และการมีเครือข่ายการปฏิบัติงานร่วมกัน

5.3 องค์ประกอบการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

มีนักวิจัยได้ให้องค์ประกอบการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ดังนี้

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 6) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครู ที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางการพัฒนาโรงเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้มีความรับผิดชอบต่อผลการ ปฏิบัติร่วมกันกับเพื่อนครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อพัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

วาริน แซ่ตู (2562, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมีความสามารถ ติดต่อสื่อสาร แสวงหา แบ่งปันข้อมูล ที่ทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอก สถานศึกษา มีความร่วมมือกันอย่างสามัคคี เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้การดำเนินงานในองค์กรราบรื่น การพูดคุย ประสานงาน ผู้บริหาร สามารถสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครู ทำความรู้จักกัน มีการพูดคุย และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

ปัทมวิษณุ นาโสภ (2565, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การพัฒนา ให้ทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและต่อองค์กร เกิดการสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม มีปฏิสัมพันธ์ให้คำปรึกษา เสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางการพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประสานงาน พูดคุยและการวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมมือกันอย่างสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติร่วมกันกับเพื่อนครู เพื่อให้งานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสถานศึกษา

6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

6.1 ความหมายการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

มีนักวิจัยได้ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ดังนี้
รัตติยา พร้อมสิน (2559, หน้า 11 – 12) ได้กล่าวว่า การรวมตัวกันของสมาชิก เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกันของกลุ่มที่แนชัด การมีส่วนร่วมและมีการยืดหยุ่นในการทำงานของสมาชิก ความต้องการประสบผลสำเร็จ และความพึงพอใจและแรงจูงใจ

ปิยณัฐ วงศ์เครือตร (2562, หน้า 15) ได้กล่าวว่า การรวมตัวกันของสมาชิก เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีเป้าหมายร่วมกันของกลุ่มที่แนชัด การมีส่วนร่วมและมีการยืดหยุ่นในการทำงานของสมาชิก มีลักษณะการทำงานหลายแบบ มีการทำงานที่ประสานกัน ความต้องการประสบผลสำเร็จและความพึงพอใจและแรงจูงใจ

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 62) ได้กล่าวว่า การทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน หรือการทำงานของบุคคลมากกว่า 1 คนขึ้นไป โดยจะมีเป้าหมายในการทำงานอย่างเดียวกัน มีการใช้หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการประชุม การประสานงาน การวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน เมื่อมีการตัดสินใจอะไรสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายโดยรวม ต้องมีการลงมติ ตัดสินใจร่วมกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ หมายถึง การพัฒนาสถานศึกษาด้วยความร่วมมือของครูทุกคน ซึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานสูง นำความรู้ความสามารถมาใช้ในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับชุมชน มีการทำงานเป็นทีม มีการสื่อสาร

แบบเปิด และมีการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนกับผู้ร่วมงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
ก่อให้เกิดประสิทธิผลสำเร็จสูงสุดของงานตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6.2 ความสำคัญการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

มีนักวิจัยได้ให้ความสำคัญการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

ทศพร มนตรีพงษ์ (2559, หน้า 9) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่มีการวางแผนร่วมกับหมู่คณะ และดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ สามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างและประสานความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ ให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนมีส่วนในความรับผิดชอบจากการตัดสินใจและผลจากการทำงานของหมู่สามารถวัดได้จาก 1) มีการวางแผนและดำเนินงานร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมร่วมในการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3) มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน 4) การตัดสินใจที่สมาชิกร่วมปฏิบัติตาม และ 5) มีการร่วมมือประสานงานเพื่อความสำเร็จ

นันทรัตน์ ฤทธิ์บำรุง (2559, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การศึกษาที่เกิดจากความอยากรู้ อยากเห็นของครูผู้สอน ศึกษาค้นคว้าตามความต้องการเรียนจากการทำงานที่ท้าทายความสามารถ และมีการวางแผนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2559, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ ซึ่งเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียนกับผู้อื่น มีการริเริ่มปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนานวัตกรรม กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาวิชาชีพ และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ / ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ครูมีทักษะและกระบวนการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) และมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ หมายถึง ครูให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ในการเปลี่ยนแปลงยุคศตวรรษที่ 21 โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนกับผู้อื่นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ

และการพัฒนานวัตกรรม กระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา วิชาชีพ และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบ / ขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

6.3 องค์ประกอบการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

มีนักวิจัยได้ให้องค์ประกอบการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

ฐปณีย์ นาธี (2561, หน้า 13) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกของครู ผู้นำที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้และรับสิ่งแปลกใหม่ ชักจูงโน้มน้าวให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติตาม โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดขึ้นในองค์กร มีการคิดเชิงระบบในองค์ความรู้ใหม่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน เพื่อสร้างผลงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

วีระพงศ์ ตะโกนอก (2561, หน้า 6) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่แสดงออกถึงการทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างข้อตกลง การตัดสินใจและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีการประสานงานกันระหว่างกลุ่มหรือทีมเพื่อเป้าหมายหลัก โดยรวมขององค์การ และมีความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม

วิโรจน์ แยมอุทัย (2565, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ติดต่อเชื่อมโยงนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประสานความร่วมมือที่ดีกับเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน มูลนิธิ องค์กรต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูถึงการทำงานร่วมกัน ผู้นำที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้และรับสิ่งแปลกใหม่ต่าง ๆ ชักจูงโน้มน้าวให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติตาม เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างข้อตกลง การตัดสินใจและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีการประสานงานกันระหว่างกลุ่มหรือทีมเพื่อเป้าหมายหลัก มีการคิดเชิงระบบในองค์ความรู้ใหม่ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมทั้งมีวิธีการ และเครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพมีหลักฐานในการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานงานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน ทั้งนี้ มีนักวิจัยและนักการศึกษา ได้กล่าวถึง ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 69 – 73) ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 3 – 7) ได้ระบุว่า เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์ จนถึงขั้นหมกมุ่นและเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกม จนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและสังคม 2) นิยมประลองความเร็วโดยการแข่งรถมอเตอร์ไซด์ และมีพฤติกรรมใช้รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย 3) ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา และ ข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท จับกลุ่มรวมตัวกันสร้างความปั่นป่วนในชุมชนไปจนถึงการยกพวกตีกัน 4) มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เป็นพ่อแม่ตั้งแต่อายุน้อยมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันตนเอง ขาดความรับผิดชอบ 5) เข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายเริ่มจากการใช้บุหรี่ เหล้า ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟ และสารอันตรายที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน และ 6) ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ ได้ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรูปรอบ อาหารที่ไม่เป็น

ผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจตอบปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ปัจจัยเสี่ยงจากสภาวะครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน เป็นต้น ด้วยสภาพและปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดังที่กล่าวถึงข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของกรมสุขภาพจิตและกรมสามัญศึกษาในอดีตจะเป็นเครื่องมืออีกชิ้นหนึ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นกลไกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 2) นำเสนอว่าสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับ และคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิต ที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ครูต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียน และแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม เด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คัดกรอง และดูแล โดยมี ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 3 – 7) ระบุความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการและ

เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อาทิ คณะกรรมการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงกำหนดนโยบายสำคัญให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันเหตุการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 26 ให้โรงเรียนจัดการประเมินนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเป้าหมายในการดูแลช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแล ให้มีพัฒนาการตามวัย และเด็กทุกคนต้องมีหลักประกันความปลอดภัย ได้รับความคุ้มครองจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและเด็กที่ไม่ประสบปัญหาซึ่งระบุไว้ในมาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 42 กำหนดให้ ก.ค.ศ. กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครู สายงานการสอน การปฏิบัติหน้าที่หลัก

เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนานักเรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียน พัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู

4. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 โดยการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและเศรษฐกิจในภาพรวม ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยมีความซับซ้อนและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้น สมควรสร้างกลไกในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของเอกชนและประชาสังคม เพื่อบริหารณาการให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นรูปธรรมมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนระบุไว้ในมาตรา 6 ให้โรงเรียนดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้ 1) จัดให้มีการเรียนการสอน เรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา 2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา และ 3) จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดสวัสดิการสังคม อย่างเหมาะสม

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 73) ได้กล่าวว่า การประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการสนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ

จากแนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่าเป็นการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการช่วยเหลือสนับสนุนให้การส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามยุคของโลกาภิวัตน์ จึงส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การตัดสินใจในเชิงบวกหรือเชิงลบ

1. ความหมายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มีนักวิจัยและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2556, หน้า 13) ระบุความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าแนวคิดและหลักการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง มีความสำคัญและจำเป็น ยิ่งที่จะต้องดำเนินการ โดยความร่วมมือของครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน และบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จได้ คือ

1. ทุกคนต้องการความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้โอกาส อยากเป็นคนดีมีปัญญาและมีความสุข
2. ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ต้องใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน
3. ความสำเร็จของงานต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

วีระศักดิ์ ไชยดำ (2558, หน้า 55) ได้กล่าวว่า กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นขั้นตอนในด้านการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตทั้งหลาย ตลอดจนอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง และปลอดภัย

กรองทิพย์ บัวผาย (2562, หน้า 24) ได้กล่าวว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไขปัญหาและพัฒนาเพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะในการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวงโดยมีวิธีการและเครื่องมือ

ที่ชัดเจน มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกดำเนินการในทิศทางเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 3)

นำเสนอความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจนโดยวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ตลอดจนครูทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน

วรรณพ ศิริสวัสดิ์ (2563, หน้า 17) ได้กล่าวว่า กระบวนการ ดำเนินงานดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการเครื่องมือ อย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพ โดยมีโค้ชที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา และการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ให้ผู้เรียนเป็นคนดีคนเก่ง มีความสุข ตลอดจนอยู่ในสังคม ได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย

มาโนช ตัญยงต์ (2564, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบที่มี ขั้นตอนชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการ ประสานงานร่วมกันกับบุคลากรในฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา และมีวิธีการเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐาน มีคุณภาพ และหลักฐาน การดำเนินงานที่ตรวจสอบได้

นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564, หน้า 13) ได้กล่าวว่า นักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้ง ด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะ ในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้าง เสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2564, หน้า 69) ได้กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนมีคุณภาพ สามารถตรวจสอบได้โดยการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมมือกัน เพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไข และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

เชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ และมีขั้นตอน โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วรรณิดา จำปาหอม (2566, หน้า 13) ได้กล่าวว่า กระบวนการทำงานที่มีความชัดเจน เป็นระบบ และมีการควบคุมคุณภาพ มีวิธีและเครื่องมือมาตรฐานที่ใช้และทุกคนที่เกี่ยวข้องในระบบตั้งแต่คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง ครู มีหลักในการดำเนินงาน 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา และการส่งต่อ

จากความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นกระบวนการทำงานอย่างมีระบบและขั้นตอน ซึ่งเป็นการส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไข ปัญหาและพัฒนาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานและคุณภาพ มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก ความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้อิเกาส์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน

2. ความสำคัญงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มีนักวิจัยและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 1) นำเสนอความสำคัญของประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็น

สุขตามสังคม มุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการศึกษา นั้นไม่เพียงพออันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบ อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนานักเรียนครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วย ความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจ ในบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เติบโตงอกงาม เป็นบุคคล ที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนการทำงานเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ของยุคสมัยโดยเฉพาะการทำงานอย่าง มีระบบ มีกระบวนการทำงานมีหลักฐาน การปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจนเกิดผลดีต่อทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมนักเรียนมีปัญหาซึ่งตัวนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมจะต้อง ช่วยกันแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน และสถานศึกษาต้องพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพ ตามศักยภาพ โดยใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 2)

ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจาก จะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุน นักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่ง สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อเกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียดการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสภาพกาย ของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตาม ความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะ บุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็น หลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและ เมตตาที่มีต่อศิษย์

และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต
งอกงามเป็นบุคคลที่คุณค่าของสังคมต่อไป

วีระศักดิ์ ไชยดำ (2558, หน้า 58) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยมี
บุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินงานทั้งผู้บริหารและครู โดยเฉพาะการดูแล
ใส่ใจของครูที่ปรึกษาที่มีให้นักเรียนในความดูแลทุกคนอย่างเต็มกำลังความสามารถ
ด้วยความรัก ความเมตตาและความเข้าใจในนักเรียนแต่ละคนซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการ
พัฒนานักเรียน ให้พร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบด้านเป็นกำลัง
สำคัญของสังคม สามารถนำพาความรุ่งเรืองและความสงบสุขสู่ประเทศชาติต่อไป

มานิช ตัญยงค์ (2564, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้
ร่วมมือกันจะช่วยเหลือดูแลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัว
แก้ปัญหาพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี
ความสุข

เชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566, หน้า 21) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายสำคัญ
ที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา
ความรู้ความสามารถ ด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม มีชีวิตที่สงบสุขให้สมกับความ
ข้อความที่ว่า เก่ง ดี มีสุข โดยบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกัน ทั้งผู้บริหารและครู
ที่สำคัญคือ ความดูแลเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ที่มีแก่นักเรียนทุกคน
อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความรัก ความเมตตาและความเข้าใจในนักเรียน
แต่ละคน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อม ที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่
ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน เพื่อเป็นกำลังสำคัญของสังคม สามารถนำพา
ความรุ่งเรืองและความสงบสุขสู่ประเทศชาติ

อดุลย์ วรรณะปะกะ (2566, หน้า 60) กล่าวว่าให้มีความสำคัญของงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง มีความสำคัญและความจำเป็นโดยนักเรียนจะได้รับ
การส่งเสริมและพัฒนาในด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านพฤติกรรมให้มีคุณภาพครู
ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียน
ข้อมูลสุขภาพของนักเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน

จากความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่าเป็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านจิตใจ และสุขภาพจิต ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียนที่จะทราบพฤติกรรมของนักเรียน

3. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มีนักวิชาการ นักการศึกษา ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 17 – 23), กรมสุขภาพจิต (2556, หน้า 18 – 55) และสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2562, หน้า 184 – 187) นำเสนอความหมายงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 ความสำคัญ

ด้วยความหลากหลายของนักเรียน และนักเรียนแต่ละคน มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์และวิธีการที่หลากหลายตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ปัญหาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

1.2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย

3 ด้านใหญ่ ๆ คือ 1) ด้านความสามารถ แยกเป็น ด้านการเรียนรู้ และด้านความสามารถอื่น ๆ 2) ด้านสุขภาพ แยกเป็น ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ พฤติกรรม 3) ด้านครอบครัว แยกเป็น ด้านเศรษฐกิจ และด้านการคุ้มครองนักเรียน ส่วนด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียน ในแต่ละด้านที่ครูที่ปรึกษาจะต้องทราบรายละเอียดและแหล่งของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและอาจจะต้องประสานความร่วมมือกับครูและบุคลากรอื่น ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวอันเป็นประโยชน์ต่อการรู้จักนักเรียนดีขึ้น รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรทราบ

1.3 วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวที่สำคัญ ดังนี้

1.3.1 ระเบียบสะสม เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสาร

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจนักเรียนเบื้องต้น หาข้อมูลไม่เพียงพอ หรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูคนอื่น ๆ หรือเพื่อน ๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้ รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียน มีความแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทางด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดีมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษา และมีตู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปีการศึกษา และส่งต่อทะเบียนไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครูที่ปรึกษาตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนจบมัธยมศึกษาในแต่ละตอน หรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้

1.3.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ไม่ได้เป็นแบบวัด

หรือทดสอบแต่เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม การปรับตัว

ที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษามีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำ โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงตรง จำนวนข้อไม่มาก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตโดยแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะ ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐาน (Normal) ของเด็กไทย มี 3 ชุด คือ 1) ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน 2) ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินนักเรียน และ 3) ชุดที่นักเรียนประเมินตนเอง ทั้ง 3 ชุด มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อเท่ากัน ทางโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูที่ปรึกษาประเมิน เพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเอง 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุดพร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

1.3.3 วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ ในกรณีที่ข้อมูลของ

นักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่จำเป็น ต้องมีข้อมูลที่เพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

2. การคัดกรองนักเรียน

2.1 ความสำคัญ

การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง แม่นยำ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองเป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มก็ได้ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรอง ในกรณีนี้แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม อาจนิยามกลุ่มได้ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี

3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่ม มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ไขปัญห โดยเร่งด่วน

4. กลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความ เป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้น จนถึงสูงสุด

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหา วิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหให้ตรงกับ ปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญห เพราะมีข้อมูลของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจน ในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการ ช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวัง อย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตน ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (sensitive) แม้จะว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบปัญหาใดก็ตามและ เพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัด กรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หาครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือนักเรียน ก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึก ว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะม ีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

2.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน ครูที่ปรึกษาสามารถวิเคราะห์ ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น ระเบียบ สะสม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และอื่น ๆ ตามดุลพินิจของครูที่ปรึกษา

โดยยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนแต่ละแห่งจำเป็นต้องประชุมครู เพื่อพิจารณาเกณฑ์การคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีหลักในการคัดกรองนักเรียนตรงกันทั้งโรงเรียน

2.3 แนวทางการนำข้อมูลไปใช้เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการสำคัญที่สุดในการรู้จักและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้เหล่านั้น มาใช้วางแผนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและบริบทของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้ครูที่ปรึกษาต้องเข้าใจข้อมูลของเด็กแต่ละคนอย่างละเอียดรอบด้าน ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของเด็ก แล้วเชื่อมโยงไปในแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนต่อไปตามความเหมาะสม ทั้งการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นโดยครูที่ปรึกษาเอง การส่งปรึกษาครูแนะแนว หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข เช่น แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้น รวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันทั้งในรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและอาจแตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียนและสภาพแวดล้อม

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน

3.1 ความสำคัญ

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา หรือกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

3.2 วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ 1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) และ 2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)

3.2.1 การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่นการรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัว และการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ ครูนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

แนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม มีดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

1.1 สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย

1.3 การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง ควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐานทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของการบันทึกการจัดกิจกรรม หรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้

1.4 ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

2. โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็กดำเนินการตามนั้น แต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยได้ด้วย

3. วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

4. วิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

3.2.2 การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)

เป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองของนักเรียน ที่ครูดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองดังกล่าวจะทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ ความสามารถยิ่งขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน แนวดำเนินการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุมก็คือ

3.2.2.1 การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียม

ความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน และกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในกิจกรรมที่ชัดเจน

3.2.2.2 การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูด

ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียน หรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบและต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

3.2.2.3 การจัดกิจกรรมในการประชุม การที่จะให้

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อน จึงจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2.2.4 การสรุปผลและการบันทึกหลักฐานการประชุม

ผู้ปกครองในการประชุมแต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ ดังนี้

- 1) เป็นหลักฐานในการประชุมแต่ละครั้ง

2) เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

3) เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1 ความสำคัญ

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญห โดยไม่ปล่อยปละละเลยจนนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

4.2 วิธีการและเครื่องมือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห

การป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น และ 2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห

4.2.1 การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำปรึกษา

เบื้องต้นกับนักเรียนเป็นการช่วยเหลือ ผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลง ทั้งด้านความรู้สึก ความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษาเบื้องต้น มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐาน ดังนี้

4.2.1.1 จิตวิทยาวัยรุ่น

4.2.1.2 ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งร่างกาย

และจิตใจ

4.2.1.3 กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่

สำคัญ ๆ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม และการรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึก

4.2.1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนในแต่ละ

ลักษณะปัญหา เช่น ด้านการเรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น ซึ่งศึกษาค้นคว้าได้จากเอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ

แนวดำเนินการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึที่ดีต่อนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการปรึกษาโดยมีกระบวนการในการปรึกษา เช่น สร้างสัมพันธภาพ พิจารณาทำความเข้าใจปัญหา กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหายุติการปรึกษา และการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี มีคุณภาพนั้น ครูที่ปรึกษาควรจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกหรือโรงเรียนจัดอบรมให้

2. หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3. ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2.2 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห ใน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้การศึกษาเบื้องต้นแล้วการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคน และผู้ปกครอง

แนวดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน ได้หลายแนวทาง ซึ่งในที่นี้ สรุปไว้ 5 แนวทางที่จำเป็นคือ

- 1) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2) การใช้กิจกรรมในห้องเรียน
- 3) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- 4) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
- 5) การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สำหรับข้อ 2,3 และ 5 ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วน 1 และ 4 จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนด้วย แต่อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือ

ทั้ง 5 กิจกรรมดังกล่าว ครูที่ปรึกษาสามารถขอความแนะนำความคิดเห็นจากครูอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมให้ได้ผลยิ่งขึ้น การพิจารณาเลือกใช้กิจกรรม ครูที่ปรึกษาควรคำนึงถึง

- 1) ความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะปัญหา
- 2) บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคน
- 3) สภาพของชั้นเรียน / โรงเรียน / ชุมชน

4.3 ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ของนักเรียน

4.3.1 การรักษาความลับ

4.3.1.1 เรืองราวข้อมูลของนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข

ไม่ควรนำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ - สกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยข้อมูลควรเป็นไปในลักษณะที่ไม่เกยรตนักเรียน

4.3.1.2 บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้

ในที่ที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้

4.3.1.3 การรายงานการช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงาน

ในส่วนที่เปิดเผยได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

4.3.2 การแก้ไขปัญหา

4.3.2.1 การช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน

ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุ นั้น ๆ เพราะปัญหามิได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุ ที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

4.3.2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน

ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาจึงไม่มีสูตร การช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือ ที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

5. การส่งต่อนักเรียน

5.1 ความสำคัญ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียน มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปเพื่อให้ปัญหา ของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพังความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการ ได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะปัญหาของนักเรียนในแต่ละกรณี ซึ่งการส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถ ให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครู พยาบาล ครูประจำวิชา หรือครูฝ่ายปกครอง เป็นต้น

2. การส่งต่อนอก ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครอง เป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความ ยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ สำหรับการส่งต่อ ภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขปัญหายากต่อการ ช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรม ที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับผิดชอบต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสาน การทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการ ช่วยเหลืออีก ก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน

5.2 แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา

การส่งนักเรียนไปพบครูอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้น มีแนวทางการพิจารณา ในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา คือ 1) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใด ๆ 2) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใด ๆ เป็นต้น และ 3) ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่อง เฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การ ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

5.3 แนวดำเนินการส่งต่อนักเรียน

5.3.1 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียน
ต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน จุดประสงค์เพื่อให้ผู้รับนักเรียนต่อได้เตรียมการในการ
ช่วยเหลือนักเรียน

5.3.2 สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ
ช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับ
การช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความ
ร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนต่อทราบข้อมูล
เบื้องต้นของนักเรียนและการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่ผ่านมา ทำให้สะดวกในการ
วางแผน ช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

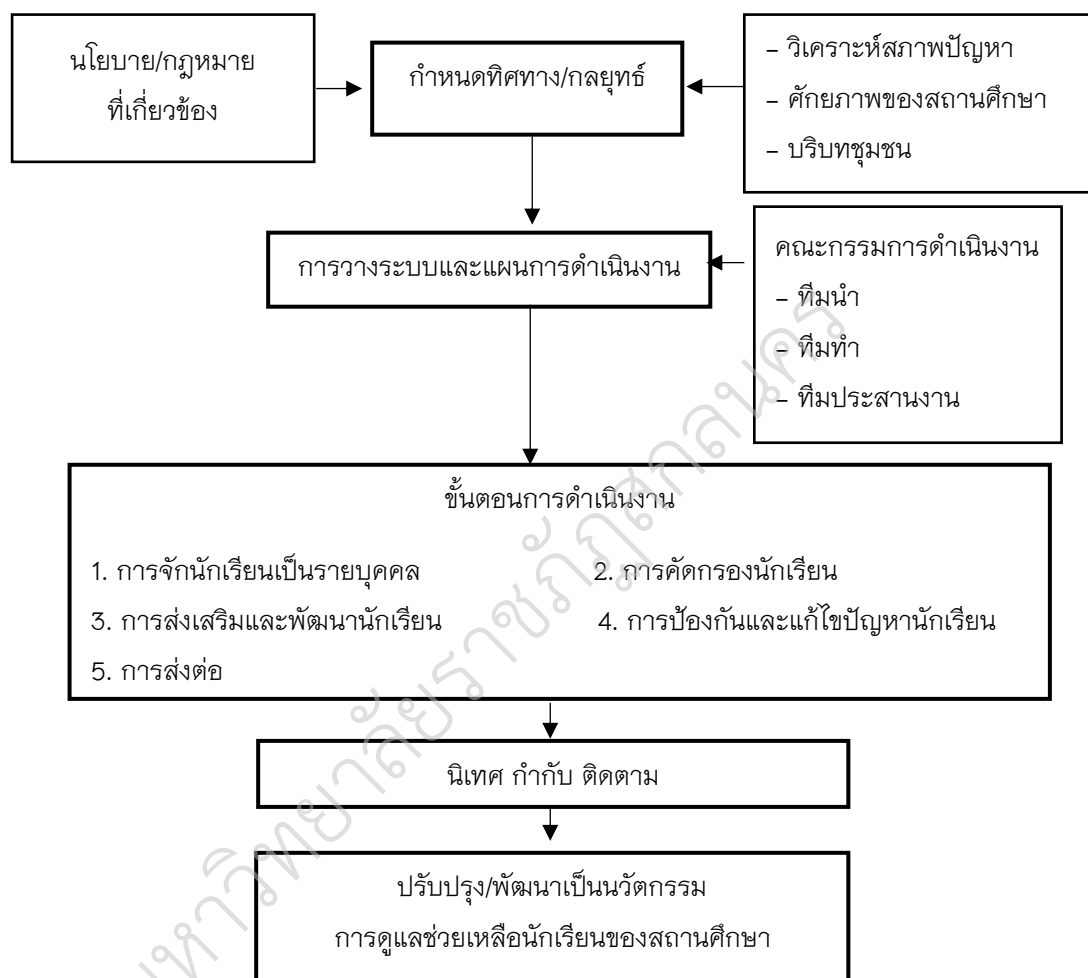
5.3.3 ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึง
ความจำเป็น ในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังระวังมิให้นักเรียนเกิดความ
รู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดี
ไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม จุดประสงค์
เพื่อให้นักเรียนเกิดความสบายใจยินดีรับการช่วยเหลือจากครูอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนว
ครูฝ่ายปกครอง ครูประจำวิชา เป็นต้น

5.3.4 ครูที่ศึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่
รับช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย จุดประสงค์เพื่อรับรู้วัน เวลา สถานที่ ที่พบกัน

5.3.5 ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
จุดประสงค์เพื่อทราบความก้าวหน้าในการช่วยเหลือนักเรียนและความเปลี่ยนแปลงของ
นักเรียนกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังภาพประกอบ 2

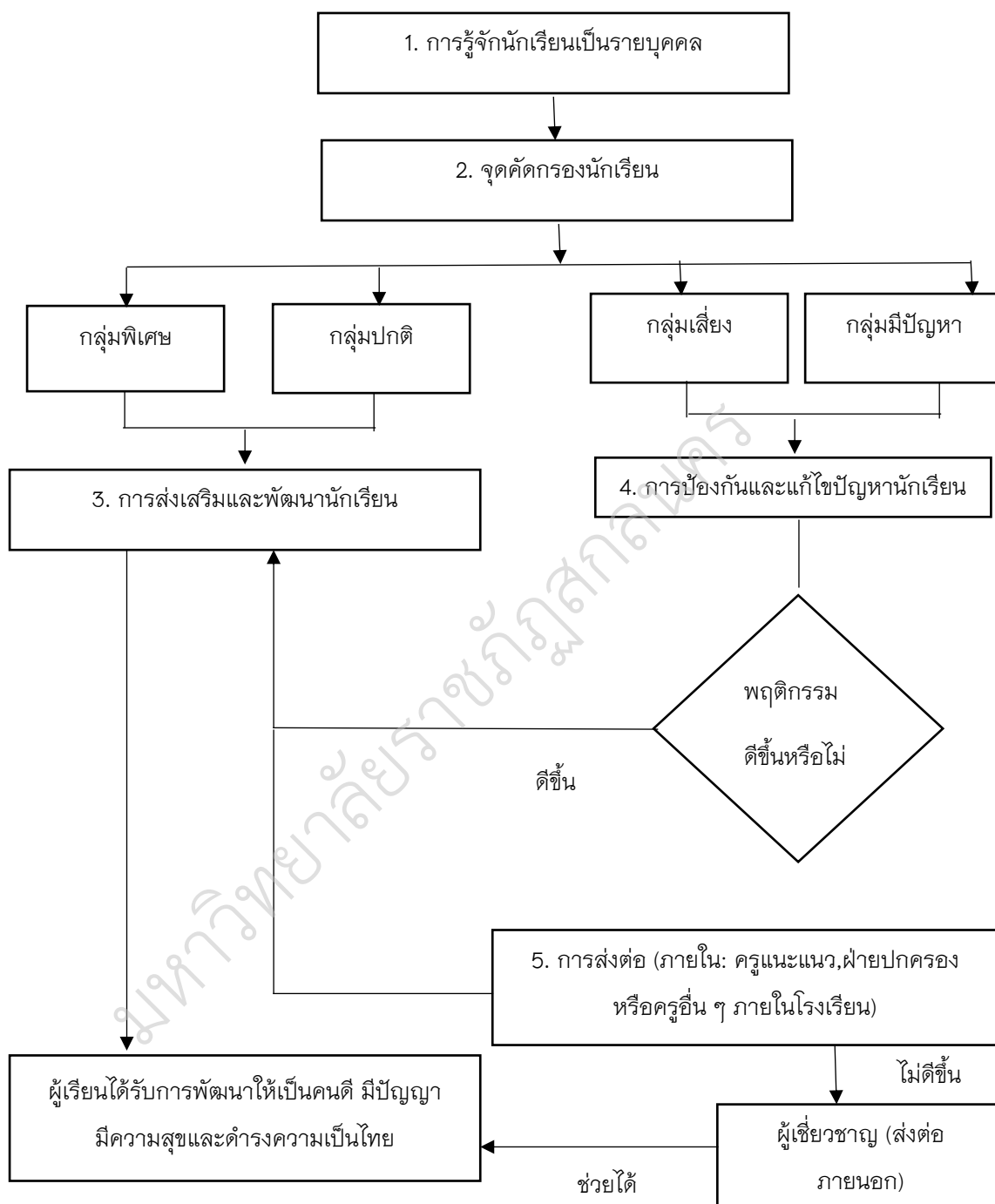
การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพประกอบ 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 13)

ภาพประกอบ 3 กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(2559, หน้า 19)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2562, หน้า 184 – 187) มาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ
- 5) การส่งต่อนักเรียน รายละเอียดดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่น ๆ โดยใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม มีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้องต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา เพื่อจะไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

2. การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มาทำการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน เช่น แบบประเมิน SDQ ระเบียบสะสม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และอื่น ๆ ตามดุลพินิจของครูที่ปรึกษา และยึดถือตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนพิจารณาอย่างสมเหตุสมผล เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการดูแลช่วยเหลือให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนทุกกลุ่ม ให้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานของโรงเรียน หรือเป็นไปตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมให้ความคาดหวังไว้ โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโครงการพิเศษอื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหามาหมายถึง การดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการที่หลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมเพื่อน ช่วยเพื่อน การสื่อสารกับผู้ปกครอง ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นและการแก้ไขปัญหามาที่เกิดขึ้นมาแล้วให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

5. การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ดีขึ้น หรือกรณีเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ หลังจากการได้รับการช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไข ปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การส่งต่อภายในโรงเรียนและการส่งต่อไปยังภายนอกโรงเรียน โดยในการ ส่งต่อนักเรียนจะต้องมีการบันทึกข้อมูลการส่งต่อ รายงานผลการติดตามช่วยเหลือ นักเรียน และประเมินผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลการพัฒนา การส่งต่อนักเรียนของโรงเรียนต่อไป

4. บทบาทหน้าที่คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

ความสำเร็จด้านการเรียนและด้านการดำรงชีวิตของนักเรียนคือ ความสำเร็จที่แท้จริงของผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา แต่การจะสร้าง ความสำเร็จดังกล่าวได้ จะต้องอาศัยพลังความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพ นักเรียน รวมทั้งการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้สามารถก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคและจุด ที่ยากลำบากที่สุดในชีวิตของนักเรียนแต่ละคนไปสู่เป้าหมายปลายทางตามความมุ่งหวัง ของตัวนักเรียนเอง และความคาดหวังของสังคม มีนักวิจัยและนักการศึกษาได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (อรรถพล สุนทรพงศ์, 2565, หน้า 89 – 96) ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 28 – 30) ได้นำเสนอถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

1.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ที่มนำ)

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้าระดับ หัวหน้างานแผนงาน หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร 3) เป็นผู้นำในการพัฒนากิจการภารกิจการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา 4) ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ทีมประสาน ทีมทำ และเครือข่ายดำเนินงานจากทุกภาคส่วน และ 5) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.2 คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน)

คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย

รองผู้อำนวยการที่บริหารมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับทุกระดับ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) ปฏิบัติ งานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมทำ) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) จัดทำเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงาน และรับผิดชอบในการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน 4) จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 5) สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ)

คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้า

ระดับชั้นเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และครูแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง 2) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผลและจัดทำรายงานตามระดับชั้น 3) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4) ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และ 5) ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนตามขั้นตอน และกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 30 – 34)

ได้นำเสนอถึงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ไว้ดังนี้

2.1 หัวหน้าระดับ/รองหัวหน้าระดับ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1) ติดตาม กำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา 2) ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) จัดประชุมครูในระดับเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) จัดประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหากรณี (Case Conference) และ 5) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงาน ประเมินผลระดับ ส่งผู้บริหาร ผ่านทีมประสาน

2.2 ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1) ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนด ดังต่อไปนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดทำข้อมูลให้เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน 2) การคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูล จำแนกจัดกลุ่มผู้เรียน เช่น กลุ่มเด็กมีความสามารถพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาต้องการความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน 3) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรม โครงการ โครงการ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาดช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และ 5) การส่งต่อ มีปัญหาของนักเรียน ซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา 6) พัฒนาตนเองสร้างองค์ความรู้ทางจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา 7) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหากรณี และ 8) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงานส่งหัวหน้าระดับ

2.3 ครูแนะแนว มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) นิเทศ (Supervising)

สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนว เพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้ 1.1) เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งการคัดกรองจากกลุ่มผู้เรียน การให้คำปรึกษา เช่น การใช้ระเบียบสะสม

แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ 1.2) เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง 1.3) ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่าง ๆ และเสนอแนะแนวทางในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและการพัฒนาผู้เรียน 2) ให้คำปรึกษา (Counseling) แก่ผู้เรียน (ในกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการช่วยเหลือ) ผู้ปกครองและผู้ขอรับบริการทั่วไป 3) ประสาน (Coordinating) กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาเป็นระบบ “เครือข่าย” ในการดำเนินงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 4) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนว 5) ให้บริการต่าง ๆ หรือจัดทำโครงการ กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 6) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี 7) ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหายากต่อการช่วยเหลือของครูแนะแนว ให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือ นั้น และ 8) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงานส่งผู้บริหารหรือหัวหน้าระดับ

2.4 ครูผู้สอนประจำวิชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรู้จักและเข้าใจผู้เรียนอย่างแท้จริง 2) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา และให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ให้ข้อมูลการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบริการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ 4) ให้คำปรึกษาเบื้องต้นในรายวิชาที่สอน ในด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ 5) พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยา และการแนะแนว แนะนำมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 6) ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 7) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผล และรายงานส่งหัวหน้าระดับ

2.5 ผู้แทนนักเรียน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) เรียนรู้ทำความเข้าใจ

เข้าใจกรอบแนวคิดของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของเพื่อนนักเรียน 3) มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม และ 4) เป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือ

เพื่อนนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต อย่างเต็มศักยภาพ

3. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547, หน้า 13 – 25)

ได้กล่าวว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ นักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม การดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีกระบวนการทำงานชัดเจน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไข ปัญหา และการส่งต่อ ดังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น หน่วยงานกลางที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติ คือ สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเครือข่ายการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกิดการพัฒนาคำสั่งความรู้สู่การปฏิบัติ ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) สนับสนุน ช่วยเหลือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา สามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ 5) ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบติดตามประเมินผลและรายงาน ความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่สนับสนุน และส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนภายในสังกัด รวมทั้งการประสาน ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) นำนโยบายการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาคำสั่งความรู้และความสามารถในการปฏิบัติด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) สนับสนุน

ช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ 4) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ติดตามประเมินผลและรายงานกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. สถานศึกษา

สถานศึกษา เป็นสถาบันที่ประกอบไปด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐาน และบุคลากรอื่น ๆ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา

ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ 2) ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง องค์การต่าง ๆ สาธารณสุข โรงเรียน สถานีดารวจ ฯลฯ และ 3) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

5. ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา

ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดและเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองจำแนกกลุ่มนักเรียน 3) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนา 4) การจัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ 5) การส่งต่อ และ 6) การรายงานผล

6. ครูประจำวิชาหรือครูทั่วไป

ครูทุกคนที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) ดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน 2) ศึกษา สังเกต

ดูแล รวบรวมข้อมูล 3) ประสานงานกับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเพื่อส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และ 4) จัดกิจกรรม ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข เพื่อพัฒนานักเรียน

7. นักเรียน

เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในระบบการดูแลช่วยเหลือ ทั้งเป็นผู้รับการช่วยเหลือและให้การช่วยเหลือแก่สถานศึกษาเพื่อดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) มีบทบาทหน้าที่ ของนักเรียนและสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ให้ความร่วมมือ กับคณะกรรมการนักเรียน 3) ให้ความร่วมมือในการสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน ในสถานศึกษา 4) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 5) สร้างเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง 6) เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา และ 7) ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

8. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคล ที่ประกอบด้วยตัวแทนหน่วยงาน ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) ให้การสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา แก้ไขปัญหา นักเรียน 4) ติดตามขอความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนา และแก้ไขปัญหา และ 5) อำนวยความสะดวกในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการ ความช่วยเหลือ

9. ผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด กับนักเรียนในพื้นที่มากที่สุดที่จะให้การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้ดี จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) จัดสภาพแวดล้อม ประสพการณ์ ให้นักเรียนได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดี 2) สนับสนุน ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ และศักยภาพ ของตนเอง 3) ใช้หลักจิตวิทยาในการเลี้ยงดูบุตรหลาน 4) เข้าร่วมประชุมวางแผนหา แนวทางการดำเนินงาน 5) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ปัญหานักเรียน และ 6) ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียน

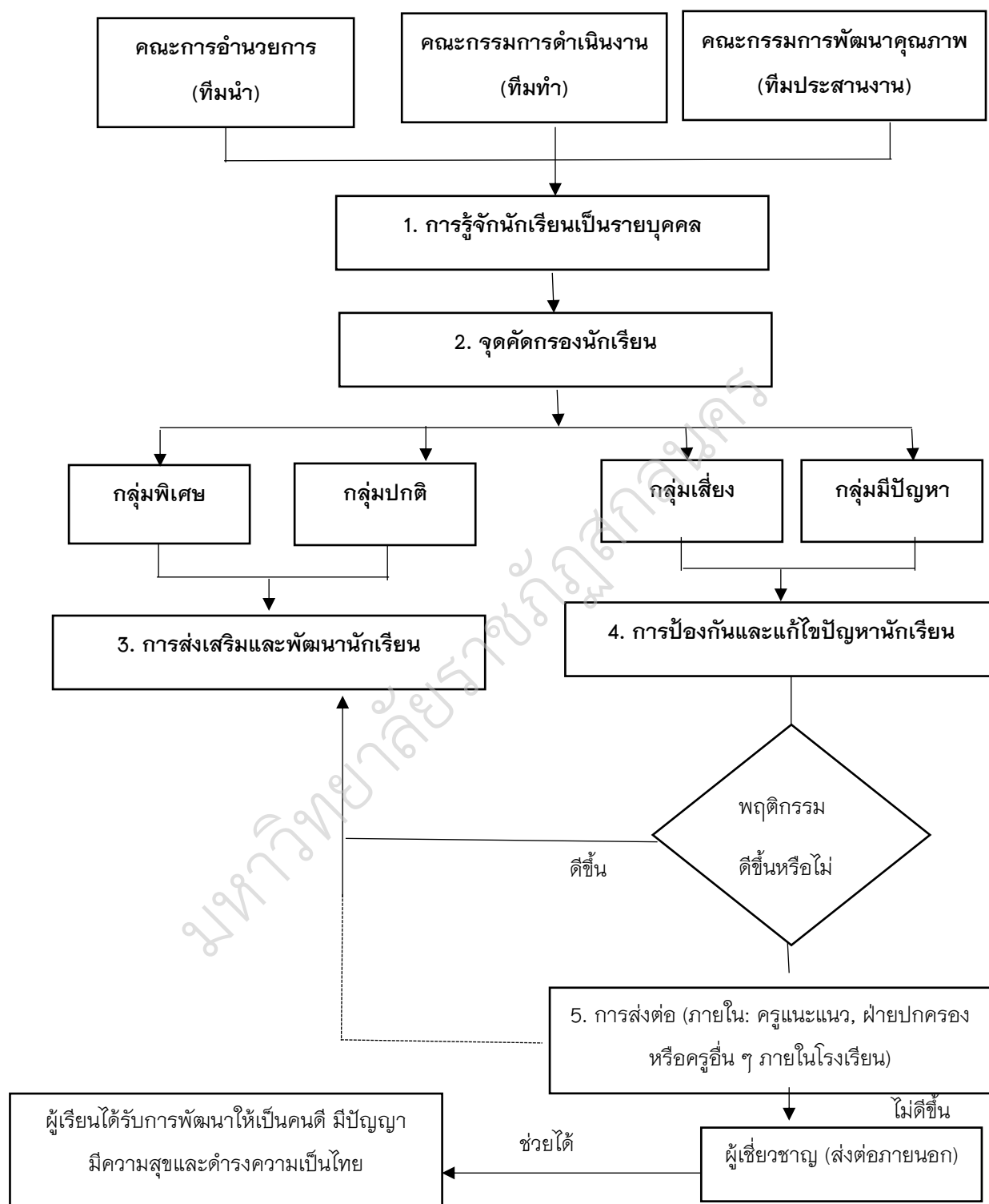
10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมายและบรรลุผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกส่วน

ในสังคม และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัยเขตฯ สาธารณสุข จังหวัด สาธารณสุขอำเภอโรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การปกครองพิเศษ กระทรวงมหาดไทยกระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การเอกชน องค์การอิสระ ซึ่งมีความสามารถในการสนับสนุน และให้ความร่วมมือได้ ดังนี้ 1) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการ ของเด็กวัยต่าง ๆ 2) สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัย และการแก้ปัญหาพฤติกรรม 3) ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล 4) เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกงาน และเพิ่มพูน ประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด 5) ติดตาม ผลสะท้อนปัญหาและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 6) ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ และ 7) ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนา และขยายผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อรรถพล สุนทรพงศ์ (2565, หน้า 96) ได้กล่าวว่า บทบาท หน้าที่ของผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ผู้รับผิดชอบแต่ละ คนนั้นย่อมมีบทบาทและหน้าที่ของตนเองแตกต่างกันไป ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน และปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 13)

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1. ประวัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แต่เดิมนั้น คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2564 เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ จึงได้มีการประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากเดิมมีจำนวน 42 เขตพื้นที่การศึกษาให้เพิ่มจำนวนเป็น 62 เขตพื้นที่การศึกษา จึงทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้แบ่งออกเป็น 2 เขต คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตั้งอยู่เลขที่ 42 ถนนปิยะมหาราชาลัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งมีพื้นที่เขตบริการด้านการศึกษารอบคลุม จังหวัดนครพนม มีโรงเรียนในสังกัด 51 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. โครงสร้างการบริหารงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย 9 กลุ่ม และ 1 หน่วย ดังนี้

- 2.1 กลุ่มอำนวยการ
- 2.2 กลุ่มนโยบายและแผน
- 2.3 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2.4 กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
- 2.5 กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 2.6 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.7 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 2.8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

2.9 กลุ่มกฎหมายและคดี

2.10 หน่วยตรวจสอบภายใน

3. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

3.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

3.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา แจกจ่ายจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

3.5 ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

3.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ
และคณะทำงานด้านการศึกษา

3.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

3.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุ
ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

4. ข้อมูลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม มีโรงเรียนสังกัด จำนวน
51 โรงเรียน นำเสนอดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ข้อมูลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม

ที่	โรงเรียน	จำนวนบุคลากร (คน)		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	กุตุฉิมวิทยาคม	1	12	13
2	ท่าจำปาวิทยา	2	11	13
3	คำเตยอุปถัมภ์	2	28	30
4	ศรีโคตรบูรณ์	2	26	28
5	บ้านผึ้งวิทยาคม	2	28	30
6	ศรีบัวบานวิทยาคม	2	21	23
7	วังกระแจะวิทยาคม	2	15	17
8	กุตาไก้วิทยาคม	2	17	19
9	มัธยมพัชรกิตติยาภา 1 นครพนม	2	29	31
10	ธรรมโฆสิตวิทยา	2	11	13
11	โคกสว่างประชาสรรค์	2	13	15
12	มหาชัยวิทยาคม	2	17	19
13	อุ่มเหมาประชาสรรค์	2	31	33
14	โพนแพงพิทยาคม	2	11	13
15	วัดบึงเหล็กในพระบรมราชานุเคราะห์	2	14	16
16	นาถ่อนพัฒนา	2	24	26

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวนบุคลากร (คน)		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
17	ดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา	2	12	14
18	พระซองสามัคคีวิทยา	2	25	27
19	หนองบ่อวิทยานุกูล	2	11	13
20	ธรรมากรวิทยานุกูล	2	11	13
21	วังยางวิทยาคม	2	14	16
22	หนองโพธิ์พิทยาคม	2	12	14
23	ไชยบุรีวิทยาคม	2	18	20
24	พะทายพิทยาคม	2	31	33
25	รามราชพิทยาคม	2	18	20
26	เขียงยืนวิทยา	2	10	12
27	ภูลังกาพิทยาคม	2	14	16
28	สามผงพิทยาคม	2	11	13
29	สนธิราษฎร์วิทยา	2	20	22
30	นาคำราษฎร์รังสรรค์	2	12	14
31	นาเดื่อพิทยาคม	2	12	14
32	บ้านข่าพิทยาคม	2	14	16
33	นางัวราษฎร์รังสรรค์	2	17	19
34	ดอนเสียวแดงพิทยาคม	2	10	12
35	อุดมพัฒนศึกษา	2	13	15
36	ค้อพิทยาคม	2	23	25
37	นาทมวิทยา	2	22	24
38	หนองชนพิทยาคม	2	13	15
39	หนองแวงวิทยานุกูล	2	16	18
40	ปลาปากวิทยา	4	56	60
41	นาแกพิทยาคม	3	44	47
42	อุเทนพัฒนา	4	65	69
43	บ้านแพงพิทยาคม	4	68	72
44	นาหว้าพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์)	4	55	59

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จำนวนบุคลากร (คน)		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
45	โพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา	4	67	71
46	ปิยะมหาราชาลัย	5	115	120
47	นครพนมวิทยาคม	5	117	122
48	ธาตุพนม	5	97	102
49	เรณูนครวิทยานุกูล	5	95	100
50	นาแกสามัคคีวิทยา	5	93	98
51	สหราษฎร์รังสฤษดิ์	5	97	102
รวม		130	1,652	1,782

(ที่มา: แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ฉบับทบทวน ปี 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม)

5. ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม คณะกรรมการบริหาร แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้นำผลการทบทวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางปฏิบัติตาม พันธกิจ / ภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) รวมทั้งใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) และการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance – based Budgeting) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

1. องค์การแห่งความสุข 2) เพิ่มโอกาส 3) สร้างคนดี 4) มีคุณภาพ
 1.1 องค์การแห่งความสุข หมายถึง องค์การ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมและสถานศึกษาในสังกัด) ที่ได้นำหลักความสุขพื้นฐาน 8 ประการ (Happy 8) เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์การให้มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกคนในองค์การมีการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย อยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข และเกิดสมดุล

ในการใช้ชีวิต ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รัชกาลที่ 9 และพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษา รัชกาลที่ 10

1.2 เพิ่มโอกาส หมายถึง ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา
และการพัฒนาศักยภาพตามความสามารถอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้
ข้างหลัง

1.3 สร้างคนดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามหลักสูตรแกนกลาง ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม
จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม ภายใต้องค์กรแห่งความสุข
ตามหลักธรรมาภิบาล

1.4 มีคุณภาพ หมายถึง เป็นองค์กรคุณภาพด้านการจัดการศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการบริหารจัดการที่มีสมรรถนะสูง มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย อันจะส่งผลให้

1.4.1 ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสอดคล้อง
และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและสามารถ
แข่งขันในระดับประเทศ

1.4.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะที่จำเป็น
และมีสมรรถนะวิชาชีพ เป็นนักคิด นักพัฒนา มีผลงาน/นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

1.4.3 องค์กรมีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นองค์กร
แห่งนวัตกรรม

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริม สนับสนุน การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา
ผู้เรียนตามศักยภาพ มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขัน

2. ส่งเสริม สนับสนุน การปลูกฝังและปลูกจิตสำนึกผู้เรียน
ให้เป็นพลเมืองดีและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. เสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำ
ทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

4. ส่งเสริม การพัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญมีทักษะและสมรรถนะตรงตามมาตรฐานตำแหน่งมาตรฐานวิชาชีพ ควบคู่กับการสร้างสมดุลในชีวิตและการทำงาน

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy Issues)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันในระดับประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริม สนับสนุน ปลูกฝัง และปลูกจิตสำนึกผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค ความเท่าเทียมและการลดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริม พัฒนา ผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสมดุลในการดำเนินชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และทุกประเภทมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาและสร้างความเป็นเลิศในการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

เป้าประสงค์ (Goals)

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ มุ่งงานทำ มีอาชีพ สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำเนินชีวิตด้วยคุณธรรม จริยธรรมเป็นคนดีมีความสุขในสังคม และเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

เป้าประสงค์ที่ 3 ผู้เรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาค เท่าเทียมและเป็นธรรม

เป้าประสงค์ที่ 4 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นมืออาชีพ จากการสร้างผลงานเป็นเลิศด้วยการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลมีสมรรถนะในการใช้ชีวิตและการทำงาน

เป้าประสงค์ที่ 5 นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับมือกับภัยคุกคามจากทุกรูปแบบและทุกประเภท และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย

เป้าประสงค์ที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการบริหารจัดการแนวใหม่ ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การศึกษามีประสิทธิภาพจากการบูรณาการงานและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อย่างเข้มแข็ง ภายใต้ศาสตร์แห่งพระราชอำนาจการศึกษาบริบทสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

6. นโยบายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัย ในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. นโยบาย/จุดเน้น การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้กำหนด นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 – 2565) และฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2567 ยุทธศาสตร์การศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) และระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีเป้าหมายผู้เรียนได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็น

พลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) “องค์กรแห่งความสุข เพิ่มโอกาส สร้างคนดี มีคุณภาพ”

องค์กรแห่งความสุข หมายถึง องค์กรที่ได้นำหลักความสุขพื้นฐาน 8 ประการ มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรให้มีความสุข โดยมีการจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้ ดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย อยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข และเกิดสมดุลในการมีชีวิตรอบรู้ได้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รัชกาลที่ 9 และพระบรมราโชวาทด้านการศึกษา รัชกาลที่ 10

เพิ่มโอกาส หมายถึง ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพตามความสามารถด้วยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ปลอดภัย เท่าเทียมกันและทั่วถึง โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

สร้างคนดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางฯ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมภายใต้องค์กรแห่งความสุขตามหลักธรรมมาภิบาล

มีคุณภาพ หมายถึง เป็นองค์กรคุณภาพด้านการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการบริหารจัดการที่มีสมรรถนะสูง มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ส่งผลให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและคุณภาพองค์กร / สถานศึกษา

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริม สนับสนุน การยกระดับคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. ส่งเสริม สนับสนุน การปลูกฝังและปลูกจิตสำนึกผู้เรียน ให้เป็นพลเมืองดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. เสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

4. ส่งเสริม การพัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญ มีทักษะและสมรรถนะตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิชาชีพควบคู่กับการสร้างสมดุล ในชีวิตและการทำงาน

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย
ในสถานศึกษาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่ 164 / 2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย และประกาศจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาการศึกษา “โรงเรียนคุณภาพ 3 วิ (วิชาการ วิชาชีพ วิถีชีวิต) สู่ปัญญาภูมิิต ชีวิตมีสุข ตามรอย นวัตกรรม” ได้แก่ 1) วิชาการ: ส่งเสริม สนับสนุน งานวิชาการ ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ให้มีคุณภาพ (Quality) เรียนดี มีความสุข และร่วมสมัย (Contemporary) 2) วิชาชีพ: ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะอาชีพ ให้แก่ผู้เรียนต่อยอดนโยบาย “อาชีวนวัตกรรม” โดยบูรณาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) 3) วิถีชีวิต: ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนมี วิถีชีวิตแนวใหม่ เรียนดี มีความสุข พร้อมทั้งเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ประกอบด้วยจุดเน้นด้านความปลอดภัยและด้านโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยนำแนวคิดและเครื่องมือ “การบริหารจัดการ ภาครัฐ” (PMQA) มาประยุกต์ใช้ในรูปแบบ “NKP Educational 4.0 Model” เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน และใช้หลักวงจรคุณภาพของ Deming Cycle (P – D – C – A) เป็นแนวร่วมในการปรับปรุงคุณภาพ เพื่อการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เน้นพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะภาษา ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านสวัสดิภาพผู้เรียน ด้านหลักธรรมาภิบาล ด้านการสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม และจิตอาสาให้แก่ผู้เรียนในสังกัด โดยจัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี

งบประมาณ 2564 – 2566 ดังนี้ โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา โครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับ
การศึกษาตามศักยภาพที่เหมาะสม โครงการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
ตามมาตรฐานและสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา
โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ
สวัสดิภาพนักเรียนในสถานศึกษา โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โครงการแข่งขันกีฬานักเรียน สพม.นครพนมเกมส์
ต้านภัยยาเสพติด TO BE NUMBER ONE โครงการขับเคลื่อนเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน โครงการเดิน วิ่ง เพื่อน้อง สพม.นครพนม

2. มีข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาในสังกัด ในการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีข้อมูล
สารสนเทศระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษารายสถานศึกษา
ในทุกมิติ โดยการคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 – 2566
จากการเยี่ยมบ้านนักเรียนครบ 100% สามารถคัดกรองนักเรียนรายบุคคล จำแนกเป็น
4 กลุ่ม คือกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ปีการศึกษา 2564 ร้อยละ
3.30 ร้อยละ 66.73 ร้อยละ 12.29 และร้อยละ 17.67 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2565
ร้อยละ 3.50 ร้อยละ 49.63 ร้อยละ 11.66 และร้อยละ 35.21 ตามลำดับ ปีการศึกษา
2566 ร้อยละ 3.64 ร้อยละ 76.68 ร้อยละ 11.86 และร้อยละ 7.82 ตามลำดับ

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีข้อมูล
สารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา
ในสถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 – 2566 โดยบูรณาการร่วมกับระบบจัดเก็บข้อมูล
รายบุคคล (DMC) ระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน (CCT) ระบบสารสนเทศเพื่อ
หลักประกันโอกาสทางการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัด สพฐ.(OBEC Care) ระบบ MOE Safety Center ระบบเฝ้าระวังคัดกรอง ปัญหา
พฤติกรรมและอารมณ์ผลกระทบด้านสุขภาพจิตนักเรียนผ่านระบบ School Health HERO
และระบบ ปพ.3 ออนไลน์ โดยใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามช่วยเหลือนักเรียน
ที่เป็นปัจจุบัน

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ร่วมกับ คณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย สพม.นครพนม กำหนดมาตรการความปลอดภัย และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ส่งเสริมให้สถานศึกษาออกเยี่ยมบ้าน นักเรียนครบ 100% โดยใช้แบบเยี่ยมบ้านนักเรียน คัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน จุดแข็งและจุดอ่อน (SDQ) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) รวมถึงการประเมิน ความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา เมื่อเกิดเหตุให้สถานศึกษา รายงานข้อเท็จจริงและให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

2.4 นำข้อมูลสารสนเทศจากการคัดกรองนักเรียนของสถานศึกษา ทั้ง 4 กลุ่ม มาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาแก่กลุ่มพิเศษ และกลุ่มปกติ สำหรับ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาดำเนินกิจกรรมป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา รวมถึงการ ส่งต่อหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี 2564 – 2566

3. มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนทุกคนอย่างรอบด้าน พร้อมให้การ สนับสนุน

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีข้อมูล สารสนเทศนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการเยี่ยมบ้าน นักเรียนครบ 100% และคัดกรองนักเรียนรายบุคคล จำแนกเป็น 4 กลุ่ม นำมาใช้จัดทำโครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 – 2566 เพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณ จากคณะกรรมการจัดสรรของเขตพื้นที่การศึกษา เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา และโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัด การศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ สวัสดิภาพนักเรียนในสถานศึกษา เป็นต้น

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จัดทำข้อมูล สารสนเทศนักเรียนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา 4 กลุ่มภัย ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 โดยร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ฯ ความปลอดภัย กำหนดมาตรการความปลอดภัย ในสถานศึกษา และให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบเหตุทั้ง 4 กลุ่มภัยครบ 100% ประเมินสุขภาพกาย จิตใจของนักเรียน เพื่อให้ความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

3.3 จัดประชุมครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นจิตวิทยาโรงเรียน เพื่อใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อหลักประกันโอกาสทางการเรียนรู้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในสถานศึกษานำร่อง 28 แห่ง เป็นต้น รวมถึงการส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียนส่งเสริมให้ สถานศึกษา ใช้วิธีการดังนี้ จัดประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว โดยใช้แบบเยี่ยมบ้านนักเรียน แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (SDQ) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) แบบประเมินน้ำหนัก / ส่วนสูง เป็นเครื่องมือ ในการคัดกรองนักเรียน

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ให้สถานศึกษารายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน ตามรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน ประมวลผลข้อมูลเป็นภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาในแผนปฏิบัติการ ประจำปี

4. แผนงาน / โครงการสอดคล้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และขอปลอดภัยบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีการจัดทำโครงการ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 3 ปี และระยะ 5 ปี โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564 – 2566 ดังนี้ 1) โครงการส่งเสริม และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย สพม. นครพนม 2) โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการและสวัสดิภาพนักเรียน 3) โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบป้องกัน และเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา 4) โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา สุขภาพจิตครูคุณครูเรียน วัยรุ่น แก่ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาประจำ สถานศึกษา 5) โครงการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา เพื่อจัดการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนที่ออกกลางคันและเสี่ยงออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาด้วยการ จัดการศึกษา 1 โรงเรียน 3 ระบบ ของโรงเรียนอุเทนพัฒนา และโรงเรียนนาแกพิทยาคม เพื่อให้เป็นพื้นที่ ZERO DROP OUT และจบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างดี และสามารถ

เข้าศึกษาต่อระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับสูงขึ้น 6) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในสถานศึกษา โดยจัดค่ายสภานักเรียนและทักษะชีวิต

7) โครงการแข่งขันกีฬานักเรียน สพม.นครพนม เกมส์ ด้านกายยาเสพติด TO BE NUMBER ONE เป็นต้น

4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีสถานศึกษาในสังกัด 51 แห่ง เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน แนวโน้มการเกิดของประชากรในจังหวัด ปี 2564 – 2565 ลดลงร้อยละ 5.73 ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักเรียนในพื้นที่ รวมถึงการย้ายถิ่นฐานของผู้ปกครอง ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม ปัญหายาเสพติด และการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงขับเคลื่อนโครงการที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัย ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 – 2566 ทำให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 เพิ่มขึ้นเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2566 เฉลี่ยรวม +1.68 และ 1.17 ตามลำดับ นักเรียนผู้ประสบเหตุได้รับการช่วยเหลือครบ 100%

2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีประสิทธิภาพ

2.1 การดำเนินงานตามขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบ “NKP Educational 4.0 Model” และใช้หลักวงจรคุณภาพของ Deming Cycle (P – D – C – A) เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ โดยดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และโครงการ ขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ สวัสดิภาพ นักเรียนในสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาอย่างรอบด้าน โดยคัดกรองสถานศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเข้มแข็ง จำนวน 40 แห่ง กลุ่มที่ต้องการการพัฒนา จำนวน 6 แห่ง และกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือ จำนวน 5 แห่ง ส่งเสริมให้กลุ่มเข้มแข็งเป็นแกนนำในการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา กลุ่มที่ต้องการพัฒนาและกลุ่มที่ต้องการ

ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างใกล้ชิดพร้อมสรุป รายงานผลการดำเนินงานประจำปี

2.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ร่วมกับ คณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย สพม.นครพนม ดำเนินการขับเคลื่อนงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยในสถานศึกษา ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาและโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการ จัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ สวัสดิภาพนักเรียนในสถานศึกษา ส่งผลให้ นักเรียนกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มเสี่ยงปรากฏ ดังนี้ ปี 2564 – 2566 สูงขึ้นร้อยละ 16.97 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID – 19 และปี 2565 – 2566 ลดลงร้อยละ 27.19 นักเรียนกลุ่มพิเศษและกลุ่มปกติได้รับการส่งเสริมพัฒนา เช่น การแข่งขันทักษะ ทางวิชาการ การสอบอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การแข่งขันกีฬา ในทุกระดับ การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เป็นต้น นอกจากนี้ได้นำผลการดำเนินงานโครงการมาใช้วางแผน จัดทำโครงการและกิจกรรม ในการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนได้รับการ ช่วยเหลือทันทั่วถึงที่เกิดเหตุความไม่ปลอดภัย จำนวนนักเรียนที่หลุดออกจากระบบ การศึกษาได้รับการติดตามครบร้อยละ 100 และอัตรา กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาของ นักเรียนสูงขึ้น ปี 2564 – 2566 ร้อยละ 13.10 และปี 2565 – 2566 ร้อยละ 15.34

2.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีสรุปและรายงานผลการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 – 2566 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำโครงการ และกิจกรรมในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมในปีถัดไป

2.2 การดำเนินงานส่งเสริมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน การเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง ดังนี้

2.2.1 ดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ สวัสดิภาพนักเรียนในสถานศึกษา โดยคณะกรรมการ ศูนย์ความปลอดภัย สพม.นครพนม กำหนดมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาภายใต้ หลัก 3 ป ป้องกัน ปลูกฝัง ปราบปราม ใน 4 กลุ่มภัย จัดทำคู่มือ แผนเสริมสร้างความ

ปลอดภัยในสถานศึกษา จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน MOU กับสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2565 ณ ห้องประชุมเป็อยงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามบันทึกข้อตกลงฯ (MOU) ในการปฏิบัติ ตามมาตรการความปลอดภัย 3 ป

2.2.2 มีแผนเผชิญเหตุและส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำแผนเผชิญเหตุพร้อมซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตามหลัก 3 ป ใน 4 กลุ่มภัย คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อการสร้างการรับรู้ กำชับ ติดตามและตรวจสอบให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา เช่น แนวทางป้องกันควบคุมและแก้ไข ปัญหาการแพร่ระบาดของบุงหรีไฟฟ้า กรณีพบผู้ครอบครองหรือเสพ หรือรับไว้ซึ่งบุงหรีไฟฟ้า ในสถานศึกษา มาตรการความปลอดภัยของการเดินทางด้วยรถรับส่งนักเรียน มาตรการเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าของนักเรียนช่วงปิดภาคเรียน มาตรการป้องกันการเล่นพนัน พุตบอลในสถานศึกษา มาตรการ การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา การใส่ใจและห่วงใย นักเรียนจนน้ำช่วงปิดภาคเรียน แผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัย สถานศึกษา มาตรการเตรียมความพร้อมเปิดภาคเรียน แนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตนักเรียน และกำชับมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจาก เครื่องทำน้ำเย็น เป็นต้น

2.2.3 ดำเนินการสรุปและรายงาน การดำเนินงานด้านความปลอดภัย กรณีเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้รายงานทาง กลุ่มไลน์ ศป.สพม.นครพนม โดยทันทีและในระบบ MOE Safety Center เพื่อรายงาน ผู้บังคับบัญชาทราบทันที รวมถึงสรุปผลการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายเดือน รายปี ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่สถานศึกษา โดยรายงานในที่ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ประจำเดือน

2.3 การดำเนินการการเสริมสร้างทักษะชีวิต

2.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

มีการดำเนินโครงการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 – 2566 โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกโครงการ เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการ สวัสดิภาพนักเรียน โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตให้ ผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามวัย และแต่ละช่วงวัย โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและให้ความ ช่วยเหลือ โดยการสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้ ส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดการ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จัดกิจกรรมแนะแนวการวัดแวพหุปัญญา จัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้กิจกรรมลูกเสืออาสาจราจร กิจกรรมลูกเสือ จิตอาสา กิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. กิจกรรมลูกเสือด้านภัยยาเสพติด เป็นต้น

2.3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม นำผล

การดำเนินงานโครงการเสริมสร้างทักษะชีวิตไปพัฒนางานโดยการฝึกอบรมทักษะการ ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตฉุกเฉินวัยเรียน วัยรุ่นให้กับครูผู้ปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง และการฝึกอบรมให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อนที่ปรึกษา เพื่อเป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดโครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา กิจกรรมฝึกอบรมลูกเสือด้านภัยยาเสพติด กิจกรรม TO BE NUMBER ONE และกิจกรรมค่ายสภานักเรียนและทักษะชีวิต โดยใช้เครือข่าย สภานักเรียนของโรงเรียนแกนนำ เพื่อขยายผลการเพิ่มและพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ให้สามารถรู้เท่าทันภัยในรูปแบบต่าง ๆ ได้ต่อเนื่องทุกปี

2.3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จัดทำสรุป

รายงานผลการดำเนินการเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยครูแกนนำบูรณาการ ทักษะชีวิต ร่วมกับกิจกรรมค่ายทักษะชีวิตแก่นักเรียนแกนนำ เพื่อไปขยายผล ในสถานศึกษาในปีถัดไป

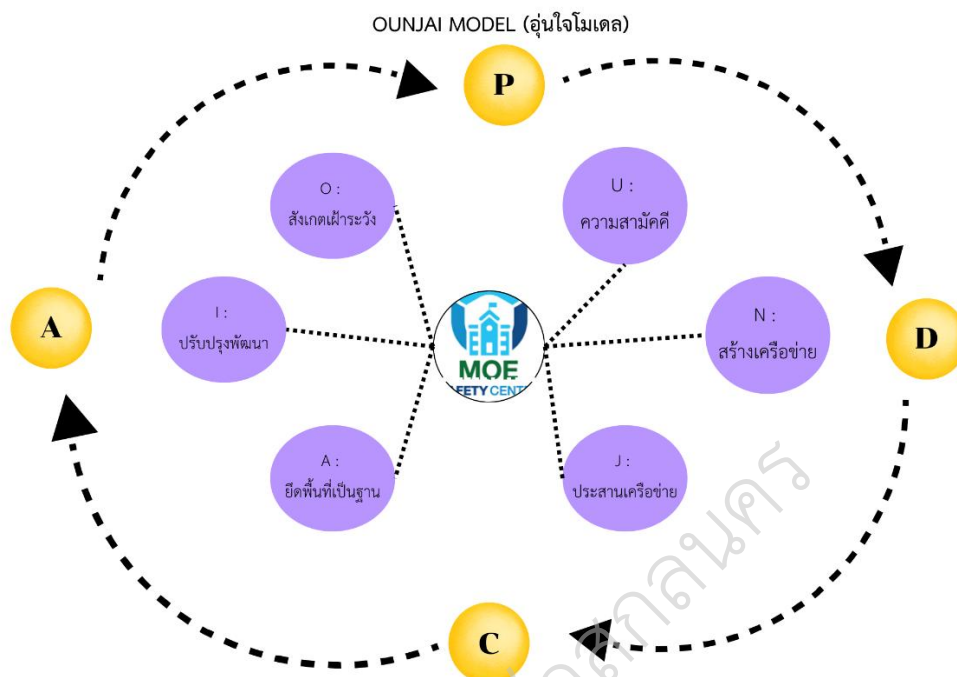
2.4 การดำเนินงานคุ้มครองนักเรียน

2.4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ได้จัดทำ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการขับเคลื่อนการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการและสวัสดิภาพนักเรียน กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 – 2566 จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ พสน. ฝึกอบรม ทักษะการป้องกันและแก้ไขสุขภาพจิตฉุกเฉินวัยเรียนวัยรุ่นของครูปฏิบัติ หน้าที่นักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาและนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) พร้อมกำหนดมาตรการแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยเพื่อ

คุ้มครองนักเรียนใน 4 กลุ่มภัย ได้แก่ ภัยที่เกิดจากความรุนแรง เช่น เกิดการทะเลาะวิวาท ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ เช่น บ้านไฟไหม้ ประสบอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากการละเมิดสิทธิ เช่น การหลอกให้เปิดบัญชีม้า หลอกให้โอนเงิน และครูตักเตือนนักเรียน และภัยที่มีผลกระทบต่อสภาวะร่างกายและจิตใจ

2.4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ดำเนินการขับเคลื่อนการคุ้มครองนักเรียนภายใต้ NKP Educational 4.0 Model โดยความร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแก้ปัญหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กตกหล่นให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ด้วย 2AFT Model ตระหนัก เต็มเต็ม ตรวจสอบ ติดตาม เทคโนโลยี และส่งต่อรวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพื่อใช้สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้รูปแบบ “OUNJAI Model” ขับเคลื่อนคุณภาพโดยใช้หลักวงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย O : Observe สังเกต เผื่อระวัง ประเมินความเสี่ยงจาก 4 กลุ่มภัย ได้แก่ ภัยจากการใช้ความรุนแรง ภัยจากอุบัติเหตุ ภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ และภัยที่มีผลกระทบต่อสภาวะทางร่างกายและจิตใจ, U: Unity ความเป็นเอกภาพ ความร่วมมือ ร่วมกันของภาคีเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, N: Network สร้างเครือข่ายในแต่ละพื้นที่เพื่อช่วยเหลือสอดส่องดูแลนักเรียน, J: Join ประสานงานภาคีเครือข่ายลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน, A: Areabased management การดูแลช่วยเหลือโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน และ I: Improvement ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป รายละเอียดตามภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้รูปแบบ “OUNJAI Model”

2.4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จัดทำสรุป รายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองนักเรียน ในรายงานประจำปี 2564 – 2566 พร้อมรายงานผู้บังคับบัญชาและผู้บริหารสถานศึกษาทราบ รวมถึงการเผยแพร่ในเว็บไซต์ สพม.นครพนม, กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา, กลุ่มไลน์ ศป.สพม.นพ. รวมถึงรายงานให้ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนครพนมทราบทุกปี

2.5 การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2.5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

มีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความ ปลอดภัยในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดทำโครงการขับเคลื่อนระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดูแลนักเรียนโดยการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคัด กรองนักเรียน จัดโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน เช่น โครงการส่งเสริม มหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรมวิชาการและเทคโนโลยี โครงการส่งเสริมผู้เรียน ที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพ โครงการแข่งขันกีฬานักเรียน สพม.นครพนม เกมส์ จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เช่น โครงการ

ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษากิจกรรมพาน้องกลับมาเรียน โครงการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เป็นต้น จัดทำคู่มือการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัย การส่งเสริมสนับสนุนให้ สถานศึกษาดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในรูปแบบภาคีเครือข่ายที่มี ประสิทธิภาพในการให้ความรู้การส่งต่อตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

2.5.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการคัดเลือก สถานศึกษา เสริมสร้างความปลอดภัย ที่เป็นเลิศ (The Best Safety Practice) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อเป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันระดับเขตตรวจราชการที่ 11 การจัดประกวด สถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น การประกวดสถานศึกษาที่มีผล การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพาน้องกลับมาเรียน โดยกำหนดให้สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศในการพาน้องกลับมาเรียนที่ได้ลำดับที่ 1 – 3 จัดนิทรรศการแสดงผลงาน เพื่อถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง เกิดเป็นเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กลับเข้าสู่ระบบ การศึกษา เป็นต้น

2.5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีการยกย่องเชิดชูเกียรติและให้รางวัลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ ความปลอดภัยในสถานศึกษาแก่สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

- 1) การคัดเลือกพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนดีเด่น
- 2) การประกวดครู ต้นแบบบูรณาการทักษะชีวิต ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- 3) การคัดเลือกสถานศึกษาที่มีการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น
- 4) ประกวดสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติ ที่เป็นเลิศในการพาน้องกลับมาเรียน
- 5) การประกวดสถานศึกษาปลอดภัยของกรม สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และจัดพิธีมอบรางวัลในการประชุมกรรมการ จังหวัดนครพนม ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดประจำเดือน

2.6 การดำเนินการพัฒนาผู้บริหาร ครู และผู้รับผิดชอบระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.6.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ แนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

และความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ในการประชุมผู้บริหารประจำเดือน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการพัฒนางานเพื่อเป็นต้นแบบสถานศึกษาที่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นเลิศ ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 ร่วมเป็นคณะทำงานการวิจัยออกแบบแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ติดตาม ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลาที่ 3 – 5 ในวันที่ 26 กันยายน 2566 ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

2.6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดส่งครูและผู้รับผิดชอบนักเรียน เข้าร่วมประชุม การพัฒนาครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาโรงเรียน ครูแนะแนว และอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 เพื่อให้ครูและผู้รับผิดชอบค้นหาเทคนิค วิธีการ ปรับกลยุทธ์หรือวิธีการแบบใหม่ นวัตกรรมใหม่ ๆ นำมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Problem-based and project-based Learning และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนเชิงรุก Active learning และการวัดประเมินผลที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมผลงาน การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น พร้อมรายงานผลการประชุมให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นประจำและต่อเนื่อง

2.6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 ดังนี้

- 1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข
- 2) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพาน้องกลับมาเรียน
- 3) จัดประชุมทบทวนมาตรการการรายงานข่าวและการจัดการความรุนแรงในสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ZOOM
- 4) ร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบสารสนเทศการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนำร่องระยะที่ 1 และระยะที่ 2 และสถานศึกษาในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (OBEC CARE) ระดับภูมิภาค
- 5) ร่วมกับ สพฐ. ในการฝึกอบรม 1 โรงเรียน 1 ครูอนามัย ให้กับครูในสังกัด สพม.

นครพนม สพม.มุกดาหาร และ สพม.สกลนคร 6) การให้ความรู้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยในสถานศึกษากับข้าราชการครูบรรจุใหม่ ในโครงการอบรมพัฒนา และเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่การเป็นครูมืออาชีพในสังคมวิถีใหม่ 7) จัดฝึกอบรม ทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตฉุกเฉินวัยเรียนวัยรุ่นของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ นักจิตวิทยาประจำสถานศึกษา 8) การประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบ School Health HERO ระดับโรงเรียน (Hero School Admin) ในรูปแบบออนไลน์ 9) จัดกิจกรรม ค่ายทักษะชีวิตฯ โดยกลุ่มเป้าหมายมีครูที่รับผิดชอบงานสถานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ด้วยทุกปี 10) จัดการแสดงผลนิทรรศการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศการพาน้อง กลับมาเรียน เพื่อถดถอยทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง ส่งผลให้ เกิดเครือข่ายในการทำงานของสถานศึกษาในสังกัดในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น 11) นิเทศติดตาม แบบบูรณาการในการเตรียมความพร้อมการเปิดเรียน สร้างความเข้าใจการดำเนินการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา และการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน การส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.7 การส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.7.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ให้การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาแกนนำทุกโรงเรียน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา ครูมีทักษะเลือกเทคนิคและวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนสื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาหรือแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ เช่น การพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาโรงเรียน การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือด้านภัยยาเสพติด เป็นต้น

2.7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ส่งเสริมพัฒนาครูแกนนำปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยา เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นครูนักจิตวิทยาโรงเรียน ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้นไป ครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน มีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนครบทุกคน รวมถึงส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคนอย่างต่อเนื่อง

2.8 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.8.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ดำเนินการนิเทศบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนทุกปีการศึกษา กำหนดแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นประจำทุกปี แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำหนดปฏิทินการเยี่ยมบ้านนักเรียน พร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้ทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและรายงานต้นสังกัดทราบ

2.8.2 ดำเนินการติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้แบบรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นเครื่องมือในการนิเทศติดตามนักเรียน การกำกับติดตามผ่านทางระบบออนไลน์ เช่น การติดตามผ่านระบบ CCT ระบบ OBEC Care ระบบ CATAS ระบบ MOE Safety Center การรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนผ่าน Google form การรายงานนักเรียนที่ออกกลางคันและเสี่ยงออกกลางคัน การติดตามนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษา เป็นต้น โดยใช้แบบนิเทศติดตามการเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียน แบบรายงานผลการคัดกรองนักเรียน และนำผลการนิเทศ กำกับติดตามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.8.3 จัดบูรณาการการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา ร่วมกับกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล เพื่อติดตามการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนเปิดภาคเรียน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมได้กำหนดการติดตามความพร้อมของสถานศึกษาตามนโยบาย 15 ข้อ ทั้งในด้านอาคารสถานที่ ความปลอดภัย การจัดกิจกรรม

2.8.4 มีการนำผลการนิเทศ กำกับติดตามมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขตามศักยภาพของนักเรียน โดยในนักเรียนกลุ่มพิเศษ จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เช่น การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน การแข่งขันอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ รางวัลนักเรียนและสถานศึกษาพระราชทาน นักเรียนกลุ่มปกติ จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาด้านศักยภาพที่เหมาะสม, นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา จัดทำโครงการขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และกิจกรรมพาน้องกลับมาเรียนไว้คอยสนับสนุนช่วยเหลือ พร้อมส่งต่อนักเรียนไปยังภาคีเครือข่าย เช่น กรณีนักเรียนได้รับความรุนแรงในครอบครัว จะดำเนินการส่งต่อไปยังภาคีเครือข่ายและครอบครัวจังหวัดนครพนมดูแลคุ้มครองนักเรียน และให้ความช่วยเหลือครอบครัว จะส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม ตามศักยภาพของผู้เรียนต่อไปและมีการกำกับติดตามเป็นระยะ

2.9 การเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา

2.9.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

และสถานศึกษา มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) ดังนี้ 1) สถานศึกษาปลอดภัยดีเด่นของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตั้งแต่ปี 2564 – 2566 จำนวน 27 แห่ง, 30 แห่ง และ 36 แห่ง ตามลำดับ 2) สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ การป้องกัน ฟ้าผ่ารั่ว และติดตามช่วยเหลือเด็กออกกลางคัน “พาน้องกลับมาเรียน” ประจำปี 2566 จำนวน 9 แห่ง 3) ประกวดสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติด ประจำปี 2565 – 2566 ระดับเงิน จำนวน 7 แห่ง และ 16 แห่ง ระดับทอง จำนวน 6 แห่ง และ 17 แห่ง ระดับเพชร จำนวน 2 แห่ง และ 8 แห่ง ตามลำดับ

2.9.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมและ

สถานศึกษา มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านความปลอดภัย ดังนี้ 1) โรงเรียนวังยางวิทยาคม มีแนวทางการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัยด้วยนวัตกรรม รูปแบบ “W(K – M) + CLEAN” 2) โรงเรียนนาแกพิทยาคม มีนวัตกรรม SAFETY MODEL สู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และ 3) โรงเรียนนครพนมวิทยาคม มีแนวทางการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัยด้วยนวัตกรรม “N.P.W. POWER Safety Model”

2.9.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีการ

เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 – 2566 ดังนี้ 1) การจัดทำภาพข่าวประชาสัมพันธ์ทางกลุ่มไลน์ เว็บไซต์ สพม.นครพนม 2) เว็บไซต์ ข่าวประชาสัมพันธ์ สพฐ. 3) รายการพหุศาสตร์ข่าว สพฐ. 4) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 5) สื่อประชาสัมพันธ์โทรทัศน์ออนไลน์ NBT 6) การจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน 7) ประชาสัมพันธ์ข่าวทาง Facebook เว็บไซต์ www.sesoonkp.go.th 8) การมอบโล่เชิดชูเกียรติในการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา

ประจำเดือนให้กับโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต รวมถึงเป็นแหล่งศึกษาดูงานของสำนักเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และความปลอดภัยในสถานศึกษาของภาคีเครือข่าย

3.1 การสร้างภาคีเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

มีการดำเนินงานสร้างภาคีเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ 1) ลงนามบันทึกข้อตกลงการร่วมมือกับจังหวัดนครพนมและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อให้ครูรู้จักนักเรียนรายบุคคล คัดกรองนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาวิธีการดำเนินงาน กำหนดแนวทางการป้องกันแก้ไข และดำเนินการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) ลงนามบันทึกความร่วมมือกับ 28 หน่วยงานในจังหวัดนครพนมในการดำเนินงานโครงการนครพนมโมเดล ในการลดจำนวนนักเรียนออกกลางคันให้เป็นศูนย์ (Zero Dropout) โดยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา 1 โรงเรียน 3 ระบบ ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาที่จะหลุดออกจากระบบการศึกษาให้ได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายและการวัดประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำหรือได้รับการฝึกอาชีพสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต 3) ลงนามบันทึกความร่วมมือกับสถานศึกษาในสังกัดในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คัดกรองนักเรียน ความปลอดภัยในสถานศึกษา และโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข และ 4) ลงนามบันทึกความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมในการการจัดกิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิตให้กับนักเรียนในสังกัดช่วงปิดภาคเรียนทุกปี 5) ลงนามบันทึกความร่วมมือกับ เขตสุขภาพที่ 8 เขตตรวจราชการที่ 10 และ 11 ในการดำเนินงานโครงการก้าวทำใจของสถานศึกษา และ 6) ลงนามบันทึกความร่วมมือกับ 9 หน่วยงานในการร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

3.1.2 มีวิธีการดูแล ดำรง รักษาภาคีเครือข่ายโดยการมีส่วนร่วมกับ ภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครพนม การร่วมลงพื้นที่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนของทีมนสวิชาชีพ การลงพื้นที่ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของเจ้าหน้าที่ พสน. ในวันสำคัญของจังหวัด/เทศกาลสำคัญ การสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ การสนับสนุนด้านบุคลากรกับภาคีเครือข่ายร่วมเป็น วิทยากร คณะทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อนุเคราะห์สถานที่ในการเป็นแหล่ง เรียนรู้ศึกษาดูงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ การสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นต้น

3.1.3 มีการสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ ของภาคีเครือข่ายให้กับสถานศึกษา โดยการประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจตามบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือและลงพื้นที่โรงเรียนในสังกัด ให้ภาคีเครือข่ายเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการ / คณะทำงานลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม เพื่อการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

3.2 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีการ ดำเนินงานร่วมภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดกับสถานีดำรวจภูธรโครงการตำรวจประสานโรงเรียน (1 ตำรวจ 1 โรงเรียน) การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ / สุขภาพจิตนักเรียนกับโรงพยาบาลนครพนม โรงพยาบาล สมเด็จพระยุพราชธาตุพนมและโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ การส่งเสริม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพกับสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครพนม การส่งเสริม การจัดกิจกรรมสถานศึกษาปลอดภัยกับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด นครพนม การส่งต่อนักเรียนไปเรียนต่อที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด / ศูนย์การเรียนรู้ ชีววัยเอฟ การขอรับเงินสงเคราะห์ครอบครัวนักเรียนที่ประสบปัญหาทางสังคมจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม และบ้านพักเด็ก และครอบครัวจังหวัดนครพนม

3.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นหน่วยประสานและส่งต่อนักเรียนกรณีนักเรียนประสบเหตุ ต้องการความช่วยเหลือ ด้านสุขภาพจิตจากโรงพยาบาลนครพนม โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ราชนครินทร์ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครพนม จัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่สถานศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม จัดส่งสถานศึกษา นักเรียนเข้าร่วมการประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา

3.2.3 ดำเนินการสรุปผลการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนเป็นประจำทุกปี โดยรายงานผลให้ที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดนครพนม คณะกรรมการความมั่นคงจังหวัดนครพนมเป็นประจำทุกเดือน คณะศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนครพนมตามแผนงานที่กำหนด

4. ความสำเร็จของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา

4.1 ผลที่ปรากฏกับนักเรียน

4.1.1 นักเรียนทุกคนในสถานศึกษาได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จัดค่ายแกนนำสถานักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา YC และทักษะชีวิต TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา ประจำปี 2564 - 2566 และกิจกรรมการฝึกอบรมทักษะการป้องกันและแก้ไขสุขภาพจิตฉุกเฉินวัยเรียนวัยรุ่นของครูปฏิบัติหน้าที่นักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาและนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC: Youth Counselor) วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้องประชุมเปือยงาม สพม.นครพนม เพื่อให้คำปรึกษาและดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคน รวมถึงนักเรียนที่ประสบเหตุทุกคน ได้รับความช่วยเหลือครบ 100%

4.1.2 สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดให้การดูแล ปกป้อง นักเรียนทุกคน ให้ได้รับความปลอดภัยนักเรียน ตามมาตรการความปลอดภัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมที่กำหนดทุกกรณีอย่างรวดเร็ว โดยการประสานงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ผ่านช่องทางการสื่อสารทั้งโทรศัพท์และระบบออนไลน์ และมีการติดตามสื่อออนไลน์อย่างใกล้ชิดกรณีเกิดเหตุ

4.1.3 ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัล ดังนี้

4.1.3.1 นักเรียนรางวัลพระราชทาน ดังนี้ ประจำปีการศึกษา 2564 ม.ปลาย ขนาดใหญ่ ได้แก่ นางสาวอาริญา ใจกล้า โรงเรียนนครพนมวิทยาคม , ประจำปีการศึกษา 2565 ม.ปลาย ขนาดเล็ก ได้แก่ นางสาววิมลสิริ ทะนะไชย โรงเรียน

เชียงใหม่วิทยา ขนาดกลาง ได้แก่ นายสิทธิพันธ์ ไชยพันธุ์ โรงเรียนอนุเทพพัฒนา ขนาดใหญ่
ได้แก่ นางสาวปิ่นแก้ว ลำราญ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์

4.1.3.2 รางวัลเด็กและเยาวชนดีเด่น เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ
ดังนี้ ประจำปี 2564 ได้แก่ นางสาวจิรัชญา หินสองกอง โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์,
ประจำปี 2565 ได้แก่ นายสุทัศน์ ไชยสาสน์ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย, ประจำปี 2566
ได้แก่ นางสาวจันทร์สุดา มีสุวรรณ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์, ประจำปี 2567 ได้แก่
นายรัชชานนท์ โพธิ์พะเนาว์ โรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม

4.1.3.3 รางวัลเด็กและเยาวชนที่น่าชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติ
เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2566 ด้านศิลปวัฒนธรรมและดนตรี ประเภททีม 11 คน
โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย

4.1.3.4 รางวัลเด็กและเยาวชนดีเด่นแห่งชาติ และผู้ทำ
คุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน เนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ ประจำปี 2566 ด้าน
การศึกษา วิชาการ และนวัตกรรม ได้แก่ นายวัชร ชชาติกรณ์ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์

4.1.4 นักเรียนได้รับสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกันด้านการศึกษา
ได้รับการช่วยเหลือส่งต่อเข้าศึกษาต่อจนจบการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา ดังนี้

4.1.4.1 นักเรียนได้รับสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกัน
ด้านการศึกษา มีอัตราการเรียนต่อ

ตาราง 3 การแสดงจำนวนการจบหลักสูตรนักเรียน

ปีการศึกษา	นร. ม.3 เรียนจบตามหลักสูตร แกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551			นร. ม.6 เรียนจบตามหลักสูตร แกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
	จำนวน	เรียนต่อ ม.4 หรือ เทียบเท่า		จำนวน	เรียนต่อในระดับ ที่สูงขึ้น	
		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
2564	5,239	5,198	99.22	3,511	3,200	91.14
2565	5,032	4,974	98.84	3,498	3,498	91.62
2566	4,587	4,536	98.89	3,713	3,455	93.05

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนจบตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปีการศึกษา 2566 พบว่า มีนักเรียนที่เรียนจบตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 98.89 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565 เล็กน้อย คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.05 สำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนจบตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปีการศึกษา 2566 พบว่า มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนจบตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ร้อยละ 93.05 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2565 ร้อยละ 1.43

4.1.3.2 นักเรียนได้รับทุนการศึกษา มทศ. ประจำปีการศึกษา 2564 – 2566 จำนวน 2 คน, 2 คน และ 2 คน ตามลำดับ นักเรียนทุนการศึกษา เฉลิมราชกุมารี ประจำปีการศึกษา 2564 – 2566 จำนวน 2 คน , 2 คน และ 3 คน ตามลำดับ นักเรียนทุนการศึกษามูลนิธิเปรม ติณสูลานนท์ ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 คน เป็นเงิน 21,000 บาท ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 คน เป็นเงิน 18,000 บาท และประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน เป็นเงิน 24,000 บาท

4.1.3.3 นักเรียนได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน และยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข ดังนี้ ประจำปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 6,770 คน เป็นเงิน 10,155,000 บาท ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 6,805 คน เป็นเงิน 10,207,500 บาท ประจำปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 7,402 คน เป็นเงิน 11,103,000 บาท ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 7,248 คน เป็นเงิน 10,872,000 บาท ประจำปีการศึกษา 2566 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 6,775 คน เป็นเงิน 10,162,500 บาท ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 6,520 คน เป็นเงิน 9,780,000 บาท

4.1.3.4 นักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุได้รับความช่วยเหลืองบประมาณในการรักษาพยาบาล ดังนี้ ประจำปี พ.ศ. 2564 จำนวน 39 คน เป็นเงิน 70,500 บาท ประจำปี พ.ศ. 2565 จำนวน 78 คน เป็นเงิน 134,500 บาท และประจำปี พ.ศ. 2566 จำนวน 96 คน เป็นเงิน 102,000 บาท

4.1.3.5 ส่งต่อนักเรียนให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม เพื่อรับการช่วยเหลือค่าครองชีพ ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน เป็นเงิน 76,000 บาท ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 170 คน

เป็นเงิน 249,000 บาท และประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 134 คน เป็นเงิน 220,000 บาท

4.2 ผลที่ปรากฏกับสถานศึกษา

4.2.1 สถานศึกษาในสังกัด มีนวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาได้รับรางวัลสถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ 1) ระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประจำปี 2565 ได้แก่ โรงเรียนคำเตยอุปถัมภ์ ใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ “กิจกรรมสร้างสรรค์คนดีด้วยวิถีลูกเสือ” 2) ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปี 2566 ได้แก่ โรงเรียนธาตุพนม ใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โสมฮักโมเดล และโรงเรียนอุเทนพัฒนา ใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ “ตุ้มโสม โมเดล” 3) ระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล ใช้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ RNK 5G Model ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา รางวัลสถานศึกษาปลอดภัยดีเด่น ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ประจำปี 2566 โรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม จัดกิจกรรมปลูกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัยให้กับยูวแรงงานก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยและชีวอนามัยของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนทำให้ได้รับรางวัลดีเด่นต่อเนื่อง 9 ปี

4.2.2 สถานศึกษาได้มีการพัฒนาต่อยอด เผยแพร่นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ดำเนินการเผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์ของ สพม. นครพนม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่สถานศึกษาอื่น ๆ พัฒนาต่อยอดต้นแบบอย่างยั่งยืน

4.2.3 สถานศึกษาได้รับรางวัล 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง ดังนี้

4.2.3.1 รางวัลสถานศึกษาพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2564 ประเภทโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนคำเตยอุปถัมภ์ และประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์

4.2.3.2 รางวัลชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ ได้แก่ ประจำปี 2565 รางวัลกลุ่มต้นแบบระดับเงิน ได้แก่ โรงเรียนธาตุพนม และรางวัลดีเด่น ได้แก่ โรงเรียนอุเทนพัฒนา

4.2.3.3 รางวัล “ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต” ระดับประเทศ ดังนี้ ประจำปี 2565 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ นางวรษา

ปิ่นมณี ครูโรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม , ประจำปี 2566 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ได้แก่ นางสาวหทัยชนก ฝาดูม ครูโรงเรียนอุ่มหม้าประชาสรรค์

4.2.3.4 รางวัลพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (รางวัลเสมาพิทักษ์) ประจำปีการศึกษา 2565

ได้แก่ นายกรทอง อุดทน ครูโรงเรียนบ้านฝ้างวิทยาคม, นายธีระเดช ลิ้มธิสาร
ครูโรงเรียนนาแกสามัคคีวิทยา นางสุพรรณิ ถวิลไพร ครูโรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม
และนางภัทรวดี มีระหงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม และ ประจำปี 2566
นายชีวัน นาโคกุล ครูโรงเรียนนาแกสามัคคีวิทยา

4.2.3.5 ครูที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ประจำปี 2564 จำนวน 11 คน และประจำปี 2565 จำนวน 23 คน

4.2.3.6 รางวัลความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(REO 11 MOE AWARDS) ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566 ดังนี้ นายรชตะ มุลเมือง รอง ผอ.ร.ร.ดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา ได้รับรางวัล
ชนะเลิศ ประเภทผู้บริหาร กลุ่มรองผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ
อาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นางปาริชาติ ชาชุมวงศ์ ครู รร.ศรีบัวบาน
วิทยาคม ได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทครูผู้สอน กลุ่มระดับมัธยมศึกษา ด้านการสร้าง
โอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย และ นางสาวภัทรา
เทพมงคล ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทครูผู้สอน กลุ่มระดับมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนา
ระบบราชการ และการบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล

4.3 ผลที่ปรากฏกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัย
ในสถานศึกษา ภายใต้ NKP Educational 4.0 Model โดยความร่วมมือกับผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและได้พัฒนารูปแบบการ
จัดการศึกษาแก้ปัญหาเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กตกหล่นให้กลับเข้าสู่ระบบการ
การศึกษา ด้วย 2AFT Model ตระหนัก เต็มเต็ม ตรวจสอบ ติดตาม เทคโนโลยี และส่งต่อ
รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อใช้สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้
รูปแบบ “OUNJAI Model” ขับเคลื่อนคุณภาพโดยใช้หลักวงจรคุณภาพ Deming Cycle
(PDCA) ประกอบด้วย O: Observe สังเกต เผื่อระวัง ประเมินความเสี่ยงจาก 4 กลุ่มภัย

ได้แก่ ภัยจากการใช้ความรุนแรง ภัยจากอุบัติเหตุ ภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ และภัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ , U: Unity ความเป็นเอกภาพ ความร่วมมือ ร่วมกันของภาคีเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน , N: Network สร้างเครือข่าย ในแต่ละพื้นที่เพื่อช่วยเหลือสอดส่องดูแลนักเรียน , J: Join ประสานงานภาคีเครือข่าย ลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน , A: Area – based management การดูแลช่วยเหลือ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน และ I: Improvement ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนต่อไป

4.3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

มีการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม ด้านการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย สพม.นครพนม กำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา จากนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” และนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข”สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาทุกแห่งกำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม “องค์กรแห่งความสุข เพิ่มโอกาส สร้างคนดี มีคุณภาพ” ภายใต้พันธกิจส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบและทุกประเภท มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดร้อยละ 100 ของผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะเพื่อรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบและทุกประเภท ครอบคลุมภัยทั้ง 4 กลุ่มภัย โดยบูรณาการร่วมกับการใช้รูปแบบ “OUNJAI Model” ขับเคลื่อนคุณภาพโดยใช้หลักวงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA)

4.3.3 จากการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ภายใต้ NKP Educational 4.0 Model และการสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้รูปแบบ “OUNJAI Model” ขับเคลื่อนคุณภาพโดยใช้หลักวงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ส่งผลให้ได้รับรางวัลดังนี้ 1) รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2560 ระดับดีเด่นและรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2563 ระดับยอดเยี่ยม 2) รางวัลการให้

การสนับสนุนจังหวัดนครพนม ในการเข้าร่วมประกวดจังหวัด อำเภอ และชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ ประจำปี 2566 3) รางวัลพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (รางวัลเสมาพิทักษ์) ประจำปีการศึกษา 2565 นายฉัตรชัย ไชยมงคล รอง ผอ.สพม.นครพนม ประจำปีการศึกษา 2566 นายพิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธุ์ ผอ.สพม.นครพนม 4) บุคลากรได้รับรางวัลความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (REO 11 MOE Award) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้ นายพิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธุ์ ผอ.สพม.นครพนมได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทผู้บริหาร กลุ่มผู้อำนวยการ ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา นายฉัตรชัย ไชยมงคล รองผอ.สพม.นครพนม ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทผู้บริหาร กลุ่มรองผู้บริหารการศึกษา ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย นายภดิน ลดาตกจิรานนท์ รอง ผอ.สพม.นครพนม ได้รับรางวัลดีเยี่ยม ประเภทผู้บริหาร กลุ่มรองผู้อำนวยการฯ ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทผู้สนับสนุนการจัดการศึกษา กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา 38ค (2) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย นายเรณณรงค์ ดวงดีแก้ว ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภทผู้สนับสนุนการจัดการศึกษา กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา 38ค (2) ด้านการขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ และ 5) รางวัลผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2566 ได้ระดับ B, A, และระดับ AA มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับ

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญมีทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ และกลยุทธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของนักวิจัยและนักการศึกษา ดังนี้

ฐปณีย์ นาวัล (2561, หน้า 231 – 237) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 พบว่า 1. ภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นครูมืออาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) หลักการประกอบด้วย หลักการบูรณาการ และหลักการการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงานและการเป็นแบบอย่างที่ดี 3) เนื้อหา ประกอบด้วย ความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน และการเป็นแบบอย่างที่ดี 4) กระบวนการของรูปแบบประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการและการฝึกปฏิบัติจริง 5) การวัดและประเมินผลแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนการพัฒนา ระยะระหว่างการพัฒนา และระยะสิ้นสุดการพัฒนา 3. รูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง พบว่าพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง มีการปฏิบัติหลังสิ้นสุดการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครู ระยะสิ้นสุดการพัฒนามีระดับภาวะผู้นำสูงกว่าระยะก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ณัฐพล ปินทอง (2562, หน้า 80 – 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) คุณลักษณะของภาวะผู้นำครู 4.0 2) การทำงานเป็นทีมและการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านศาสตร์การสอนแนวใหม่ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างนวัตกรรมและ 5) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ผลการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.3 – 1.0 ส่วนแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในยุคการศึกษา 4.0 ประกอบด้วย 1) หลักการ / แนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการพัฒนา 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการตรวจสอบแนวทาง พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ในยุคการศึกษา 4.0

ผกาวัลลี เกียรติไกรวัล (2563, หน้า 113 – 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา และสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันโดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน 4) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา และสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน 5) ปัจจัยกับภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 3 ด้าน มีปัจจัย 2 ด้าน คือ ความรู้เชิงลึก และแรงจูงใจภายใน ที่สามารถ

พยากรณ์ภาวะผู้นำครูในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนครโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 65.60 ส่วนสภาพแวดล้อมเปิดไม่มีอำนาจพยากรณ์

วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 232 – 247) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) ภาวะผู้นำครูกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($T = .879$) 6) ภาวะผู้นำครูมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ด้านการเป็นผู้นำการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 7.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ + .21506

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ดวงพร สุพลดี (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ทางบวก (0.48 – 0.64) และ 4) ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .72

วรรณพ ศิริสวัสดิ์ (2562, หน้า 112 – 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน 2) ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียน ตามความคิดเห็นของ ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพ ผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำนวน 657 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่าง .60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42 – .82 มีค่าความ เชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .95 ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามด้านคุณภาพผู้เรียน ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง .60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .43 – .80 มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์อย่างง่าย ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและ ขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน 2) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการ เปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญชนก เอียดดวง (2563, หน้า 311 – 315) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 2) ศึกษาระดับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จกับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้นและครูแนะแนว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 198 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามแนววิธีของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.877 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือ 1) ปัจจัยด้านครูประจำชั้น 2) ปัจจัยด้านครูแนะแนว และ 3) ปัจจัยด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จกับผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ ตีวสุวรรณบวร, ทินกร ชอัมพงษ์, เยาวเรศ ภัคดีจิตร (2566, หน้า 103 – 105) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 285 คน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครู ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการนิเทศ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91, 0.84, 0.90, 0.82, 0.78, 0.93, 0.93 ตามลำดับ และแบบสอบถามระดับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.60 – 1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนได้ ร้อยละ 65.00

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Childs (2013, p. 17 อ้างถึงใน ธนากร อุมะวรรณ (2565, หน้า 88) ได้ศึกษาผลสำเร็จในการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบการให้บริการสนับสนุนนักเรียน (SSS: Student Support Service) พบว่า ระบบการให้บริการสนับสนุน ดังกล่าวเป็นการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาจนสามารถประสบความสำเร็จด้านการศึกษา พิจารณาได้จากคะแนน GPA และจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาที่เพิ่มขึ้น โดยต้องมีการศึกษาข้อมูลส่วนตัวลักษณะเฉพาะความต้องการ / ความสามารถพิเศษของนักเรียนเป็นข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมที่ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) มีหลักสูตรที่เหมาะสมตามความต้องการ
- 2) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร /

เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเพื่อสร้างเครือข่ายการให้บริการ 3) มีความเสมอภาค
4) มีสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ส่งเสริมให้ใช้ชีวิตอย่างเข้มแข็ง 6) เน้นการสร้าง
ความรู้นอกห้องเรียน 7) ความร่วมมือระหว่างผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียนและโรงเรียน

Sanock's (2013, Abstract) ได้ศึกษาความเข้าใจเรื่องกระบวนการเปลี่ยนครู
เป็นผู้นำครูและภาวะผู้นำครูจะกระจายไปยังครูทุกตำแหน่งในโรงเรียน โดยได้ศึกษาที่
รัฐมิสซิสซิปปีและรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้นำครู 8 คนแบบเผชิญหน้าและให้ครู
ตอบแบบสอบถามผ่านโปรเจกต์อิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างนี้มีคุณลักษณะเป็นผู้นำครู
จากการปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาศึกษา 3 เดือน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงทฤษฎี
ภาวะผู้นำเบื้องต้น ผลการศึกษาพบว่าผู้นำครูเป็นครูในห้องเรียนและเป็นคนที่เน้นนักเรียน
เป็นหลักผู้นำครูจะพิจารณาบทบาทของตนเองอยู่เสมอ ผู้นำครูไม่กลัว ผู้นำครูยึดความ
เสมอภาคระบบอาวุโส รับผิดชอบการกระทำของตนเองและหน่วยงาน ผู้นำครูสร้างอำนาจ
ไว้ ปฏิบัติหน้าที่และสื่อสารในชุมชนแห่งการเรียนรู้ และครูผู้นำมีส่วนร่วมกับผู้อื่น
ในการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์

Al Hosani (2015, Abstract) ได้ศึกษาการใช้หลักการภาวะผู้นำทาง
การศึกษาด้วยความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติการสอนของครูในโรงเรียนของเขตการศึกษา
ชาร์จา และการปฏิบัติงานของครูใหญ่และศึกษาการสอนของครู โดยใช้แบบสอบถามเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากครูใน 24 โรงเรียน จำนวน 380 คน เป็นเพศชาย 111 คน และเพศหญิง
269 คน ผลการศึกษาพบว่า ครูใหญ่ใช้หลักภาวะภาวะทางการสอนมากกว่าครู เช่น
เอาใจใส่ต่อการรอบแนวคิดที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียน กระตุ้นให้จัดการเรียนการสอน
โดยอำนวยความสะดวกให้ประสิทธิผลการเรียนมากกว่ารักษากฎเกณฑ์ จัดการเรียน
การสอนเต็มเวลา และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการสอนของครู ทางด้านการ
สอนของครูพบว่า ครูมีการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเป็นกลุ่ม บอกจุดประสงค์ของการ
เรียนรู้ ตรวจสมุดการบ้านนักเรียนมากขึ้น มอบหมายให้นักเรียนเขียนเรียงความเพื่อแสดง
ความคิดสร้างสรรค์ จัดการเรียนการสอนแบบโครงการและจัดได้ว่าในห้องเรียน
นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า เมื่อครูใหญ่ให้ความเอาใจใส่การปฏิบัติงานด้วยศักยภาพ
ภาวะผู้นำ ครูก็ให้ความสนใจมากขึ้นต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผลการเรียน
ของนักเรียนดีขึ้น

Stoops (2011, p. 526) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำครูในการปฏิรูปโรงเรียน
มุมมองของครูสมัยใหม่เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู ผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบข้อมูล

ทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพจากประชากร จำนวน 32 คน ระบุให้รู้ว่า ทักษะ ความเป็นผู้นำของครูรับรู้หรือเข้าใจได้ โดยประชากรในฐานะที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับ ภาวะผู้นำของครูที่ยังคงมีความสัมพันธ์ทางด้านการเป็นครูวิชาชีพ การจัดระบบ ขอบข่ายงาน เช่น กลุ่มหรือทีมที่เป็นกลุ่มที่สอนกลุ่มเล็ก ๆ ที่ยังรับรู้หรือเข้าใจได้ว่าเป็น ส่วนสำคัญที่สุด ในการดำเนินการของภาวะผู้นำครูในโรงเรียน ผลประโยชน์ที่ได้รับ ของการทำงานในกลุ่มของภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือการได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่เป็นตัว ของตัวเองเพิ่มขึ้น การได้รับรู้ถึงอุปสรรคของการทำงานของการใช้ภาวะผู้นำครูในโรงเรียน คือ เวลาและครูคนอื่น ๆ

Wilson (2011, Abstract) ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกฝังภาวะผู้นำ ของครูสู่การเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความรู้สึกที่แตกต่างกันต่อการ ทำงานประสบการณ์ และการรับรู้ของครูผู้สอนที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการพัฒนา ของพวกเขาครูส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานความเป็นผู้นำในโรงเรียน มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเรียนรู้อย่างมืออาชีพมีผลต่อการพัฒนา ภาวะผู้นำของครู ดังนั้น การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการวิจัยในอนาคตจะดำเนินการ เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของผู้นำในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของครู และผลสะท้อนจากชุมชนต่อการพัฒนาครู

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีความสำคัญที่จะพัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม และการให้นักเรียนมีความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ชุมชน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องมีความรับผิดชอบสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาพร้อมกัน และในการบริหารจัดการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ควรมีแนวทางการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน มีการประสานงานกัน อย่างใกล้ชิด และร่วมมือกันทำงานเป็นทีมซึ่งปัจจัยคัตสรรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากนักวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ จำนวน 6 ด้านประกอบด้วย 1) การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ 2) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ 3) การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 5) การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา 6) การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในโรงเรียนได้นั้น ผู้วิจัยได้การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, หน้า 4) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียน โดยจะได้นำความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ดังกล่าวมาดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1. คุณสมบัติและรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,782 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คนและครูที่ปรึกษา จำนวน 1,601 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2566) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้ดังนี้

ตาราง 4 ตารางแสดงจำนวนบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร (คน)			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างานระบบดูแลฯ	ครูที่ปรึกษา	รวม
1	กุศฉิมวิทยาคม	1	1	11	13
2	ท่าจำปาวิทยา	2	1	10	13
3	คำเตยอุปถัมภ์	2	1	27	30
4	ศรีโคตรบูรณ์	2	1	25	28
5	บ้านผึ่งวิทยาคม	2	1	27	30
6	ศรีบัวบานวิทยาคม	2	1	20	23
7	วังกระแจะวิทยาคม	2	1	14	17
8	กุตาไก่วิทยาคม	2	1	16	19
9	มัธยมพัชรกิตติยาภา 1 นครพนม	2	1	28	31
10	ธรรมโฆสิตวิทยา	2	1	10	13

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร (คน)			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างาน ระบบดูแลฯ	ครู ที่ปรึกษา	รวม
11	โคกสว่างประชาสรรค์	2	1	12	15
12	มหาชัยวิทยาคม	2	1	16	19
13	อุมเหมาประชาสรรค์	2	1	30	33
14	โพนแพงพิทยาคม	2	1	10	13
15	วัดบึงเหล็กในพระบรมราชานุเคราะห์	2	1	13	16
16	นาถอนพัฒนา	2	1	23	26
17	ดงดาวแจ่งพัฒนศึกษา	2	1	11	14
18	พระซองสามัคคีวิทยา	2	1	24	27
19	หนองบอวิทยานุกูล	2	1	10	13
20	ธรรมากรวิทยานุกูล	2	1	10	13
21	วังยางวิทยาคม	2	1	13	16
22	หนองโพธิ์พิทยาคม	2	1	11	14
23	ไชยบุรีวิทยาคม	2	1	17	20
24	พะทายพิทยาคม	2	1	30	33
25	รามราชพิทยาคม	2	1	17	20
26	เชียงยืนวิทยา	2	1	9	12
27	ภูลังกาพิทยาคม	2	1	13	16
28	สามผงพิทยาคม	2	1	10	13
29	สนธิราษฎร์วิทยา	2	1	19	22
30	นาคำราษฎร์รังสรรค์	2	1	11	14
31	นาเดื่อพิทยาคม	2	1	11	14
32	บ้านข่าพิทยาคม	2	1	13	16
33	นางั่วราษฎร์รังสรรค์	2	1	16	19
34	ดอนเสียวแดงพิทยาคม	2	1	9	12

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร (คน)			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างาน ระบบดูแลฯ	ครู ที่ปรึกษา	รวม
35	อุดมพัฒนศึกษา	2	1	12	15
36	คอวิทยาคม	2	1	22	25
37	นาทมวิทยา	2	1	21	24
38	หนองชนพิทยาคม	2	1	12	15
39	หนองแวงวิทยานุกูล	2	1	15	18
40	ปลาปากวิทยา	4	1	55	60
41	นาแกพิทยาคม	3	1	43	47
42	อุเทนพัฒนา	4	1	64	69
43	บ้านแพงพิทยาคม	4	1	67	72
44	นาหวาพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ ประชานุเคราะห์)	4	1	54	59
45	โพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา	4	1	66	71
46	ปิยะมหาราชาลัย	5	1	114	120
47	นครพนมพิทยาคม	5	1	116	122
48	ธาตุพนม	5	1	96	102
49	เรณูนครวิทยานุกูล	5	1	94	100
50	นาแกสามัคคีวิทยา	5	1	92	98
51	สหราษฎร์รังสฤษดิ์	5	1	96	102
รวม		130	51	1,601	1,782

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

(แผนปฏิบัติการประจำปี 9 มกราคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2566 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาแต่ไม่มีรองผู้บริหารสถานศึกษา การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษาโรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 8 คน

2. โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา มี 37 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษาโรงเรียนละ 4 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 6 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จำนวน 222 คน

3. โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 12 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนละ 1 คน และสุ่มครูที่ปรึกษาโรงเรียนละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 96 คน

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 326 คน แยกเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน
และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน ดังตาราง 5

ตาราง 5 กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างาน ระบบดูแล	ครู ที่ปรึกษา	รวม
1	กุศนิมิตวิทยาคม	1	1	2	4
2	ท่าจำปาวิทยา	1	1	2	4
3	คำเตยอุปถัมภ์	1	1	4	6
4	ศรีโคตรบูรณ์	1	1	4	6
5	บ้านผึ้งวิทยาคม	1	1	4	6
6	ศรีบัวบานวิทยาคม	1	1	4	6
7	วังกระแจะวิทยาคม	1	1	4	6
8	กุตาไก้วิทยาคม	1	1	4	6
9	มัธยมพัชรกิตติยาภา 1 นครพนม	1	1	4	6
10	ธรรมโฆสิตวิทยา	1	1	4	6
11	โคกสว่างประชาสรรค์	1	1	4	6
12	มหาชัยวิทยาคม	1	1	4	6
13	อุ่มเหมาประชาสรรค์	1	1	4	6
14	โพนแพงพิทยาคม	1	1	4	6
15	วัดบึงเหล็กในพระบรมราชา นุเคราะห์	1	1	4	6
16	นาถอนพัฒนา	1	1	4	6
17	ดงดาวแจ่มพัฒนศึกษา	1	1	4	6
18	พระซองสามัคคีวิทยา	1	1	4	6

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างาน ระบบดูแลฯ	ครู ที่ปรึกษา	รวม
19	หนองบอวิทยานุกูล	1	1	4	6
20	ธรรมากรวิทยานุกูล	1	1	4	6
21	วังยางวิทยาคม	1	1	4	6
22	หนองโพธิ์พิทยาคม	1	1	4	6
23	ไชยบุรีวิทยาคม	1	1	4	6
24	พะทายพิทยาคม	1	1	4	6
25	รามราชพิทยาคม	1	1	4	6
26	เขียงยืนวิทยา	1	1	4	6
27	ภูลังกาพิทยาคม	1	1	4	6
28	สามผงวิทยาคม	1	1	4	6
29	สนธิราษฎร์วิทยา	1	1	4	6
30	นาคำราษฎร์รังสรรค์	1	1	4	6
31	นาเดื่อพิทยาคม	1	1	4	6
32	บ้านข่าพิทยาคม	1	1	4	6
33	นางัวราษฎร์รังสรรค์	1	1	4	6
34	ดอนเสียวแดงพิทยาคม	1	1	4	6
35	อุดมพัฒนศึกษา	1	1	4	6
36	ค้อวิทยาคม	1	1	4	6
37	นาทมวิทยา	1	1	4	6
38	หนองชนพิทยาคม	1	1	4	6
39	หนองแวงวิทยานุกูล	1	1	4	6
40	ปลาปากวิทยา	1	1	6	8
41	นาแกพิทยาคม	1	1	6	8
42	อุเทนพัฒนา	1	1	6	8

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้บริหาร	หัวหน้างานระบบดูแลฯ	ครูที่ปรึกษา	รวม
43	บ้านแพ่งพิทยาคม	1	1	6	8
44	นาหว้าพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์)	1	1	6	8
45	โพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา	1	1	6	8
46	ปิยะมหาราชาลัย	1	1	6	8
47	นครพนมพิทยาคม	1	1	6	8
48	ธาตุพนม	1	1	6	8
49	เรณูนครวิทยานุกูล	1	1	6	8
50	นาแกสามัคคีวิทยา	1	1	6	8
51	สหราษฎร์รังสฤษดิ์	1	1	6	8
รวม		51	51	224	326

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ซึ่งมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1.2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.3 ครูที่ปรึกษา
2. ขนาดโรงเรียน
 - 2.1 ขนาดเล็ก
 - 2.2 ขนาดกลาง
 - 2.3 ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - 3.1 น้อยกว่า 10 ปี
 - 3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี
 - 3.3 มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
6. การทำงานเป็นที่มียุทธศาสตร์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

5. การส่งต่อนักเรียน

สำหรับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และตอนต้นที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามแนวคิดวิธีของเรนซิส ไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ / ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ / ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ / ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ / ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ / ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

2.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาในตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 2.2.1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิส ไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82)

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.2.4 ปรับปรุง แก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.5.1 อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธส อาจารย์ประจำ
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำ
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.5.2 ศึกษานิเทศก์ ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ
และวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน คือ ดร.ยศกร สิทธิศักดิ์ไพบุลย์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌิมศึกษา นครพนม

2.2.5.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่า
ระดับปริญญาโท และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน คือ
ว่าที่ พ.ต.วิเชียร อุส่าห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญ
การพิเศษ โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา
นครพนม

2.2.5.4 ครูที่ปรึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับ
ปริญญาโทและมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน คือ นายสมศักดิ์

วดีศิริศักดิ์ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2.2.6 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนี
สอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม โดยข้อคำถาม
กับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา พบว่า มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับ
มีค่าดัชนีสอดคล้อง ระดับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.2.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ
ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาปรับปรุง
แก้ไขอีกครั้ง

2.2.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out)
กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จาก 10 โรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.8.1 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ
5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน 1 คน 3) ครูที่ปรึกษา จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 25 คน
โดยมีโรงเรียนดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนลำปลาหางวิทยา 2) โรงเรียนหนองหลวงศึกษา
3) โรงเรียนบ้านบัวราษฎร์บำรุง 4) โรงเรียนท่าสงครามวิทยา และ 5) โรงเรียน
พระเทพญาณวิศิษฎ์ โปธิ์ชัยทองวิทย

2.2.8.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 5 โรงเรียน
โรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้างานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน 3) ครูที่ปรึกษา จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 25 คน
โดยมีโรงเรียนดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนมัธยมวชิรวิลาส 2) โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา
3) โรงเรียนพังโคนวิทยาคม 4) โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา และ 5) โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษา ภาควิชาออกเฉียงเหนือ

2.2.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก
รายข้อโดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total
Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา
(α – Coefficient) ต่ำกว่า 0.23 โดยแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ มีค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง 0.356 – 0.801 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956 และประสิทธิผล

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.831 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940

2.2.10 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ

และค่าความเชื่อมั่น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.11 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

3.2 นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามทั้งที่เป็นเอกสาร และแบบสอบถามออนไลน์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งหากข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยใช้วิธีเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้ทำการพิจารณาตรวจแบบสอบถามได้จำนวน 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งหมดเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จัดระเบียบของข้อมูล และลงรหัสแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

4.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยการกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) ค่าระหว่าง - 1 ถึง +1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2 – tailed) หากค่า Sig. (2 – tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2 – tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กันหลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 101)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91 – 1.00 แสดงว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.90 แสดงว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.70 แสดงว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.30 แสดงว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่าการภาวะผู้นำ
ครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ
ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation)
ของเพียร์สัน (Pearson)

5.2.2 ค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α – Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's α – Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด,
2556, หน้า 117)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก สถิติที่ใช้ คือ
ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับเกณฑ์
การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121) เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมาย ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมาย ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมาย ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมาย ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมาย ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3.2 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครู
ที่ปรึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121) เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมาย ประสิทธิภาพ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมาย ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมาย ประสิทธิภาพ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมาย ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมาย ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ
ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน ใช้สถิติทดสอบ
ค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)
กรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe (Scheffe's Method) หรือใช้วิธี LSD.
ตามความเหมาะสม

5.3.4 การทดสอบสมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) กรณีพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe (Scheffe's Method) หรือใช้วิธี LSD. ตามความเหมาะสม

5.3.5 การทดสอบสมมติฐานที่ 5 ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งสามารถแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ ดังนี้

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า X ลด Y จะลดลงด้วย
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า $r = 0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2560, หน้า 360) กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แปลผล

0.91 – 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.71 – 0.90	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.31 – 0.70	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0.01 – 0.30	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผู้วิจัยจะดำเนินการ โดยการนำตัวแปรภาวะผู้นำครูยุคใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่มีค่าเฉลี่ยรายด้านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ซึ่งผู้วิจัยจะนำภาวะผู้นำครูยุคใหม่ด้านนั้น ๆ มาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน มาสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. คุณสมบัติและรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ด้านการสอนในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ผู้บริหารการศึกษา สำเร็จการศึกษามากกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 4 คน มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่

3.1 นายภูวนารถ ตั้งศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอุเทนพัฒนา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3.2 ดร.วชิระ พลพิทักษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเชียงยืนวิทยาคม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3.3 นางรตวรรณ น้อยเภา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3.4 นางยุคลธร โพธิ์ศรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอุดมพัฒนาศึกษา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

4. ครูผู้สอน วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน ได้แก่

4.1 นายสุชาติ สระแก้ว ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

4.2 นายสมหมาย จำเริญเศษ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์” อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

4.3 นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้นำภาวะผู้นำครูยุคใหม่มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา ความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนด
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนน (Standard Deviation)
%	แทน ร้อยละ (Percent)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาแบบ F – test (One – way ANOVA)
df	แทน ระดับขั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X	แทน ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
X ₁	แทน การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

X_2	แทน การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ
X_3	แทน การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
X_4	แทน การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0
X_5	แทน การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
X_6	แทน การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ
X_t	แทน ภาพรวมของภาวะผู้นำครูยุคใหม่
Y	แทน ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
Y_1	แทน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
Y_2	แทน การคัดกรองนักเรียน
Y_3	แทน การส่งเสริมนักเรียน
Y_4	แทน การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
Y_5	แทน การส่งต่อนักเรียน
Y_t	แทน ภาพรวมของประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยการหำร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน” ในส่วนของการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา และการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe’s Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

4. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน” ในส่วนของการเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา และการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในการหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe’s Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก” โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำครูยุคใหม่
และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับ
ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำนวน 326 คน
เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำนวน 51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง
ดังตาราง 6

ตาราง 6 ข้อมูลจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	51	15.60
1.2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	51	15.60
1.3 ครูที่ปรึกษา	224	68.70
รวม	326	100
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	8	2.50
2.2 ขนาดกลาง	222	68.10
2.3 ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	96	29.40
รวม	326	100

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	87	26.70
3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	200	61.30
3.3 มากกว่า 20 ปี	39	12.00
รวม	326	100

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 326 คน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาด กลาง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 รองลงมาอยู่ใน โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 และน้อยที่สุด อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 รองลงมาประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1.1 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา โดยรวม ดังตาราง 7

ตาราง 7 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวม

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการ คิดเชิงสร้างสรรค์	4.35	0.37	มาก	5
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ	4.47	0.31	มาก	1
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้	4.46	0.34	มาก	2
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ในยุคไทยแลนด์ 4.0	4.04	0.47	มาก	6
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา	4.46	0.35	มาก	3
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ	4.46	0.36	มาก	4
โดยรวม	4.37	0.30	มาก	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ($\bar{x} = 4.47$) 2) การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.46$) 3) การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ($\bar{x} = 4.46$) 4) การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.46$) 5) การพัฒนา

งานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.35$) และ 6) การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ($\bar{x} = 4.04$)

ดังนั้น ผลการวิจัยของการศึกษาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก”

2.1.2 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา รายงาน ดังตาราง 8 – 13

ตาราง 8 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์				
1. ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากเพื่อนครู ที่สอนรายวิชาเดียวกันทั้งภายในโรงเรียน และสถานศึกษาอื่น	4.19	0.56	มาก	6
2. ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการสอนโดยได้ แรงจูงใจจากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครู ทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น	4.40	0.63	มาก	3
3. ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้นำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิด โอกาสให้เพื่อนครูร่วมแสดงความคิดเห็น	4.22	0.56	มาก	5
4. ครูและเพื่อนครูได้มีส่วนร่วมในการจัดทำป๋าย นิเทศและสื่อการเรียนการสอนในรายวิชา	4.49	0.59	มาก	2

ตาราง 8 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)				
5. ครูสามารถยอมรับการวิพากษ์จากเพื่อนครูในการวิพากษ์สื่อการจัดการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นด้วยความยินดี	4.30	0.51	มาก	4
6. ครูสามารถกระตุ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสามารถกับเพื่อนครูอยู่เสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.51	0.55	มากที่สุด	1
รวม	4.35	0.37	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) ครูสามารถกระตุ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสามารถกับเพื่อนครูอยู่เสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 4.51$) 2) ครูและเพื่อนครูได้มีส่วนในการจัดทำป้ายนิเทศและสื่อการเรียนการสอนในรายวิชา ($\bar{x} = 4.49$) และ 3) ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการสอนโดยได้แรงจูงใจจากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น ($\bar{x} = 4.40$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู
สู่ครูมืออาชีพ

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ				
1. ครูมีบทบาทผู้นำหรือภาวะผู้นำที่เป็น แบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนครูและผู้เรียน	4.36	0.49	มาก	6
2. ครูมีการปรับปรุงพัฒนาตนเอง เพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการต่าง ๆ	4.59	0.51	มากที่สุด	2
3. ครูสามารถและนำเพื่อนครูหรือส่งเสริม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.34	0.50	มาก	7
4. ครูมีการสร้างบรรยากาศและส่งเสริม วิธีการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่หลากหลาย	4.54	0.51	มากที่สุด	3
5. ครูปฏิบัติตนและงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	4.43	0.50	มาก	4
6. ครูมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพครูและ พร้อมพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ	4.63	0.48	มากที่สุด	1
7. ครูมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในชีวิตการบริหารตนเอง และงาน	4.37	0.52	มาก	5
รวม	4.47	0.31	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ

มากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 4 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) ครูมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพครูและพร้อมพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ ($\bar{x} = 4.63$) 2) ครูมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.59$) และ 3) ครูมีการสร้างบรรยากาศและส่งเสริมวิธีการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.54$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้				
1. ครูมีการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้ด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาเอก	4.52	0.52	มากที่สุด	3
2. ครูส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ	4.34	0.48	มาก	4
3. ครูมีแนวทางที่มุ่งพัฒนาและสามารถปรับปรุงวิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ให้กับผู้เรียนและเพื่อนครู	4.53	0.52	มากที่สุด	2
4. ครูส่งเสริมให้กับเพื่อนครูและผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.32	0.49	มาก	5
5. ครูมีแนวทางเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตามระหว่างสิ่งแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.57	0.51	มากที่สุด	1
รวม	4.46	0.34	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) ครูมีแนวทางเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตามระหว่างสิ่งแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.57$) 2) ครูมีแนวทางที่มุ่งพัฒนาและสามารถปรับปรุงวิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ให้กับผู้เรียน และเพื่อนครู ($\bar{x} = 4.53$) และ 3) ครูมีการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้ด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาเอก ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0				
1. ครูส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	3.96	0.88	มาก	4
2. ครูมีการนำและบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน	4.14	0.61	มาก	3
3. ครูมีการใช้และพัฒนา E – Learning และโดยการนำมาจัดการเรียนรู้รูปแบบเชิงรุก (Active Learning)	4.29	0.73	มาก	2
4. ครูมีการสร้างหรือพัฒนาวิจัย / นวัตกรรมใหม่ ๆ	3.55	0.74	มาก	5
5. ครูมีการนำกระบวนการเรื่องทักษะศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการกับผู้เรียนเพื่อให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร	4.29	0.51	มาก	1
รวม	4.04	0.47	มาก	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 11 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้าง นวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) ครูมีการนำกระบวนการเรื่องทักษะศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการกับผู้เรียนเพื่อให้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ($\bar{x} = 4.29$) 2) ครูมีการใช้และพัฒนา E – Learning และโดยการนำมาจัดการเรียนรู้รูปแบบเชิงรุก (Active Learning) ($\bar{x} = 4.29$) และ 3) ครูมีการนำและบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.14$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา				
1. ครูมีการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางพัฒนา โรงเรียนด้วยการมีส่วนร่วม	4.55	0.52	มากที่สุด	3
2. ครูมีการตัดสินใจร่วมกันในการเลือก แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาภายใต้ หลักธรรมาภิบาล	4.30	0.48	มาก	6
3. ครูมีบทบาทหน้าที่ชัดเจนและสามารถ ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบ ในการนั้น ๆ ได้ทันที	4.60	0.52	มากที่สุด	2
4. ครูมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดการ ทำงานเป็นทีมด้วยความสามัคคีในองค์กร	4.34	0.50	มาก	4

ตาราง 12 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (ต่อ)				
5. ครูมีความรับผิดชอบหน้าที่ และดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์	4.61	0.51	มากที่สุด	1
6. ความสามารถสรุปและมีแนวทาง ในการพัฒนางานต่อไป	4.33	0.48	มาก	5
รวม	4.46	0.35	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) ครูมีความรับผิดชอบหน้าที่และดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 4.61$) 2) ครูมีบทบาทหน้าที่ชัดเจนและสามารถประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบในการนั้น ๆ ได้ทันที ($\bar{x} = 4.60$) และ 3) ครูมีการวิเคราะห์วางแผน แนวทางพัฒนาโรงเรียนด้วยการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.55$) ตามลำดับ

ตาราง 13 ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 6 การทำงานเป็นที่มออย่างมีคุณภาพ

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 6 การทำงานเป็นที่มออย่างมีคุณภาพ				
1. ครูมีบทบาทในการรวมพัฒนาสถานศึกษาทุกขั้นตอน	4.52	0.53	มากที่สุด	3
2. ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่น	4.35	0.50	มาก	6
3. ครูเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติการพัฒนาให้กับตนเองและเพื่อนครู	4.55	0.53	มากที่สุด	2
4. ครูมีการวางแผนเพื่อการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยวิธีและการพัฒนาอย่างป็นมีคุณภาพ	4.38	0.50	มาก	4
5. ครูสร้างกระบวนการเพื่อให้เพื่อนร่วมงานเกิดสภาวะที่นำความรู้ ความสามารถ มาใช้อย่างเต็มศักยภาพ	4.57	0.53	มากที่สุด	1
6. ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อนำมาใช้ต่อยอดนวัตกรรม ให้มีความสอดคล้องและทันสมัยกับยุคปัจจุบัน	4.38	0.51	มาก	5
รวม	4.46	0.36	มาก	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 13 พบว่า ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 6 การทำงานเป็นที่มออย่างมีคุณภาพ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ
และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้

คือ 1) ครูสร้างกระบวนการเพื่อให้เพื่อนร่วมงานเกิดสภาวะที่นำความรู้ ความสามารถมาใช้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{x} = 4.57$) 2) ครูเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติการพัฒนาให้กับตนเองและเพื่อนครู ($\bar{x} = 4.55$) และ 3) ครูมีบทบาทในการร่วมพัฒนาสถานศึกษาทุกขั้นตอน ($\bar{x} = 4.52$) ตามลำดับ

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.2.1 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวม ดังตาราง 14

ตาราง 14 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาโดยรวม

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.88	0.30	มากที่สุด	1
2. การคัดกรองนักเรียน	4.82	0.34	มากที่สุด	3
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด	5
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.79	0.36	มากที่สุด	4
5. การส่งต่อนักเรียน	4.87	0.32	มากที่สุด	2
โดยรวม	4.81	0.30	มากที่สุด	

จากตาราง 14 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.88$) 2) การส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.87$) 3) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.82$) 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.79$) และ 5) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{x} = 4.71$) ตามลำดับ

ดังนั้น ผลการวิจัยของการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน จึงสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก”

2.2.2 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา รายด้าน ดังตาราง 15 – 19

ตาราง 15 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
1. โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลด้านการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัวของนักเรียนทุกคน	4.85	0.41	มากที่สุด	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)				
2. โรงเรียนมีการออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนครบทุกคน	4.93	0.27	มากที่สุด	1
3. โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน	4.89	0.34	มากที่สุด	3
4. โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนระหว่างครูที่ปรึกษา และครูผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	4.87	0.39	มากที่สุด	5
5. โรงเรียนมีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ	4.87	0.38	มากที่สุด	4
6. โรงเรียนมีการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง	4.85	0.39	มากที่สุด	6
7. โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด	2
รวม	4.88	0.30	มากที่สุด	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 15 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา

ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) โรงเรียนมีการออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนครบทุกคน ($\bar{x} = 4.93$) 2) โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.89$) และ 3) โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน ($\bar{x} = 4.89$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และครูที่ปรึกษา ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน				
1. โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้ แบบประเมิน Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)	4.88	0.40	มากที่สุด	2
2. โรงเรียนมีการใช้ระเบียบสะสมในการ คัดกรองนักเรียนด้านการเรียน	4.84	0.48	มากที่สุด	4
3. โรงเรียนมีการคัดกรองความสามารถ พิเศษของนักเรียนจากการสัมภาษณ์ และแฟ้มสะสมงาน	4.80	0.50	มากที่สุด	6
4. โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	4.84	0.46	มากที่สุด	3
5. โรงเรียนมีการคัดกรองสุขภาพของ นักเรียนจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพ ประจำปี	4.83	0.48	มากที่สุด	5

ตาราง 16 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน				
6. โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียน จากการเยี่ยมบ้านและการสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	4.92	0.30	มากที่สุด	1
7. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มาทำการ คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มี ความสามารถพิเศษ	4.64	0.71	มากที่สุด	7
รวม	4.82	0.34	มากที่สุด	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 16 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$) เมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนจากการเยี่ยมบ้านและการสังเกต
พฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{x} = 4.92$) 2) โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน
Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ($\bar{x} = 4.88$) และ 3) โรงเรียนมีการ
คัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ($\bar{x} = 4.84$) ตามลำดับ

ตาราง 17 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน				
1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสอนเสริมแก่นักเรียนทุกคน	4.71	0.56	มากที่สุด	4
2. โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถให้เข้าร่วมการประกวดแข่งขันในเวทีต่าง ๆ	4.77	0.43	มากที่สุด	2
3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมชุมนุมที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของนักเรียน	4.77	0.44	มากที่สุด	3
4. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน	4.81	0.41	มากที่สุด	1
5. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีกลุ่มนักเรียนแกนนำในระดับห้องเรียน / ระดับชั้นเรียน / ระดับโรงเรียน	4.63	0.71	มากที่สุด	7
6. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะความรู้ตามความสามารถของตนเอง	4.65	0.67	มากที่สุด	6

ตาราง 17 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน				
7. โรงเรียนมีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้งและมี การประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำ รายงาน เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงาน การส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน	4.65	0.66	มากที่สุด	5
รวม	4.71	0.49	มากที่สุด	

หมายเหตุ หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 17 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$) เมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียน
($\bar{x} = 4.71$) 2) โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถให้เข้าร่วมการประกวด
แข่งขันในเวทีต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.77$) และ 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมชุมนุมที่หลากหลาย
ครอบคลุมความต้องการของนักเรียน ($\bar{x} = 4.77$) ตามลำดับ

ตาราง 18 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา				
1. โรงเรียนมีการตรวจหาสารเสพติดแก่นักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.73	0.52	มากที่สุด	6
2. โรงเรียนมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องเพศวิถี และการตั้งครรภ์ในวัยเรียน	4.78	0.44	มากที่สุด	5
3. โรงเรียนมีการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่ติด 0 ร. มส. มพ. และนักเรียนที่ไม่จบตามหลักสูตรตามเวลาที่กำหนด	4.79	0.41	มากที่สุด	4
4. โรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ	4.80	0.42	มากที่สุด	3
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเหลือและส่งเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนบกพร่อง	4.62	0.71	มากที่สุด	7
6. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต รู้เท่าทันภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	4.89	0.33	มากที่สุด	2
7. โรงเรียนมีมาตรการพิจารณาโทษและการเสริมแรงที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.90	0.33	มากที่สุด	1
รวม	4.79	0.36	มากที่สุด	

จากตาราง 18 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ คือ 1) โรงเรียนมีมาตรการพิจารณาลงโทษและการเสริมแรงที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 4.90$) 2) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต รู้เท่าทันภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ ($\bar{x} = 4.89$) และ 3) โรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.80$) ตามลำดับ

ตาราง 19 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน				
1. ครูผู้สอนมีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ในชั้นเรียนไปยังครูที่ปรึกษา	4.90	0.31	มากที่สุด	2
2. ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มี ปัญหาเกินความสามารถที่จะแก้ไขได้ไปยัง ครูแนะแนว	4.88	0.33	มากที่สุด	3
3. ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียน ที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมไปยังครู ฝ่ายปกครอง / กิจการนักเรียน	4.91	0.29	มากที่สุด	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 326)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (ต่อ)				
4. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งต่อนักเรียน ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหามาได้ไปยังหน่วยงาน ภายนอก	4.84	0.48	มากที่สุด	7
5. โรงเรียนมีการชี้แจงเหตุผลแก่นักเรียน และผู้ปกครองหากมีการส่งต่อนักเรียน ไปยังหน่วยงานภายนอกโรงเรียน	4.87	0.40	มากที่สุด	4
6. โรงเรียนมีการส่งต่อนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มี ความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการส่งเสริม พัฒนาอย่างถูกต้อง	4.84	0.44	มากที่สุด	6
7. โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึกข้อมูล การส่งต่อ รายงานผลการติดตามช่วยเหลือ นักเรียน และประเมินผลการส่งต่อนักเรียน อย่างเป็นระบบ	4.86	0.37	มากที่สุด	5
รวม	4.87	0.32	มากที่สุด	

หมายเหตุ: หากค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผู้วิจัยจะพิจารณาลำดับจากค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 19 พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ดังนี้ คือ 1) ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมไปยังครูฝ่ายปกครอง /
กิจการนักเรียน ($\bar{x} = 4.91$) 2) ครูผู้สอนมีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาในชั้นเรียนไปยัง

ครูที่ปรึกษา ($\bar{x} = 4.90$) และ 3) ครูที่ปรึกษาที่มีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเกินความสามารถที่จะแก้ไขได้ไปยังครูแนะแนว ($\bar{x} = 4.88$) ตามลำดับ

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน” ในส่วนของการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในการค้นพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe’s Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

2.3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ดังตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.822	2	.411	2.915	.056
	ภายในกลุ่ม	45.537	323	.141		
	รวม	46.359	325			
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมืออาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.975	2	.488	4.935**	.008
	ภายในกลุ่ม	31.925	323	.009		
	รวม	32.901	325			

ตาราง 20 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.196	2	.098	.821	.441
	ภายในกลุ่ม	38.641	323	.120		
	รวม	38.837	325			
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	ระหว่างกลุ่ม	.437	2	.218	.973	.379
	ภายในกลุ่ม	72.558	323	.225		
	รวม	72.995	325			
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	.914	2	.457	3.711*	.025
	ภายในกลุ่ม	39.771	323	.123		
	รวม	40.685	325			
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.037	2	1.019	7.916**	.001
	ภายในกลุ่ม	41.569	323	.129		
	รวม	43.606	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.418	2	.209	2.227	.104
	ภายในกลุ่ม	29.612	323	.092		
	รวม	30.030	325			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าภาวะผู้นำครูยุคใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ
เป็นรายคู่ (Scheffe's Method)

ภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่	วิธีการ เปรียบเทียบ	สถานภาพ	สถานภาพ			
				ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	หัวหน้างาน ระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน	ครูที่ปรึกษา
1. การ พัฒนา ตนเองและ เพื่อนครูผู้ ครุมีอาชีพ	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.50	4.59	4.44
		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	4.50	-	-0.09	0.06
		หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.59	-	-	0.15*
		ครูที่ปรึกษา	4.44	-	-	-
2. การมี ส่วนร่วม เพื่อการ พัฒนา	LSD		$\bar{X}$	4.53	4.55	4.43
		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	4.53	-	-0.02	0.10
		หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.55	-	-	0.12*
		ครูที่ปรึกษา	4.43	-	-	-
3. การ ทำงานเป็น ทีมอย่างมี คุณภาพ	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.52	4.63	4.42
		ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	4.52	-	-0.11	0.10
		หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.63	-	-	0.21*
		ครูที่ปรึกษา	4.42	-	-	-

จากตาราง 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม

สถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมืออาชีพ พบว่า หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความเห็นมากกว่าครูที่ปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา พบว่า หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความเห็นมากกว่า ครูที่ปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ พบว่า หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูที่ปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.700	2	.350	2.476	.086
	ภายในกลุ่ม	45.659	323	.141		
	รวม	46.359	325			
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมืออาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.787	2	.893	9.275**	.001
	ภายในกลุ่ม	31.114	323	.096		
	รวม	32.901	325			
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.296	2	1.148	10.148**	.001
	ภายในกลุ่ม	36.541	323	.113		
	รวม	38.837	325			
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	ระหว่างกลุ่ม	2.340	2	1.170	5.348**	.005
	ภายในกลุ่ม	70.655	323	.219		
	รวม	72.995	325			

ตาราง 22 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	1.749	2	.874	7.254**	.001
	ภายในกลุ่ม	38.936	323	.121		
	รวม					
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3.777	2	1.888	15.314**	.001
	ภายในกลุ่ม	39.829	323	.123		
	รวม	43.606	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.047	2	.523	5.832**	.003
	ภายในกลุ่ม	28.983	323	.090		
	รวม	30.030	325			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู สู้ครูมืออาชีพ การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาด
โรงเรียน เป็นรายคู่ (Scheffe's Method)

ภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่	วิธีการ เปรียบเทียบ	ขนาด โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
				ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ
1. การพัฒนา ตนเองและเพื่อนครู สู่ครูมืออาชีพ	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.43	4.52	4.36
		ขนาดเล็ก	4.43	-	-0.09	0.07
		ขนาดกลาง	4.52	-	-	0.16*
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.36	-	-	-
2. การเป็นผู้นำมี ความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการ เรียนรู้	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.30	4.52	4.34
		ขนาดเล็ก	4.30	-	-0.22	-0.04
		ขนาดกลาง	4.52	-	-	0.18*
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.34	-	-	-
3. การจัดการ เรียนรู้เพื่อสร้าง นวัตกรรมในยุค ไทยแลนด์ 4.0	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	3.68	4.02	4.15
		ขนาดเล็ก	3.68	-	-0.34	-0.47*
		ขนาดกลาง	4.02	-	-	-0.13
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.15	-	-	-
4. การมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนา	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.38	4.51	4.35
		ขนาดเล็ก	4.38	-	-0.13	0.03
		ขนาดกลาง	4.51	-	-	0.16*
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.35	-	-	-

ตาราง 23 (ต่อ)

ภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่	วิธีการ เปรียบเทียบ	ขนาด โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
				ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ
5. การทำงาน เป็นทีมอย่างมี คุณภาพ	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.44	4.54	4.30
		ขนาดเล็ก	4.44	-	-0.10	0.14
		ขนาดกลาง	4.54	-	-	0.24*
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.30	-	-	-
โดยรวม	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.24	4.42	4.30
		ขนาดเล็ก	4.24	-	-0.18	-0.06
		ขนาดกลาง	4.42	-	-	0.12*
		ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ	4.30	-	-	-

จากตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาด
โรงเรียน โดยรวม ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู
ที่ปรึกษา ขนาดกลางมีความเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ /
ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง
มีความคิดเห็นมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และครูที่ปรึกษาในโรงเรียน ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.783	2	.391	2.773	.064
	ภายในกลุ่ม	45.577	323	.141		
	รวม	46.359	325			
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.597	2	.799	8.241**	.001
	ภายในกลุ่ม	31.303	323	.097		
	รวม	32.901	325			

ตาราง 24 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.686	2	.343	2.903	.056
	ภายในกลุ่ม	38.152	323	.118		
	รวม	38.837	325			
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	ระหว่างกลุ่ม	2.651	2	1.325	6.086**	.003
	ภายในกลุ่ม	70.344	323	.218		
	รวม	72.995	325			
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2.004	2	1.002	8.366**	.001
	ภายในกลุ่ม	38.681	323	.120		
	รวม	40.685	325			
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.528	2	.764	5.866**	.003
	ภายในกลุ่ม	42.078	323	.130		
	รวม	43.606	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.302	2	.651	7.317**	.001
	ภายในกลุ่ม	28.728	323	.089		
	รวม	30.030	325			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า
 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าประสบการณ์
 ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10-20 ปีและมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม
 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายคู่ (Scheffe's Method)

ภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่	วิธีการ เปรียบเทียบ	ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
				น้อยกว่า 10 ปี	ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
1. การพัฒนา ตนเองและเพื่อน ครูสู่ครูมืออาชีพ	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.54	4.42	4.60
		น้อยกว่า 10 ปี	4.54	-	0.12*	-0.06
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.42	-	-	-0.18*
		มากกว่า 20 ปี	4.60	-	-	-
2. การจัดการ เรียนรู้เพื่อสร้าง นวัตกรรมในยุค ไทยแลนด์ 4.0	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.19	3.98	4.08
		น้อยกว่า 10 ปี	4.19	-	0.21*	0.11
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	3.98	-	-	-0.10
		มากกว่า 20 ปี	4.08	-	-	-
3. การมี ส่วนร่วมเพื่อการ พัฒนา	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.53	4.40	4.62
		น้อยกว่า 10 ปี	4.53	-	0.13*	-0.09
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.40	-	-	-0.22*
		มากกว่า 20 ปี	4.62	-	-	-
4. การทำงาน เป็นทีมอย่างมี คุณภาพ	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.50	4.42	4.63
		น้อยกว่า 10 ปี	4.50	-	0.08	-0.13
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.42	-	-	-0.21*
		มากกว่า 20 ปี	4.63	-	-	-

ตาราง 25 (ต่อ)

ภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่	วิธีการ เปรียบเทียบ	ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
				น้อยกว่า 10 ปี	ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
โดยรวม	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.44	4.33	4.49
		น้อยกว่า 10 ปี	4.44	–	0.11 *	–0.05
		ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	4.33	–	–	–0.16 *
		มากกว่า 20 ปี	4.49	–	–	–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา” จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตาม สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน” ในส่วนของการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ใช้สถิติ ทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe’s Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่าง เป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

2.4.1 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ดังตาราง 26

ตาราง 26 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ

ประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.151	2	.076	.833	.436
	ภายในกลุ่ม	29.282	323	.091		
	รวม	29.433	325			

ตาราง 26 (ต่อ)

ประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.230	2	.115	.940	.392
	ภายในกลุ่ม	39.501	323	.122		
	รวม	39.731	325			
3. การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.520	2	.260	1.071	.344
	ภายในกลุ่ม	78.355	323	.243		
	รวม	78.874	325			
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	.292	2	.146	1.085	.339
	ภายในกลุ่ม	43.481	323	.135		
	รวม	43.773	325			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.039	2	.020	.182	.834
	ภายในกลุ่ม	34.682	323	.107		
	รวม	34.721	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.123	2	.062	.646	.525
	ภายในกลุ่ม	30.819	323	.095		
	รวม	30.942	325			

จากตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 4 บางส่วนที่ว่า “ประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน”

4.2 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.018	2	.009	.098	.907
	ภายในกลุ่ม	29.415	323	.091		
	รวม	29.433	325			
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.197	2	.099	.807	.447
	ภายในกลุ่ม	39.533	323	.122		
	รวม	39.731	325			
3. การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.079	2	.540	2.241	.108
	ภายในกลุ่ม	77.795	323	.241		
	รวม	78.874	325			

ตาราง 27 (ต่อ)

ประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	.440	2	.220	1.641	.195
	ภายในกลุ่ม	43.333	323	.134		
	รวม	43.773	325			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.015	2	.008	.071	.931
	ภายในกลุ่ม	34.706	323	.107		
	รวม	34.721	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.219	2	.110	1.153	.317
	ภายในกลุ่ม	30.723	323	.095		
	รวม	30.942	325			

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 28

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผล การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	ระหว่าง กลุ่ม	2.654	2	1.327	16.004**	.000
	ภายในกลุ่ม	26.779	323	.083		
	รวม	29.433	325			
2. การคัดกรอง นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.252	2	1.626	14.395**	.000
	ภายในกลุ่ม	36.479	323	.113		
	รวม	39.731	325			
3. การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.882	2	2.441	10.656**	.000
	ภายในกลุ่ม	73.992	323	.229		
	รวม	78.874	325			
4. การป้องกันและ แก้ไขปัญหา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.734	2	1.867	15.061**	.000
	ภายในกลุ่ม	40.039	323	.124		
	รวม	43.773	325			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.234	2	1.617	16.585**	.000
	ภายในกลุ่ม	31.487	323	.097		
	รวม	34.721	325			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.408	2	1.704	19.987**	.000
	ภายในกลุ่ม	27.535	323	.085		
	รวม	30.942	325			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม และรายด้านของประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายคู่ (Scheffe's Method)

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	วิธีการเปรียบเทียบ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
				น้อยกว่า 10 ปี	ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.75	4.95	4.85
		น้อยกว่า 10 ปี	4.75	-	-0.20*	-0.10
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.95	-	-	0.10
		มากกว่า 20 ปี	4.85	-	-	-
2. การคัดกรองนักเรียน	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.67	4.90	4.79
		น้อยกว่า 10 ปี	4.67	-	-0.23*	-0.12
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.90	-	-	0.11
		มากกว่า 20 ปี	4.79	-	-	-
3. การส่งเสริมนักเรียน	(Scheffe's Method)		$\bar{x}$	4.56	4.81	4.58
		น้อยกว่า 10 ปี	4.56	-	-0.25*	-0.02
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.81	-	-	0.23*
		มากกว่า 20 ปี	4.58	-	-	-

ตาราง 29 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	วิธีการเปรียบเทียบ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
				น้อยกว่า 10 ปี	ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.64	4.88	4.70
		น้อยกว่า 10 ปี	4.64	-	-0.24*	-0.06
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.88	-	-	0.18*
		มากกว่า 20 ปี	4.70	-	-	-
5. การส่งต่อนักเรียน	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.71	4.94	4.89
		น้อยกว่า 10 ปี	4.71	-	-0.23*	-0.18*
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.94	-	-	0.05
		มากกว่า 20 ปี	4.90	-	-	-
โดยรวม	(Scheffe's Method)		$\bar{X}$	4.66	4.90	4.76
		น้อยกว่า 10 ปี	4.66	-	-0.24*	-0.10
		ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	4.90	-	-	0.14*
		มากกว่า 20 ปี	4.76	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ส่วนการคัดกรองนักเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ส่วนการส่งเสริมนักเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ส่วนการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ส่วนการส่งต่อนักเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน”

2.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กัน ในทางบวก” โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตาราง 30

ตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	X_t	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y_t	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5
X_t													
X_1	.791**												
X_2	.876**	.637**											
X_3	.875**	.739**	.748**										
X_4	.656**	.325**	.455**	.408**									
X_5	.895**	.638**	.800**	.756**	.474**								
X_6	.865**	.618**	.768**	.742**	.401**	.810**							
Y_t	.366**	.366**	.183**	.340**	.287**	.273**	.330**						
Y_1	.401**	.439**	.295**	.341**	.146**	.363**	.429**	.757**					
Y_2	.360**	.401**	.185**	.326**	.215**	.315**	.328**	.883**	.672**				
Y_3	.203**	.180**	.006	.189**	.372**	.066	.097	.828**	.370**	.613**			
Y_4	.258**	.239**	.078	.251**	.299**	.128*	.223**	.919**	.531**	.734**	.892**		
Y_5	.376**	.356**	.295**	.376**	.093	.373**	.414**	.799**	.779**	.729**	.402**	.598**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ โดยรวม (X_t) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม (Y_t) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.366**

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม (Y_t)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	โดยรวม (Y_t)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.366**	ปานกลาง
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครูมืออาชีพ (X_2)	0.183**	ต่ำ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.340**	ปานกลาง
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	0.287**	ต่ำ
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5)	0.273**	ต่ำ
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6)	0.330**	ปานกลาง
โดยรวม (X_t)	0.366**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_t) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวม (Y_t) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xyt} = 0.366^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.366 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ (X_2) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.183 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.340 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.287 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.273 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6) รวมกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.330

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล (Y_1)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล (Y_1)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.439**	ปานกลาง
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู สู่ครูมืออาชีพ (X_2)	0.295**	ต่ำ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.341**	ปานกลาง
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	0.146**	ต่ำ
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5)	0.363**	ปานกลาง
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6)	0.429**	ปานกลาง
โดยรวม (X_t)	0.401**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_t)
กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
(Y_1) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี
ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xtYt} = 0.401^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่

เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.439 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ (X_2) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.295 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.341 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.146 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.363 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6) ร่วมกันกับด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.429

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน (Y_2)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.401**	ปานกลาง
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู สู่ครูมืออาชีพ (X_2)	0.185**	ต่ำ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.326**	ปานกลาง
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	0.215**	ต่ำ
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5)	0.315**	ปานกลาง
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6)	0.328**	ปานกลาง
โดยรวม (X_t)	0.360**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_t)
กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน พบว่า
โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี
ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xtt} = 0.360^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่
เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) ร่วมกันกับ
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.401 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ (X_2) ร่วมกันกับด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.185 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3) ร่วมกันกับด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.326 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4) ร่วมกันกับด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.215 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) ร่วมกันกับด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.315 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6) ร่วมกันกับด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.328

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.180**	ต่ำ
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ (X_2)	0.006	ไม่มีความ สัมพันธ์กัน
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.189**	ต่ำ

ตาราง 34 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y ₃)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับความสัมพันธ์
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X ₄)	0.372**	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X ₅)	0.066	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X ₆)	0.097	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
โดยรวม	0.203**	ต่ำ

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_i) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y₃) พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r_{X_{iY_3}} = 0.203^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X₁) ร่วมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y₃) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.180 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ (X₂) ร่วมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y₃) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับไม่สัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.006 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X₃) ร่วมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y₃) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.189 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

(X_4) รวมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.372 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) รวมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.066 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6) รวมกันกับด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.097

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.239**	ต่ำ
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ (X_2)	0.078	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.251**	ต่ำ
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	0.299**	ต่ำ
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5)	0.128*	ต่ำ

ตาราง 35 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	
	4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6)	0.223	ต่ำ
โดยรวม	0.258**	ต่ำ

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_i) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r_{X_{iY_4}} = 0.258^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) ร่วมกันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.239 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ (X_2) ร่วมกันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.078 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3) ร่วมกันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.251 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4) ร่วมกันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.299 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) ร่วมกันกับการป้องกัน

และแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.128 การทำงานเป็นทีม อย่างมีคุณภาพ (X_6) ร่วมกันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.223

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (Y_5)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (Y_5)	
	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	ระดับ ความสัมพันธ์
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ (X_1)	0.356**	ปานกลาง
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู สู่ครูมืออาชีพ (X_2)	0.295**	ต่ำ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3)	0.376**	ปานกลาง
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	0.093	ไม่มีความ สัมพันธ์กัน
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5)	0.373**	ปานกลาง
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6)	0.414**	ปานกลาง
โดยรวม	0.376**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_i) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน (Y_4) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xyt} = 0.376^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่เป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.356 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูผู้ครุมีอาชีพ (X_2) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.295 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X_3) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.376 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X_4) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.093 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X_5) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.373 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X_6) ร่วมกันกับการส่งต่อนักเรียน (Y_5) โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.414

ตาราง 37 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

ภาวะผู้นำครู ยุคใหม่ (X_1)	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน (Y)					
	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล (Y_1)	ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน (Y_2)	ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y_3)	ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y_4)	ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (Y_5)
1. การพัฒนางาน อย่างมี กระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ (X_1)	ปานกลาง (0.366**)	ปานกลาง (0.439**)	ปานกลาง (0.401**)	ต่ำ (0.180**)	ต่ำ (0.239**)	ปานกลาง (0.356**)
2. การพัฒนา ตนเองและเพื่อนครู สู่ครูมืออาชีพ (X_2)	ต่ำ (0.183**)	ต่ำ (0.295**)	ต่ำ (0.185**)	ไม่สัมพันธ์ เชิงเส้นตรง (0.006)	ไม่สัมพันธ์ เชิงเส้นตรง (0.078)	ต่ำ (0.295**)
3. การเป็นผู้นำมี ความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการ เรียนรู้ (X_3)	ปานกลาง (0.340**)	ปานกลาง (0.341**)	ปานกลาง (0.326**)	ต่ำ (0.189**)	ต่ำ (0.251**)	ปานกลาง (0.376**)
4. การจัดการ เรียนรู้เพื่อสร้าง นวัตกรรมในยุค ไทยแลนด์ 4.0 (X_4)	ต่ำ (0.287**)	ต่ำ (0.146**)	ต่ำ (0.215**)	ปานกลาง (0.372**)	ต่ำ (0.299**)	ไม่สัมพันธ์ เชิงเส้นตรง (0.093)

ตาราง 37 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครู ยุคใหม่	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน (Y)					
	ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล (Y ₁)	ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน (Y ₂)	ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y ₃)	ด้านที่ 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (Y ₄)	ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (Y ₅)
5. การมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนา (X ₅)	ปานกลาง (0.273 ^{**})	ปานกลาง (0.363 ^{**})	ปานกลาง (0.315 ^{**})	ไม่สัมพันธ์ เชิงเส้นตรง (0.066)	ต่ำ (0.128 [*])	ปานกลาง (0.373 ^{**})
6. การทำงาน เป็นทีมอย่างมี คุณภาพ (X ₆)	ปานกลาง (0.330 ^{**})	ปานกลาง (0.429 ^{**})	ปานกลาง (0.328 ^{**})	ไม่สัมพันธ์ เชิงเส้นตรง (0.097)	ต่ำ (0.223 ^{**})	ปานกลาง (0.414 ^{**})

จากตาราง 37 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่า จำนวน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X₁) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 0.366^{**} การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ (X₃) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 0.340^{**} การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา (X₅) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 0.273^{**} การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (X₆) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 0.330^{**}

ส่วนภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่า จำนวน 2 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X₁) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน อยู่ในระดับต่ำ 0.366** การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (X₄) มีประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับต่ำ 0.287**

ส่วนประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่า จำนวน 2 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน (Y₃) อยู่ในระดับต่ำ ไม่สัมพันธ์เชิงเส้นตรง 0.006 ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ด้านที่ 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน (Y₄) อยู่ในระดับต่ำ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง 0.078

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก”

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ พิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยด้านที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ซึ่งผู้วิจัยนำภาวะผู้นำครูยุคใหม่ จำนวน 2 ด้าน มาจัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน และนำเสนอเป็นความเรียง ดังนี้

1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ว่า “ท่านมีแนวทางพัฒนาการภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์อย่างไร” ปรากฏว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 10 คน ได้ให้คำสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ ดังนี้

“...การที่ครูมีความคิดสร้างสรรค์จะมีความสามารถในการผลิต แนวความคิดจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว แล้วเลือกแนวความคิดที่ดีที่สุดมาใช้แก้ปัญหา สิ่ง que แสดงลักษณะพิเศษของความคล่องในการคิด นอกจากการผลิตแนวความคิด

ที่มากมายและรวดเร็วแล้ว แนวความคิดที่ผลิตขึ้นมาใหม่นั้นควรจะเป็นแนวความคิดที่แปลกใหม่ และดีกว่าแนวความคิดที่อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนั้นจะต้องมีความสามารถปรับเปลี่ยนทิศทางในการคิดได้เป็นอย่างดี...”

(ยุคลธร โพธิ์ศรี, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2568)

“...แนวคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้จากการมีทัศนคติที่เปิดกว้างและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น บุคลากรควรได้รับการสนับสนุนให้กล้าแสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องกลัวความผิดพลาด องค์กรสามารถจัดกิจกรรมระดมสมองเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอไอเดียใหม่ ๆ และส่งเสริมให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างจริงจัง...”

(รตวรรณ น้อยภา, สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ต้องอาศัยการฝึกฝนผ่านเทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การใช้ Mind Mapping เพื่อช่วยจัดระเบียบความคิด หรือการนำแนวทาง Design Thinking มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรสามารถคิดวิเคราะห์และมองหาทางเลือกใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(สุชาติ สระแก้ว, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การสร้างพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความร่วมมือ การทำงานร่วมกันเป็นทีมจะช่วยให้เกิดการผสมผสานแนวคิดที่หลากหลาย องค์กรควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น การมีพื้นที่สำหรับการประชุมเชิงสร้างสรรค์ การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับแชร์ไอเดีย และการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาโครงการใหม่ ๆ...”

(สมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การสนับสนุนให้มีการทดลองและลงมือทำจริง แนวคิดสร้างสรรค์จะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อมีการนำไปปฏิบัติจริง บุคลากรควรได้รับโอกาสในการทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ผ่านการทำโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถวัดผลได้ องค์กร

ควรมีการสนับสนุนด้านทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บุคลากรสามารถนำความคิดสร้างสรรค์ไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่ใช้งานได้จริง...”

(สมหมาย จำเริญเศษ, สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การนำกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการพัฒนางาน ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน แต่ยังทำให้เราสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และพร้อมรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างมั่นใจ...”

(จิระนนท์ เมืองจันทร์, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเปลี่ยนแปลงที่เป็นบวกและยั่งยืนในองค์กรหรือสังคม หากนำไปใช้อย่างถูกต้องจะสามารถนำพาทั้งบุคคลและองค์กรไปสู่ความสำเร็จในระยะยาวได้...”

(ภูวนารถ ตั้งศิริ, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...บุคลากรควรต้องมีความคิดสร้างสรรค์จะมีความสามารถในการค้นหาแนวทางใหม่ ๆ หรือวิธีการแปลง ๆ แตกต่างกันไปออกไปใช้ในการแก้ปัญหา ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งจะต้องแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากจะต้องแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ แล้ว ยังจำเป็นจะต้องปรับปรุงแนวทางใหม่ ๆ เหล่านี้มาช่วยแก้ไขปัญหาคิดค้นในสภาพการณ์ใหม่ ๆ...”

(วชิระ พลพิทักษ์, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ การนำกระบวนการนี้ไปใช้จะช่วยให้องค์กรและบุคคลสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ธวัชชัย ไพไธล, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2568)

“...การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ การนำกระบวนการนี้ไปใช้จะช่วยให้คุณสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 38 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแนวทาง										รวม	ร้อยละ
	ยุทธพร โพธิ์ศรี	รตวรรณ น้อยเกา	สุชาติ สระแก้ว	สมศักดิ์ วุฒิสวัสดิ์	สมหมาย จำเริญเดช	สิระนนท์ เมืองจันทร์	ภูวนารถ ตั้งศิริ	วชิระ พลพิทักษ์	ธวัชชัย ไพฑูริ	สายันต์ บุญใบ		
1. การฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ			✓					✓	✓	✓	4	40
2. สามารถสร้างนวัตกรรมและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน	✓	✓		✓	✓	✓			✓	✓	7	70
3. การส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมและมีรูปแบบงานกิจกรรมที่หลากหลาย	✓		✓	✓			✓	✓			5	50
4. การคิดเชิงสร้างสรรค์ที่มีกระบวนการในการสรุปผลความสำเร็จ					✓		✓	✓		✓	4	40

2. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ว่า "ท่านมีแนวทางพัฒนาการภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างไร" ปรากฏว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 10 คน ได้ให้คำสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ ดังนี้

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นการลงทุนที่สำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ การสร้างคนไทยให้มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นสำหรับโลกยุคดิจิทัล จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างยั่งยืน...”

(ยุคลธร โพธิ์ศรี, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองได้...”

(รตวรรณ น้อยเกา, สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครู และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม การปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาและความสำเร็จของประเทศในระยะยาว...”

(สุชาติ สระแก้ว, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของยุคสมัย โดยเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างนวัตกรรมผ่านการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะที่จำเป็น การเรียนรู้ในยุคนี้จึงไม่ใช่เพียงแค่การรับรู้องค์ความรู้เท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่าในอนาคต...”

(สมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องอาศัยการบูรณาการความรู้ การใช้เทคโนโลยีในการศึกษา และบทบาทของครู ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมบุคลากรให้พร้อมเผชิญกับความท้าทาย ในอนาคต...”

(สมหมาย จำเริญเศษ, สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การเรียนรู้แบบ Active Learning และ Problem – Based Learning ใช้ Project – Based Learning (PBL) และ Inquiry – Based Learning (IBL) เพื่อให้ ผู้เรียนมีโอกาสคิดค้นและทดลองแนวทางใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Maker Space หรือ Fab Lab ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทดลองสร้างต้นแบบนวัตกรรมจริง ประยุกต์ใช้ Gamification และ Design Thinking เพื่อให้การเรียนรู้สนุกและสร้างสรรค์มากขึ้น...”

(จิระนนท์ เมืองจันทร์, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลแพลตฟอร์ม นำ AI, IoT, Big Data และ Cloud Computing มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุค 4.0 ใช้ E – Learning, Blended Learning และ Virtual Reality (VR) ในการเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้แบบเสมือนจริง ส่งเสริมการใช้ Coding และ STEM Education เพื่อให้ผู้เรียน มีทักษะด้านเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรม...”

(ภูวนารถ ตั้งศิริ, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบเปิดกว้างและต่อเนื่อง ส่งเสริม Lifelong Learningและการเรียนรู้ผ่านชุมชนออนไลน์ เช่น MOOCs หรือ Open Educational Resources (OER) พัฒนาครูให้มีบทบาทเป็น Facilitator หรือ Coach ที่ช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา อุตสาหกรรม และหน่วยงานวิจัย...”

(วชิระ พลพิทักษ์, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ระบบการศึกษาที่สามารถพัฒนาผู้เรียน

ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า...”

(ธวัชชัย ไพใหญ่, สัมภาษณ์, 8 มีนาคม 2568)

“...การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรม จะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 39 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแนวทาง									รวม	ร้อยละ	
	ยุคลธร โพธิ์ศรี	รตวรรณ นอยเภา	สุชาติ สระแก้ว	สมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์	สมหมาย จำเริญพิเศษ	สิระนันท์ เมื่องจันทร์	ภูวนารถ ตังศิริ	วชิระ พลพิทักษ์	ธวัชชัย โพธิ์เหล			สายนต์ บุญใบ
1. เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีศักยภาพ ในการสร้างสรรค์ของประเทศ	✓		✓					✓	✓	✓	5	50
2. นวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 อาศัยความ ร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกัน สร้างสรรค์ระบบการศึกษา		✓	✓					✓	✓	✓	5	50
3. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้ สอดคล้องกับความต้องการของยุคสมัย				✓		✓	✓	✓			4	40
4. ผู้เรียนมีทักษะด้านเทคโนโลยีและการสร้าง นวัตกรรม	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	7	70

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 3.1 ประชากร
 - 3.2 กลุ่มตัวอย่าง
 - 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา

6. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ
ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation
Research) โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ในปีการศึกษา 2566 จำนวน
ทั้งสิ้น 1,782 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน หัวหน้างานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คนและครูที่ปรึกษา จำนวน 1,601 คน จากทั้งหมด
51 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า
งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2566 การกำหนดขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610,
อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน จำแนก
เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำนวน 51 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 224 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีการสุ่ม
แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ซึ่งมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.3 ครูที่ปรึกษา

2. ขนาดโรงเรียน

- 2.1 ขนาดเล็ก
- 2.2 ขนาดกลาง
- 2.3 ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- 3.1 น้อยกว่า 10 ปี
- 3.2 ตั้งแต่ 10 - 20 ปี
- 3.3 มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

3.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามและนำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา นำร่างแบบสอบถามที่เสนออาจารย์ที่ปรึกษา นำมาแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นของข้อคำถามแต่ละข้อ ที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ผู้เชี่ยวชาญ และนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา จากตาราง 39 – 41

ปรากฏว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แสดงว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 และครูที่ปรึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความน่าเชื่อถือ (Discrimination) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยตัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไปไว้ใช้ นำข้อคำถามไปคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117) โดยแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.2.1 ด้านภาวะผู้นำครูยุคใหม่โดยรวม (X_1) จากตาราง 42 พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.356 – 0.801 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956

3.2.2.2 ด้านประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม (Y_1) จากตาราง 43 พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.831 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

4.2 นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามทั้งที่เป็นเอกสาร และแบบสอบถามออนไลน์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งหากข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยจะใช้วิธีเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบ

ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้ทำการพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งหมดเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จัดระเบียบของข้อมูลและลงรหัสแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามความเหมาะสม

5.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบ

เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามความเหมาะสม

5.5 การทดสอบสมมติฐานที่ 5 ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งสามารถแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ ดังนี้

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า X ลด Y จะลดลงด้วย
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า $r = 0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, หน้า 360) กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แปลผล

0.91 – 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.71 – 0.90	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.31 – 0.70	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.01 – 0.30	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สรุปผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด
3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา พบว่า
 - 3.1 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมมี ความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา พบว่า
 - 4.1 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน
 - 4.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน
 - 4.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมมีความ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ค่าสัมประสิทธิ์ของภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X) กับประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน (Y) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ (X_1) กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม (Y_1) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{x_1y_1} = .366^{**}$) เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำครูยุคใหม่เป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{x_1y_1}$ มีค่าอยู่ระหว่าง $0.183^{**} - 0.366^{**}$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ (X_1) ส่วนในด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ (X_2)

6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

เนื่องจากภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางพัฒนา โดยหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยจะนำด้านที่มีภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาหาแนวทางมาพัฒนา

ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนา

6.1 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ทั้ง 2 ด้าน คือ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

6.1.1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่

1) การฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 2) สามารถสร้างนวัตกรรมและปรับปรุง

ประสิทธิภาพการทำงาน 3) การส่งเสริมบุคลากรในการทำงานเป็นทีมและมีรูปแบบงาน
กิจกรรมที่หลากหลาย 4) การคิดเชิงสร้างสรรค์ที่มีกระบวนการในการสรุปผลความสำเร็จ

6.1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

ได้แก่ 1) เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์ของประเทศ
2) นวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 อาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกัน
สร้างสรรค์ระบบการศึกษา 3) การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของยุคสมัย 4) ผู้เรียนมีทักษะด้านเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่
กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีการพัฒนาตนเองสู่ครูมืออาชีพ
เป็นผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ทำงานเป็นทีม
อย่างมีคุณภาพ พัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ และจัดการเรียนรู้
เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา
มีวิสัยทัศน์การพัฒนาตนเอง และมองเห็นได้ว่า หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
และครูที่ปรึกษา ต้องได้รับการพัฒนาตนเอง เช่น การอบรมสัมมนา เกิดความเชี่ยวชาญ
ในด้านการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างมีคุณภาพ อย่างมี
กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์พร้อมทั้งเกิดนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัย ของวีระยุทธ แสงไชย (2558, หน้า 235) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา
ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นใน
การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุง
พัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตาม

และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงานได้อย่างเหมาะสม ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิกตลอดจน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการ ช่วยเหลือนักเรียน โดยมีขั้นตอน เช่น การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมนักเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ต้องได้รับการ พัฒนาดตนเอง เช่น การประชุม สัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการจากหน่วยงานต้นสังกัด และปฏิบัติในสถานศึกษา ในเรื่องของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย วรณิดา จำปาหอม (2566, หน้า 100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นงานภาระหลักสำคัญในการบริหาร สถานศึกษา โดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ได้ให้ ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การพัฒนานักเรียน ได้เป็นไปตาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ จากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครองตลอดจนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุม วางแผนการในการดำเนินงานและได้มีการ กำหนดแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น ระบบครอบคลุม ในทุกด้านของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งมีการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน แต่ละบุคคลเป็นอย่างดี

3. ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง ให้หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ ปรึกษา ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง เช่น การอบรม สัมมนา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริม ภาวะผู้นำครูในสถานศึกษา งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย วรณนพ ศิริสวัสดิ์ (2562, หน้า 112-115) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำนวนตามสถานภาพ โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความเห็นมากกว่า ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ โดยรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู ที่ปรึกษา ขนาดกลางมีการสร้างขั้นตอนที่ชัดเจนและเกิดนวัตกรรมเชิงรุกที่หลากหลาย และเหมาะสมแต่โดยพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษาขนาดใหญ่ ก็มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และอยู่ระหว่างการ บริหารจัดการให้เกิดคุณภาพที่ดี งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย วรณนพ ศิริสวัสดิ์ (2562, หน้า 112 - 115) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกัน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีมากกว่า 20 ปี ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการลงมือปฏิบัติ และมีรูปแบบนวัตกรรมที่ใช้มาอย่างหลากหลาย แต่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี อยู่ระหว่างของการปฏิบัติงานที่หลากหลายเช่นกัน แต่ยังไม่ตกผลึกเป็นความสำเร็จเฉพาะอย่างชัดเจน งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย วีระยุทธ แสงไชย (2564, หน้า 259) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติตามกระบวนการ ขั้นตอนที่ต้นสังกัด กำหนดมาเหมือนกัน แต่ต้องการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษา ต้องคำนึงถึงสภาพบริบท ซึ่งมีผลการบริหารจัดการองค์กร งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย ธนากร อุมะวรรณ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

4.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ขนาดกลาง มีความเห็นมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดกลางนั้น มีบริบทที่มีการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่อาจจะมีความขัดแย้งในการบูรณาการระหว่างภาคีเครือข่าย แต่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ ก็ไม่ได้นิ่งเฉย เพราะต้องปฏิบัติเหมือนกันกับสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ เช่นเดียวกัน งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย ธนากร อุ่มะวรรณ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.3 จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี โดยรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีการดำเนินงานอย่างเข้มข้น ทั้งการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปฏิบัติตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งนักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข แต่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ก็อาจจะมีการดำเนินงานอย่างเข้มข้นเช่นกัน เพียงแต่การบริหารจัดการปัจจัยต่าง ๆ อาจจะยังไม่เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษา งานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย ธนากร อุ่มะวรรณ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

5.ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กัน ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.366^{**}$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยกระบวนการ ขั้นตอน กิจกรรมของต้นสังกัด อีกทั้งมีการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสื่อนโยบายการปฏิบัติให้กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา เช่น การอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้เกิดความตระหนักและปฏิบัติงานให้กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดผลของการวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ แสงไชย (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำครูกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r_{xy} = .879$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีความสัมพันธ์กัน 2 ด้าน ได้แก่ การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

1.1 ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาควรพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบด้าน จนเกิดแนวความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถรวบรวมแนวคิดที่หลากหลาย มีการพัฒนาหลักสูตรที่เอื้อให้ต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การฝึกฝนและ

พัฒนาทักษะนี้ จะช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ผลงาน
ที่โดดเด่น

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0

ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาควร
สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูควรเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุน แก่ผู้เรียน
รวมถึงเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนกล้าที่จะคิดและทำสิ่งใหม่ ๆ มุ่งการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุก (Active Learning) นำไปสู่การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีการสอดแทรก
คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำครูยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2561). รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต
พ.ศ. 2561. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- _____. (2556). คู่มือการดำเนินงานโครงการ 1 โรงพยาบาล 1 โรงเรียน One Hospital
One School: OHOS. กรุงเทพฯ: สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562
พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.).
- กรองทิพย์ บัวผาย. (2562). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 14. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนิษฐา ชัยประโคน. (2556). รูปแบบการพัฒนากาเวผู้นำครู ด้านพฤติกรรมเชิงบวก
ในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 11. วารสารบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10 (1), 61 – 69.
- _____. (2557). รูปแบบการพัฒนากาเวผู้นำครูด้านพฤติกรรมเชิงบวกในการ
เสริมสร้างวินัยของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ในเขตตรวจราชการพื้นที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขวัญชนก เอียดดวง. (2563). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 11. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ,
14(2), 40 – 50.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). กาเวผู้นำทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: ห้างหุ้นส่วน
สมศักดิ์การพิมพ์กรุป.
- _____. (2560). กาเวผู้นำทางวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สกลนคร:
ห้างหุ้นส่วนสมศักดิ์การพิมพ์กรุป.

- ดวงพร สุพลดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- ณัฐชนก เนาวรังษี. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูระดับมัธยมศึกษาในศตวรรษ
ที่ 21. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี,
14(1), 65 – 78.
- ณัฐชนันท์ จันทคุปต์ และคณะ. (2566). การพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม.
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).
- ณัฐพล ปินทอง. (2562). การสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู
ในยุคการศึกษา 4.0. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. e-JODIL – Stou.
วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 7(2).
- ธนากร อุมะวรรณ. (2565). ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- นพวรรณ พรหมศิริ. (2563). ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21.
วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 16(3),
165 – 175.
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามการรับรู้
ของครูในศูนย์เครือข่ายที่ 10 ชุมพวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา,
2(1).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประไพศรี สัพพะกร. (2558). *ภาวะผู้นำครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ตอนบน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2563). *ครูในศตวรรษที่ 21. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 39(1), 19 – 23.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2557). *สัตตลักษณ์ของครูผู้นำ*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มานิช ตัญยงค์. (2563). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธสง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รินนา ราชชาวี. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจิรา สุขใส. (2564). *บทบาทครูในยุคศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/690721.html> 25 มีนาคม 2567.
- ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตร. (2559). *ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรรณนพ ศิริสวัสดิ์. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- วรรณิดา จำปาหอม. (2566). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วีระยุทธ แสงไชย. (2564). *ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ศิริลักษณ์ ตัวสุวรรณบวร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี
อ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2563). (ร่าง) คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ. 2563).
ม.ป.ท.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2566. นครพนม: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. (2546). กรมสุขภาพจิต “คู่มือครูระบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 1 – 2 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6).” คลังความรู้สุขภาพจิต
กรมสุขภาพจิต.
- อดุลย์ วรรณปะกะ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรรถพล สุนทรพงศ์. (2565). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Al Hosani, Hayat Abdalla. (2015). *Principles' Instructional Leadership Practices and
Their Relationship to Teachers' Instructional Practices in Shajah Schools.*
United Arab Emirates University.
- Frigon, N.L. and Harry, K.J. (1996). *The Leader.* New York: Amecom.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration: Theory, Research,
and Practice.* Singapore: McGraw – Hill.
- Katzenmeyer, M., and Moller, G. (2001). *Awakening the sleeping giant: Helping
Teachers develop as leaders.* 27nd ed. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

- Northouse, P. G. (2004). *Leadership: Theory and Practice*. Los Angeles: Sage Pub.
- Steven J. Sanocki. (2013). *The Process of How Teachers Become Teacher Leaders and How Teacher leadership Becomes Distributed Researcher Study*. A dissertation for degree of Doctor of Philosophy Educational Leadership, Research and Technology, Western Michigan University.
- Wilson, A.G. (2011). *Understanding the Cultivation of Teachers Leadership in Professional Learning Communities*. Retrieved from <http://scholarcommons.usf.edu/etd/3410>. May 27th, 2024.
- Yukl, G. (1998). *Leadership in organizations*. (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร
ดุขุฎิบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายนต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร
ดุขุฎิบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.ยศกร สิทธิศักดิ์โพธิ์พลย์ ตำแหน่ง คีษานิเทศก์
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาานครพนม
4. ว่าที่ พ.ต.วิเชียร อู่สาห์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาานครพนม
5. นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาานครพนม

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา จำนวน 10 คน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัด
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
4. นายภูวนารถ ตั้งศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอุเทนพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม
5. นายวชิระ พลพิทักษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเชียงยืนวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม

6. นางรตวรรณ น้อยเภา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนางวราษฏร์รังสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
7. นางยุคลธร โพธิ์ศรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอุดมพัฒนาศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
8. นายสุชาติ สระแก้ว
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
9. นายสมหมาย จำเริญเศษ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์
ประชานุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
10. นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนวิสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสนักศึกษา ๖๖๔๒๑๐๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตขอทราบให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ที่ ณา โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือนักเรียน

ด้วย นายวิรัช วัฒนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมเครื่องมือนักเรียน เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมเครื่องมือนักเรียนให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัฒนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าสงครามวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๙๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบัวราษฎร์บำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระเทพญาณวิศิษฐ์โพธิ์ชัยทองวิทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพังโคนวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัฒนวิทย์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมเครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนวิเศษ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัฒนวิทย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนลำปาวหางวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัฒนวิทย์ อดีตนายก อบต.บ้านดงใหญ่ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัฒนวิทย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหลวงศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๔๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอาภาคารอนศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิรัช วัชรุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิรัช วัชรุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๑๑๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวานรนิวาส

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๔๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนวิสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะทางพัฒนา

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย โพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัฒนวิทย์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัฒนวิทย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๐๒๙๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมืองเก่า
อำเภอเมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางจิระนันท์ เมืองจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัฒนวิทย์ วิทยานิพนธ์ ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัฒนวิทย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายภูวนารถ ตั้งศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๐๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน ดร.วชิระ พลพิทักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.โซชา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางรตวรรณ น้อยเกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.โชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางยุคลธร โพธิ์ศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายสุชาติ สระแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัฒนวิทย์ วัฒนวิทย์ รหัสนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๕๔๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัฒนวิทย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๔๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายสมหมาย จำเจริญเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเจิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวศักดิ์ วาศิรศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวีรชัย วัชชุม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๐๒๙๑๑๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.โชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวีรชัย วัชชุม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๑๙๘ ๖๒๐๒

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผล
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จึงขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงข้อมูลที่ได้จะไม่มีการเปิดเผยต่อผู้ตอบแบบสอบถาม แต่จะใช้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนต่อไป

3. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้วขอความกรุณาส่งคืนตามที่อยู่ซองเปล่าติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของส่งถึงผู้วิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายวีรชัย วะชุม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับท่านและเลือกคำตอบที่ตรงกับสภาพ

ความเป็นจริง

1. สถานภาพ

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ☐ ครูที่ปรึกษา

2. ขนาดโรงเรียน

- ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก
- ☐ โรงเรียนขนาดกลาง
- ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (กรณีครูที่ปรึกษา นับตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นครูผู้ช่วยจนถึงปัจจุบัน กรณีผู้บริหารสถานศึกษานับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาราชการแทนจนถึงปัจจุบัน)

- ☐ น้อยกว่า 10 ปี
- ☐ ตั้งแต่ 10 – 20 ปี
- ☐ มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามแต่ละข้อให้ชัดเจน และเลือกคำตอบที่เห็นว่าตรงกับ
สภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความจริง เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย ตามเกณฑ์
ดังนี้

- 5 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ อยู่ในระดับ
มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ อยู่ในระดับ
ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
00	ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการสอนโดยได้แรงจูงใจ จากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูทั้งภายในโรงเรียน และสถานศึกษาอื่น	✓				

คำอธิบาย

ข้อ 00 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องระดับความคิดเห็น 5 แสดงว่า ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการสอนโดยได้แรงจูงใจจาก
การแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์						
1	ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากเพื่อนครูที่สอนรายวิชาเดียวกันทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น					
2	ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการสอนโดยได้แรงจูงใจจากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น					
3	ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนครูร่วมแสดงความคิดเห็น					
4	ครูและเพื่อนครูได้มีส่วนในการจัดทำปายินเทศและสื่อการเรียนการสอนในรายวิชา					
5	ครูสามารถยอมรับการวิพากษ์จากเพื่อนครูในการวิพากษ์สื่อการจัดการเรียนการสอนที่ครูจัดทำขึ้นด้วยความยินดี					
6	ครูสามารถกระตุ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสามารถกับเพื่อนครูอยู่เสมอเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์					
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ						
7	ครูมีบทบาทผู้นำหรือภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนครูและผู้เรียน					
8	ครูมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการต่าง ๆ					
9	ครูสามารถแนะนำเพื่อนครูหรือส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ (ต่อ)						
10	ครูมีการสร้างบรรยากาศและส่งเสริมวิธีการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย					
11	ครูปฏิบัติตนและงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู					
12	ครูมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพครูและพร้อมพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ					
13	ครูมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตการบริหารตนเองและงาน					
3. การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้						
14	ครูมีการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้ด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาเอก					
15	ครูส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
16	ครูมีแนวทางที่มุ่งพัฒนาและสามารถปรับปรุงวิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ให้กับผู้เรียนและเพื่อนครู					
17	ครูส่งเสริมให้กับเพื่อนครูและผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
18	ครูมีแนวทางเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ตามระหว่างสิ่งแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0						
19	ครูส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ					
20	ครูมีการนำและบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน					

ข้อ	ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 (ต่อ)						
21	ครูมีการใช้และพัฒนา E – Learning และโดยการนำมาจัดการเรียนรู้รูปแบบเชิงรุก (Active Learning)					
22	ครูมีการสร้างหรือพัฒนาวิจัย / นวัตกรรมใหม่ ๆ					
23	ครูมีการนำกระบวนการเรื่องทักษะศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการกับผู้เรียนเพื่อให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร					
5. การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา						
24	ครูมีการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางพัฒนาโรงเรียนด้วยการมีส่วนร่วม					
25	ครูมีการตัดสินใจร่วมกันในการเลือกแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาภายใต้หลักธรรมาภิบาล					
26	ครูมีบทบาทหน้าที่ชัดเจนและสามารถประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบในการนั้น ๆ ได้ทันที					
27	ครูมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมด้วยความสามัคคีในองค์กร					
28	ครูมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์					
29	ความสามารถสรุปและมีแนวทางในการพัฒนางานต่อไป					
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ						
30	ครูมีบทบาทในการร่วมพัฒนาสถานศึกษาทุกขั้นตอน					
31	ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้อื่น					

ข้อ	ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6. การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ (ต่อ)						
32	ครูเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติ การพัฒนาให้กับตนเองและเพื่อนครู					
33	ครูมีการวางแผนเพื่อการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยวิธีและการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ					
34	ครูสร้างกระบวนการเพื่อให้เพื่อนร่วมงานเกิดสภาวะ ที่นำความรู้ ความสามารถมาใช้อย่างเต็มศักยภาพ					
35	ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อนำมาใช้ต่อยอดนวัตกรรม ให้มีความสอดคล้องและทันสมัยกับยุคปัจจุบัน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 3

ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามแต่ละข้อให้ชัดเจน และเลือกคำตอบที่เห็นว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความจริง เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย ตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

4 หมายถึง ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับ **มาก**

3 หมายถึง ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับ **ปานกลาง**

2 หมายถึง ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับ **น้อย**

1 หมายถึง ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ตัวอย่าง

ข้อ	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
00	โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน	✓				

คำอธิบาย

ข้อ 00 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น 5 แสดงว่า โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลด้านการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ของนักเรียนทุกคน					
2	โรงเรียนมีการออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนครบทุกคน					
3	โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน					
4	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนระหว่าง ครูที่ปรึกษา และครูผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง					
5	โรงเรียนมีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ					
6	โรงเรียนมีการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อคัดกรอง นักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง					
7	โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา					
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน						
8	โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)					
9	โรงเรียนมีการใช้ระเบียนสะสมในการคัดกรอง นักเรียนด้านการเรียน					
10	โรงเรียนมีการคัดกรองความสามารถพิเศษของ นักเรียนจากการสัมภาษณ์ และแฟ้มสะสมงาน					
11	โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)					

ข้อ	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน (ต่อ)						
12	โรงเรียนมีการคัดกรองสุขภาพของนักเรียน จากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพประจำปี					
13	โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนจากการเยี่ยมบ้าน และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน					
14	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล มาทำการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ					
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน						
15	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสอนเสริมแก่นักเรียนทุกคน					
16	โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถ ให้เข้าร่วมการแข่งขันในเวทีต่าง ๆ					
17	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมชุมนุมที่หลากหลาย ครอบคลุมความต้องการของนักเรียน					
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียน					
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีกลุ่มนักเรียนแกนนำใน ระดับห้องเรียน / ระดับชั้นเรียน / ระดับโรงเรียน					
20	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะความรู้ตามความสามารถของตนเอง					
21	โรงเรียนมีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมทุกครั้งและมีการประเมินผล การจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน เพื่อเป็นหลักฐาน ในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ของโรงเรียน					

ข้อ	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน						
22	โรงเรียนมีการตรวจหาสารเสพติดแก่นักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
23	โรงเรียนมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องเพศวิถี และการตั้งครรภ์ในวัยเรียน					
24	โรงเรียนมีการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่ติด 0 ร. มส. มพ. และนักเรียนที่ไม่จบตามหลักสูตรตามเวลา ที่กำหนด					
25	โรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน ที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ					
26	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเหลือและส่งเสริม ให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนบกพร่อง					
27	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต รู้เท่าทัน ภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและสามารถจัดการกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้					
28	โรงเรียนมีมาตรการพิจารณาลงโทษและการเสริมแรง ที่เหมาะสมแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล					
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน						
29	ครูผู้สอนมีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาในชั้นเรียน ไปยังครูที่ปรึกษา					
30	ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา เกินความสามารถที่จะแก้ไขได้ไปยังครูแนะแนว					
31	ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้าน พฤติกรรมไปยังครูฝ่ายปกครอง / กิจการนักเรียน					

ข้อ	ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน (ต่อ)						
32	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่ไม่สามารถ แก้ไขปัญหาได้ไปยังหน่วยงานภายนอก					
33	โรงเรียนมีการชี้แจงเหตุผลแก่นักเรียนและผู้ปกครอง หากมีการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอก โรงเรียน					
34	โรงเรียนมีการส่งต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการ ส่งเสริมพัฒนาอย่างถูกต้อง					
35	โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึกข้อมูลการส่งต่อ รายงานผลการติดตามช่วยเหลือนักเรียน และประเมินผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 40 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	หัวข้อ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1	สถานภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ขนาดโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 40 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความสอดคล้องทั้งหมด 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ตาราง 41 การหาคุณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับภาวะผู้นำครู

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม									
ด้านที่ 1 การพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์									
1	ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนจากเพื่อนครูที่สอนรายวิชาเดียวกันทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ครูสามารถสร้างนวัตกรรม การสอนโดยได้แรงจูงใจจากการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูทั้งภายในโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนครูร่วมแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
4	ครูและเพื่อนครูได้มีส่วน ในการจัดทำปฏินิเทศ และสื่อการเรียนการสอน ในรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ครูสามารถยอมรับ การวิพากษ์จากเพื่อนครู ในการวิพากษ์สื่อการ จัดการเรียนการสอนที่ครู จัดทำขึ้นด้วยความยินดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ครูสามารถกระตุ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสามารถกับเพื่อนครู อยู่เสมอเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้งาน บรรลุตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ									
7	ครูมีบทบาทผู้นำหรือภาวะ ผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี ต่อเพื่อนครูและผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	ครูมีการปรับปรุงพัฒนา ตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้วยวิธีการต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	ครูสามารถและนำเพื่อนครู หรือส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
10	ครูมีการสร้างบรรยากาศ และส่งเสริมวิธีการเพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ครูปฏิบัติตนและงาน เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ครูมีจรรยาบรรณทาง วิชาชีพครูและพร้อมพัฒนา ตนเองสู่การเป็นครู มืออาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	ครูมีการน้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในชีวิตการ บริหารตนเองและงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้									
14	ครูมีการปฏิบัติหน้าที่การ จัดการเรียนรู้ด้วยความ เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ของวิชาเอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ครูส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
16	ครูมีแนวทางที่มุ่งพัฒนา และสามารถปรับปรุง วิธีการถ่ายทอด ประสบการณ์ ให้ความรู้ให้กับ ผู้เรียนและเพื่อนครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ครูส่งเสริมให้กับเพื่อนครู และผู้เรียนให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ครูมีแนวทางเพื่อการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตามระหว่างสิ่งแตกต่าง ระหว่างบุคคลให้เกิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0									
19	ครูส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	ครูมีการนำและบูรณาการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
21	ครูมีการใช้และพัฒนา E – Learning และโดยการ นำมาจัดการเรียนรู้รูปแบบ เชิงรุก (Active Learning)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	ครูมีการสร้างหรือพัฒนา วิจัย / นวัตกรรมใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	ครูมีการนำกระบวนการ เรื่องทักษะศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการกับผู้เรียน เพื่อให้คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา									
24	ครูมีการวิเคราะห์ วางแผน แนวทางพัฒนาโรงเรียน ด้วยการมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	ครูมีการตัดสินใจร่วมกัน ในการเลือกแนวทางการ พัฒนาสถานศึกษาภายใต้ หลักธรรมาภิบาล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	ครูมีบทบาทหน้าที่ชัดเจน และสามารถประสาน ความร่วมมือกับ ผู้รับผิดชอบในการนั้น ๆ ได้ทันที	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
27	ครูมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดการทำงาน เป็นทีมด้วยความสามัคคี ในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	ครูมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	ความสามารถสรุปและมี แนวทางในการพัฒนางาน ต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 6 การทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ									
30	ครูมีบทบาทในการร่วม พัฒนาสถานศึกษา ทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	ครูมีความมุ่งมั่นในการ พัฒนาตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	ครูเป็นผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติ การพัฒนาให้กับตนเอง และเพื่อนครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
33	ครูมีการวางแผนเพื่อการ ดำเนินการต่าง ๆ ด้วยวิธี และการพัฒนาอย่างมี คุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	ครูสร้างกระบวนการเพื่อ ให้เพื่อนร่วมงานเกิดสภาวะ ที่นำความรู้ ความสามารถ มาใช้อย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	ครูมีการพัฒนาตนเอง เพื่อนำมาใช้ต่อยอด นวัตกรรมให้มีความ สอดคล้องและทันสมัย กับยุคปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 41 พบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการ
ประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่
กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่มีความสอดคล้อง
ทั้งหมด 35 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ตาราง 42 การหาตัวชี้วัดความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

ข้อ ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล	
		1	2	3	4	5				
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม										
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล										
1	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลด้านการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ของนักเรียนทุกคน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
2	โรงเรียนมีการออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนครบทุกคน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
3	โรงเรียนมีการพูดคุยกับนักเรียน สัมภาษณ์เพื่อนสนิท และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	
4	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนระหว่างครูที่ปรึกษา และครูผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล									
5	โรงเรียนมีการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	โรงเรียนมีการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน									
8	โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมิน Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการใช้ระเบียนสะสมในการคัดกรองนักเรียนด้านการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน									
10	โรงเรียนมีการคัดกรอง ความสามารถพิเศษของ นักเรียนจากการสัมภาษณ์ และแฟ้มสะสมงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	โรงเรียนมีการคัดกรอง นักเรียนโดยใช้แบบประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการคัดกรอง สุขภาพของนักเรียน จากแบบบันทึกการตรวจ สุขภาพประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	โรงเรียนมีการคัดกรอง นักเรียนจากการเยี่ยมบ้าน และการสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล มาทำการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มที่มีความสามารถ พิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน									
15	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม สอนเสริมแก่นักเรียนทุกคน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	โรงเรียนมีการส่งเสริม นักเรียนที่มีความสามารถ ให้เข้าร่วมการประกวด แข่งขันในเวทีต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ชุมนุมที่หลากหลาย ครอบคลุมความต้องการ ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	โรงเรียนจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มี กลุ่มนักเรียนแกนนำใน ระดับห้องเรียน / ระดับ ชั้นเรียน / ระดับโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะความรู้ตาม ความสามารถของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน (ต่อ)									
21	โรงเรียนมีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้งและมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงานการส่งเสริมพัฒนานักเรียนของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน									
22	โรงเรียนมีการตรวจหาสารเสพติดแก่นักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	โรงเรียนมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องเพศวิถีและการตั้งครรภ์ในวัยเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	โรงเรียนมีการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่ติด O ร. มส. มพ. และนักเรียนที่ไม่จบตามหลักสูตรตามเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน (ต่อ)									
25	โรงเรียนมีการจัดหา ทุนการศึกษาให้นักเรียน ที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ที่ช่วยเหลือและส่งเสริม ให้กับนักเรียนที่มีผล การเรียนบกพร่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ นักเรียนมีทักษะชีวิต รู้เท่าทันภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในสังคมและสามารถ จัดการกับปัญหา ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	โรงเรียนมีมาตรการ พิจารณาลงโทษและการ เสริมแรงที่เหมาะสมแก่ นักเรียน โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน									
29	ครูผู้สอนมีการส่งต่อ นักเรียนที่มีปัญหาใน ชั้นเรียนไปยังครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (ต่อ)									
30	ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเกินความสามารถที่จะแก้ไขได้ไปยังครูแนะแนว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมไปยังครูฝ่ายปกครอง / กิจกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ไปยังหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	โรงเรียนมีการชี้แจงเหตุผลแก่นักเรียนและผู้ปกครองหากมีการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	โรงเรียนมีการส่งต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน (ต่อ)									
35	โรงเรียนมีการดำเนินการ บันทึกข้อมูลการส่งต่อ รายงานผลการติดตาม ช่วยเหลือนักเรียนและ ประเมินผลการส่งต่อ นักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 42 พบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการ
ประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่
กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความสอดคล้องทั้งหมด 35 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
(IOC) เท่ากับ 1 ทุกข้อ

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.454 – 0.692 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.853	1	0.482
	2	0.640
	3	0.692
	4	0.610
	5	0.454
	6	0.587
2. ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.602 – 0.736 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.905	7	0.715
	8	0.705
	9	0.700
	10	0.796
	11	0.634
	12	0.621
	13	0.534
3. ด้านการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการ จัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.356 – 0.695 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.857	14	0.356
	15	0.668
	16	0.695
	17	0.613
	18	0.668
4. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.666 – 0.741 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.904	19	0.684
	20	0.666
	21	0.741
	22	0.711
	23	0.690

ตาราง 43 (ต่อ)

ภาวะผู้นำครูยุคใหม่	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)
5. ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.528 – 0.801 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.905	24	0.671
	25	0.735
	26	0.742
	27	0.801
	28	0.528
	29	0.628
6. ด้านการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.486 – 0.713 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.888	30	0.695
	31	0.486
	32	0.713
	33	0.679
	34	0.660
	35	0.628

จากตาราง 43 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.356 – 0.801 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956 เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนางานอย่างมีกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.454 – 0.692 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.853
2. ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.534 – 0.796 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.905
3. ด้านการเป็นผู้นำมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.356 – 0.695 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.857
4. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.666 – 0.741 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.904
5. ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.528 – 0.801 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.905

6. ด้านการทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.486 – 0.713 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.888

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 44 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.373 – 0.740 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.881	1	0.538
	2	0.547
	3	0.740
	4	0.724
	5	0.373
	6	0.629
	7	0.735
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.506 – 0.831 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.926	8	0.831
	9	0.778
	10	0.755
	11	0.800
	12	0.690
	13	0.506
	14	0.694
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.459 – 0.778 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.895	15	0.531
	16	0.604
	17	0.778
	18	0.459
	19	0.726
	20	0.715
	21	0.769

ตาราง 44 (ต่อ)

ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ข้อ	อำนาจจำแนก (r)
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.693 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.789	22	0.505
	23	0.280
	24	0.410
	25	0.324
	26	0.693
	27	0.523
	28	0.595
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.633 – 0.772 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.916	29	0.633
	30	0.731
	31	0.641
	32	0.765
	33	0.772
	34	0.731
	35	0.702

จากตาราง 44 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.831 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940 เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.373 – 0.740 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.881
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.506 – 0.831 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.926
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.459 – 0.778 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.895

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.693 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.789

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.633 – 0.772 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.916

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนะทางพัฒนา

**แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม**

ชื่อผู้วิจัย นายวีรชัย วัชรุม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ผกาพรรณ วัฒนานาม

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

สถานที่ทำงาน.....

วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มี 2 ด้าน คือ การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในไทยแลนด์ 4.0

3. การสัมภาษณ์มีความสำคัญยิ่ง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิในการให้การสัมภาษณ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูงยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ประเด็นคำถาม

1. ท่านมีแนวคิด วิธีการ หรือข้อเสนอในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน การพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวคิด วิธีการ หรือข้อเสนอในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test)

➔ **Oneway**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ProT	Between Groups	.822	2	.411	2.915	.056
	Within Groups	45.537	323	.141		
	Total	46.359	325			
DeT	Between Groups	.975	2	.488	4.935	.008
	Within Groups	31.925	323	.099		
	Total	32.901	325			
LeT	Between Groups	.196	2	.098	.821	.441
	Within Groups	38.641	323	.120		
	Total	38.837	325			
InT	Between Groups	.437	2	.218	.973	.379
	Within Groups	72.558	323	.225		
	Total	72.995	325			
PastT	Between Groups	.914	2	.457	3.711	.025
	Within Groups	39.771	323	.123		
	Total	40.685	325			
QuaT	Between Groups	2.037	2	1.019	7.916	<.001
	Within Groups	41.569	323	.129		
	Total	43.606	325			
XT	Between Groups	.418	2	.209	2.279	.104
	Within Groups	29.612	323	.092		
	Total	30.030	325			

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครูที่ปรึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test)

➔ **Oneway**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ProT	Between Groups	.700	2	.350	2.476	.086
	Within Groups	45.659	323	.141		
	Total	46.359	325			
DeT	Between Groups	1.787	2	.893	9.275	<.001
	Within Groups	31.114	323	.096		
	Total	32.901	325			
LeT	Between Groups	2.296	2	1.148	10.148	<.001
	Within Groups	36.541	323	.113		
	Total	38.837	325			
InT	Between Groups	2.340	2	1.170	5.348	.005
	Within Groups	70.655	323	.219		
	Total	72.995	325			
PastT	Between Groups	1.749	2	.874	7.254	<.001
	Within Groups	38.936	323	.121		
	Total	40.685	325			
QuaT	Between Groups	3.777	2	1.888	15.314	<.001
	Within Groups	39.829	323	.123		
	Total	43.606	325			
XT	Between Groups	1.047	2	.523	5.832	.003
	Within Groups	28.983	323	.090		
	Total	30.030	325			

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test)

➔ **Oneway**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ProT	Between Groups	.783	2	.391	2.773	.064
	Within Groups	45.577	323	.141		
	Total	46.359	325			
DeT	Between Groups	1.597	2	.799	8.241	<.001
	Within Groups	31.303	323	.097		
	Total	32.901	325			
LeT	Between Groups	.686	2	.343	2.903	.056
	Within Groups	38.152	323	.118		
	Total	38.837	325			
InT	Between Groups	2.651	2	1.325	6.086	.003
	Within Groups	70.344	323	.218		
	Total	72.995	325			
PastT	Between Groups	2.004	2	1.002	8.366	<.001
	Within Groups	38.681	323	.120		
	Total	40.685	325			
QuaT	Between Groups	1.528	2	.764	5.866	.003
	Within Groups	42.078	323	.130		
	Total	43.606	325			
XT	Between Groups	1.302	2	.651	7.317	<.001
	Within Groups	28.728	323	.089		
	Total	30.030	325			

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำครูยุคใหม่และประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จากตัวแปรทั้งหมด

		Correlations												
		XT	ProT	DeT	LeT	InT	PastT	QuaT	YT	StuT	SDQT	PromT	PreT	ForT
XT	Pearson Correlation	1	.791**	.876**	.875**	.656**	.895**	.865**	.366**	.401**	.360**	.203**	.258**	.376**
	Sig. (2-tailed)		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
ProT	Pearson Correlation	.791**	1	.637**	.739**	.325**	.638**	.618**	.366**	.439**	.401**	.180**	.239**	.356**
	Sig. (2-tailed)	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
DeT	Pearson Correlation	.876**	.637**	1	.748**	.455**	.800**	.768**	.183**	.295**	.185**	.006	.078	.295**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	.914	.159	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
LeT	Pearson Correlation	.875**	.739**	.748**	1	.408**	.756**	.742**	.340**	.341**	.326**	.189**	.251**	.376**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
InT	Pearson Correlation	.656**	.325**	.455**	.408**	1	.474**	.401**	.287**	.146**	.215**	.372**	.299**	.093
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	.008	<.001	<.001	<.001	.095
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
PastT	Pearson Correlation	.895**	.638**	.800**	.756**	.474**	1	.810**	.273**	.363**	.315**	.066	.128*	.373**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	.233	.021	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
QuaT	Pearson Correlation	.865**	.618**	.768**	.742**	.401**	.810**	1	.330**	.429**	.328**	.097	.223**	.414**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	.080	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
YT	Pearson Correlation	.366**	.366**	.183**	.340**	.287**	.273**	.330**	1	.757**	.883**	.828**	.919**	.799**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
StuT	Pearson Correlation	.401**	.439**	.295**	.341**	.146**	.363**	.429**	.757**	1	.672**	.370**	.531**	.779**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	.008	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
SDQT	Pearson Correlation	.360**	.401**	.185**	.326**	.215**	.315**	.328**	.883**	.672**	1	.613**	.734**	.729**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
PromT	Pearson Correlation	.203**	.180**	.006	.189**	.372**	.066	.097	.828**	.370**	.613**	1	.892**	.402**
	Sig. (2-tailed)	<.001	.001	.914	<.001	<.001	.233	.080	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
PreT	Pearson Correlation	.258**	.239**	.078	.251**	.299**	.128*	.223**	.919**	.531**	.734**	.892**	1	.598**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	.159	<.001	<.001	.021	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326
ForT	Pearson Correlation	.376**	.356**	.295**	.376**	.093	.373**	.414**	.799**	.779**	.729**	.402**	.598**	1
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	.095	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	
	N	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326	326

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ภาคผนวก ซ

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอแนวทางพัฒนา

**ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม**

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำครูยุคใหม่กับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยใช้เครื่อง
คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา พบว่า ภาวะผู้นำ
ครูยุคใหม่ ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูสู่ครูมืออาชีพ และการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้าง
นวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น มาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา
ภายใต้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน

ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์ นางยุคลธร โพธิ์ศรี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอุดมพัฒนาศึกษา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สัมภาษณ์ 6 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์ นางรตวรรณ น้อยเกา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 7 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ นายสุชาติ สระแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์
รังสฤษดิ์ อำเภอสว่างนครพนม จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ วดีศิริศักดิ์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภอสว่างนครพนม จังหวัดนครพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ นายสมหมาย จำเริญเดช ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์”
อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 17 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ นางจิระนันท์ เมืองจันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม
การจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์ นายภูวนารถ ตั้งศิริ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอุเทนพัฒนา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 13 สัมภาษณ์ ดร.วชิระ พลพิทักษ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเชียงยืนวิทยา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม สัมภาษณ์ 21 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพประกอบ 14 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพบูลย์ อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สัมภาษณ์ 8 มีนาคม 2568

ภาพประกอบ 15 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายนต์ บุญใบ อาจารย์ประจำ
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร สัมภาษณ์ 9 มีนาคม 2568

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายวีรชัย วะชุม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 30 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2533
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 95 / 20 หมู่ 5 ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 48180
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์” ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 48180 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาหว้า ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2548	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ ประชานุเคราะห์” ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2551	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ ประชานุเคราะห์” ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2557	ปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.5 ปี) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2568	ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558	ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนปากคาดพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย – บึงกาฬ
พ.ศ. 2560	ตำแหน่ง ครู โรงเรียนปากคาดพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย – บึงกาฬ
พ.ศ. 2565 – ปัจจุบัน	ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม “ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม